

Her boydan

DÜNYA EDEBİYATINDAN
ŞİİRLER

ÜSKÜDAR
BELEDİYESİ

Her Boydan

Dünya Edebiyatından

Şiirler

Üsküdar Belediyesi Adına

Hilmi Türkmen

Belediye Başkanı

Yayın Koordinatörü

Dr. Zeki Bıyık

Genel Yayın Yönetmeni

Hüseyin Karaca

Proje Danışmanı

Cem Yavuz

Editör

Alina Minsafina

Çeviri Eğitmenleri

Cem Yavuz

Kadir Turgut

Halil Çelik

Metin Ünlü

Osman Doğan

Kutse Özaşar

Kapak ve İç Düzen

Yalçın Şirin

Baskı ve Cilt

Hat Baskı Sanatları

Litros Yolu 2. Matbaacılar SitesiA Blok No: ZA 5 Topkapı / İstanbul

Telefon: 0212 567 77 66

1.Baskı, Aralık 2016, İstanbul

ISBN: 978-605-9719-10-0

Üsküdar Belediyesi

Mimar Sinan Mh. Çavuşdere Cd. No: 35 Üsküdar / İstanbul

Telefon: 444 0 875

Bu eser, Anadolu Yazarlar Birliği tarafından Uluslararası Öğrenciler Akademisi çerçevesinde yürütülen atölye çalışmalarındaki öğrencilerinin çevirilerinden oluşmaktadır.

TAKDİM

Başbakanlık Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı bünyesinde yürütölen Uluslararası Öğrenciler Akademisi, gerek ölkemizde Türkiye Bursları kapsamında eğitim gören öğrencilerimize gerekse bizlere faydalı olabilecek yeniliklere imza atmayı başarıyor.

Genel merkezi ilçemizde yer alan Anadolu Yazarlar Birliği'nin Uluslararası Öğrenciler Akademisi kapsamında yürüttüğü atölye çalışmaları ve bu çalışmaların neticesi diyebileceğimiz bu kitap, bunun güzel bir göstergesi.

Dünya Barışı'nın 'boşuna söylenmiş bir söz' olarak kalmaması, kuşkusuz milletlerin birbirlerini tanımlarına bağlıdır. Doğrusunu söylemek gerekirse Türkiyemiz, uzunca bir süre kendi iç dünyası içinde kalmıştır. Bu içe kapanış hali, esasen bizim tarihi rolümüze de uygun değildir. Bu hususlarda, son yıllarda ölkemizde belirgin bir ilerlemenin olduğu açıkça görölmektedir.

Türkiye Bursları kapsamında ölkemizde ağırladığımız öğrencilerimiz, bu ilerlemenin en güzel örneklerindedir. Yaşadığımız günler, bugün bu düşüncelerimizde ne kadar haklı olduğumuzu göstermiş bulunuyor. Ölkemiz, "tarihi rolü"nü, sorumluluğunu üstlendikçe binlerce yıldır taşıdığı ruhuna hızla kavuşuyor.

Türkiye Bursları kapsamında ölkemizde okuyan her millettten, hemen her dilden öğrencimiz var. Bu öğrencilerin bir bölümü de Üsküdar'da okuyor ya da yaşıyor. Kimi bir yandan gazetecilik okurken öbür yandan da hat sanatıyla ilgileniyor; kimi mühendislik alanında eğitim alıyor ama edebiyat en sevdiği uğraş. şiirler, öyküler de bu bakımdan değerli. Onları okuyunca yüzlerce yılın içinden geçip bugüne gelmiş kültürleri yakından tanıma imkânımız olabiliyor. Programın açılış töreninde tanışma ve sohbet etme imkanı bulmuştum öğrencilerle. Önce ana dillerinden sonra Türkçe şiirler okumuşlardı. Öğrencilerin kendi dillerinden Türkçemize yaptıkları bu çevirilerin her biri birer emek ürünü. Bize düşense bu emeği görünür kılmak. Öğrencilerimizin ölkemiz kültür hayatına bu tür katkılarının devam edeceğinden kuşkumuz yok.

Hem öğrencilerimiz hem de onlarla ilgilenen kurumlar da nitelikli, ölkemize hizmet eden çalışmalarında bizlerin destek ve katkısından kuşku duymasın. Bu vesileyle, Anadolu Yazarlar Birliği yetkililerini Uluslararası Öğrenciler Akademisi kapsamındaki çalışmaları için tebrik ediyorum. Bu kitabın ortaya çıkması için emek veren hocalarımıza, öğrencilerimize teşekkürlerimi sunuyor; gayretlerinin devamını diliyorum.

Hilmi TÜRKMEN
Üsküdar Belediye Başkanı

ÖNSÖZ

Kıymetli Okuyucu,

Anadolu Yazarlar Birliği olarak, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı tarafından desteklenen Uluslararası Öğrenciler Akademisi kapsamında iki yıldır yürüttüğümüz Çeviri Atölyesi'ndeki çalışmalar bu yıl Üsküdar Belediyesi'nin de desteğiyle kitap haline geldi.

Bu yıl Uluslararası Öğrenciler Akademisi kapsamında Çeviri Atölyesi yanında Dil Ve Edebiyat Atölyesi ile Kültür ve Medeniyet Seminerleri çalışmalarını da yürüttük. Söz konusu üç proje çerçevesinde 65 ülkeden 228 öğrenci ile faaliyetlerimiz devam etti.

Çeviri Atölyesinde; Arapça, İngilizce, Fransızca ve Farsça dillerinde uzman hocalarımız eşliğinde çeviri teknikleri üzerine derslerimiz oldu ve dönem sonunda öğrenciler kendi edebiyatlarından dilimize çeviriler yaptılar. Bu ürünlerin bir kısmı elinizdeki kitapta yer alıyor. Böylece hem edebiyat literatürümüzün zenginleşmesine katkı sağladık, hem de öğrencilerin dilimizi-kültürümüzü yakından tanımasına imkân sağlamış olduk.

Dil ve Edebiyat Atölyesi'nde ise; dilimiz ve edebiyatımız ile ilgili atölye çalışmaları yapıldı ve öğrenciler dilimizin zenginliğini daha yakından inceleme fırsatı buldular.

Bizim için en önemli projelerden biri de Kültür ve Medeniyet Seminerleri oldu. İki haftada bir edebiyatımızın ve düşünce dünyamızın önemli isimlerini öğrencilerle buluşturduk. Bu çalışmayla dünyanın farklı ülkelerinden gelip üniversitede eğitim gören yabancı öğrencilere kültür ve medeniyet değerlerimizi daha yakından tanıma fırsatı oluşturduk.

Tabii bütün bu çalışmalardan maksadımız ülkemizde yükseköğrenim gören gençlerin hem akademik, kültürel, sosyal donanımlarının güçlendirilmesi, hem de kültür ve medeniyet değerlerimizle bağlarının kuvvetlendirilmesinin sağlanması idi. Bu hususu başarmanın huzurunu yaşıyoruz şimdi. Çünkü bu gençlerden büyük bir çoğunluğu mezun olup memleketlerinde döndüklerinde istiyoruz ki; bizden bir şeyler götürsünler ve kalıcı ve sürdürülebilir ilişkilerimiz devam etsin. Amacımız tüm insanlığın huzur ve mutluluğudur.

Bu eserlerde, aralarında daha önce Türkçeye hiç aktarılmamış diller de yer alıyor. Mesela; Endonezya, Gana, Kamerun ve Fildişi Sahili gibi ülkelerin şiirlerinden örnekler, Bolivyalı kadın şair Adela Zamudio'nun şiiri gibi bir çok şiir ilk kez Türkçeye çevrildi. Ayrıca Kırim'dan Balkanlar'a, Çinden Afrika'ya kadar Türkçeye ilk defa çevrilen öyküler de var. Farklı ülkelerin efsane ve halk masalları ile Makedonya, Endonezya, Tataristan, son dönem Arap edebiyatından makaleler yer alıyor bu çalışmalarda.

Öğrencilerimizin emeklerini kalıcı hale getirmek için kitap basımı konusunda bizden desteklerini esirgemeyen Üsküdar Belediyesi'nin kıymetli başkanı Hilmi Türkmen beye müteşekkirimiz.

Kitapların edebiyat dünyamıza hayırlı olması dilekleriyle...

Yusuf TOSUN

Anadolu Yazarlar Birliği Genel Başkanı

İÇİNDEKİLER

Abdul Kahhar Asi	BEN IRMAK KENARINA YERLEŞEN AŞIK AĞACIM	10
Abu Al Kasım El Chebbi	HAYAT UĞRUNA KALK VE YÜRÜ	12
Adela Zamudio	ERKEK DOĞMAK	14
Ahmatjan Osman	KEFEN VE KUNDAK	16
	UÇSUZ BUCAKSIZ GÖZÜN	16
Ahmed Matar	MÜMKÜN VE İMKANSIZ	18
Ahmed Şamlu	NAZLI'NIN ÖLÜMÜ	20
Aleks Stavre Drenova-Asdreni	EN SEVGİLİ YURDUM	22
	TEK ARZUM	24
Alıkul Osmonov	ATAVATAN	26
Amie Sillah	AFRİKALI ÇOCUĞUN GÖZYAŞLARI	28
Amir Hamzah	YALNIZ SANA	30
Antonio Machado Ruiz	YOLCU, YOL YOKTUR	32
Ardak Nurgazı	ÇİÇEK	34
	SESSİZLİK	36
Chairil Anwar	TOZLARIN GÜMBÜRTÜSÜ	38
	BEN	40
Damyan Damyanov	ÇİLE	42
Ebiet G.Ade	DOSTA HABER	44
Gertruda Platais		46
Hamid Musaddık	SEN BANA GÜLDÜN	48
Furuğ Furruhzad	BEN SANA GÜLDÜM	50
	(Furuğ Furruhzad'ın Hamid Musaddık'a cevabı)	
Huşeng Caferi	YİNE CANSIZLAR İÇRE CAN YARATTIM...	52
Ibray Altınсарin	BU KİMDİR?	54
İbrahim ed-Dergusi	KEDİLER TAVŞANLARI GECE ÇALAR	56
İmam Şafii	BIRAK GÜNLER...	58
İsmail Kadare	KRİSTAL	60
Kayser Emin Pur	YAĞMUR	62
Koumanthio Zeinab Diallo	BARİŞ	64
Lovett Ania Listowell	GANA'NIN EN GÜZELLERİ	66
Mahmud Derviş	TOPRAĞIN KASİDESİ	68
Manolo Chinato	SEV, SEV, SEV VE RUHUNUN GENİŞLET	74
Marko Vesovic	EBEDİ BİR AN	76

Mathieu Ekra	ABİDJAN ŞARKISI	78
Mehdi Ehevan Salis	BULUŞMA ANI	82
Mevlâna Celaleddin Rumi	DİVAN-I KEBİR'DEN AŞIK HASTA OLUR AMA ÖLMEZ	84 86
Mollaveli Kemine	GELİNLER İÇİNDE	88 90
Muhammed Al Magut	KUŞATMA	92
Muhammed İkbâl	YILDIZLARIN ÖTESİNDE....	94
Muhtar Şahanov	MUTLULUĞUN FORMÜLÜ	96
Musa Cazim Catic	TEVBE-İ NASUH	100
Musa Celil	SON ŞARKI ŞARKILARIM SAPLANTILI FİKİRLER ŞAİR	104 106 108 110
Naim Fraşırî	MUM SÖZLERİ	112
Nimâ Yûşic	SENİ GÖZLÜYORUM	118
Nizar Kabbani	BABAM	120
Odisseus Elitis	DENİZ YILDIZI	124
Philip Ghebo	GANANIN MİLLÎ MARŞI	126
Resul Hamzatov	DAĞISTAN TURNALAR	128 130
Resul Yunan	BU ŞEHİR...	132
Rita Ahmad Panahi	BİZDEN SONRAKİ YERYÜZÜ	136
Sergey Yesenin	GİTTİ GİDEN, DÖNMEZ GERİ	138
Sipho Sepamla	AYNI AYNI	140
Sultanmahmut Torayghirov	ÇOCUKLUK ÇAĞI	142
Sutan Takdir Alisjahbana	CAN ÇEKİŞME	144
Taras Şevçenko	VASIYETİM	146
Taufik İsmail	1946: GECE YARISINDA KAMYONUN SESİ	148
Tiken Jah Fakoly	DOYUR BENİ ALLAHIM	150
Vladimir Vısotskiy	ZAPTEDİLMEZ ATLAR	152
Yorgos Seferis	ÜÇ GİZLİ ŞİİR	156
Nazım Hikmet	DÜNYANIN EN TUHAF MAHLUKU	158
Fazıl Hüsnü Dağlarca	DÜNYACA	160
Nazım Hikmet	BÜYÜK İNSANLIK	162

KİTAP HAKKINDA BİRKAÇ SÖZ

Bu kitap, iki yıllık bir çalışmanın, emeğin ürünü. Anadolu Yazarlar Birliği olarak Başbakanlık Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı'na gerçekleştirilen Uluslararası Öğrenciler Akademisi kapsamında yürüttüğümüz "Çeviri Atölyesi" faaliyetlerinin bir toplamı.

Dünyanın farklı coğrafyalarından öğrenim görmek için ülkemize gelen gençler, son derece güzel işlere imza attılar. Bu öğrencilerin çoğu Türkçe eğitimi zaten almıştı. Okuyacak, yazacak ve konuşacak derece Türkçe biliyorlardı. Fakat atölye çalışmalarımızda Türkçe hakimiyetlerini artırdılar ve daha da önemlisi diller arası aktarım konusunda daha da yetkinleştiler. Çünkü terçüme faaliyeti bir dili sadece konuşabilmek ve yazabilmekle altından kalkılabilecek bir iş değildi. Daha düzenli tetkiklere ve kısmi de olsa akademik bir disipline ihtiyaç vardı. İşte Çeviri Atölyesi'nde Anadolu Yazarlar Birliği, öğrencilere bu imkanı elinden geldiğince tanımaya çalıştı.

Atölyede yaklaşık elli farklı ülkeden, aralarında kendi dillerinden metinlerin daha önce Türkçeye hiç aktarılmamış olduğu dilleri konuşan öğrencilerin de yer aldığı bir topluluk vardı. Çok farklı alanlarda eğitim gören öğrencilerin katıldığı atölyenin amacı tabii ki profesyonel çevirmenler yetiştirmek değil. Hem kendi dillerine, edebiyatlarına yaklaşmalarını hem de çeviri faaliyeti aracılığıyla Türkçelerini ilerletmelerini hedefledik. Öğrenciler arasında kültürel bir alışveriş oldu. Bizim açımızdan en önemli kazanım da çok farklı coğrafyaların, ülkelerin edebiyatına temas etmek oldu. Örneğin Saraybosna kuşatması sırasında şehri terketmeyen, dahası tüm dostlarını ve entelektüel çevreyi karşısına alma cesareti göstererek, onların Büyük Sırbistan fantezilerine karşı çıkan Karadağlı şair Marco Vesović'in şiiri bizleri heyecanlandırdı. Fildişi Sahili'nden Tiken Jah Fakoly'nin "Doyur Beni Allah'ım" şiirinde ortak duyarlılıkları, Gambialı Amie Sillah'ın "Afrikalı Çocukun Gözyaşları" şiirinde farklı coğrafyaların ortak acılarını hissettik.

Daha önce eserleri dilimize çevrilmiş şairlerin şiirleri yanında çoğunluğu daha önce okumadığımız şairlere ait şiirler yer alıyor bu kitapta. Bolivya'dan Endonezya'ya, Balkanlar'dan Doğu Türkistan'a uzanan geniş bir coğrafya... 35 ülkeden 55 şair... Diller farklı olsa da şiirin evrensel dili kuşatıyor okurken.

Dünya şiirinden örneklerin yer aldığı böyle bir çalışmada ülke ya da dil odaklı bir gruplama beklenir. Bizim bu yöntemi tercih etmememizin biri teknik diğeri çalışma bağlamı olmak üzere iki nedeni var. Sayısal olarak orantılı bir dil/ülke dağılımı yok çevirilerin. Çünkü bu kitap ülke ve eser seçimi önceden belirlenerek, kitaplaştırmak hedefiyle yürütülen bir çalışmanın ürünü değil; mümkün olduğunca çok sayıda dil ve ülkeden çeviri yapmak için faaliyet yürüten bir atölyenin doğal çalışma sürecinin sonucu. Ayrıca alfabetik sıralamanın şöyle bir alt anlamı da var: Yukarıda, "şiirin evrensel dili"ne atıfta bulunmamız da bu anlam boyutuyla ilgili. Coğrafyalar, diller ne kadar farklı olursa olsun, yaşadığımız dünyada yıkımlar, savaşlar, insanın insana zulmü ne kadar artarsa artsın, büyük insanlık ülküsü ne zaman, ne coğrafya farkı gözetmeksizin şiir denilen nehir yatağında biteviye akıyor ve gelecek. Dolayısıyla, alfabetik sıralamada ülkeden ülkeye atlayan şair isimleri alışıldık kalıpları, sınırları berhava eden yapısıyla böyle bir anlam ve mesaj da taşıyor. Kanaatimizce, şiir sözkonusu olduğunda ülke, dil ayrımı gözetmek bizatihi "şiir" in kendisine mugayir bir durum olacaktır.

★

Kitapta, şiirlerin orijinal metinlerine de yer verdik. Bu, yürüttüğümüz atölye çalışmasının şeffaf bir şekilde okuyucuya yansımına verdiğimiz önem kadar, yeni çeviri çalışmaları yönünde bir şevk ve gayret oluşturması içindir. Buradaki çeviriler, projenin anlam ve amacı itibarıyla çeviri tartışmalarından münezzehe olmakla birlikte, okuduğunuzda aralarında çok başarılı ve nitelikli çeviriler olduğunu göreceksiniz. Kendi edebiyatlarını, kendi ülkelerinin şairlerini atölyedeki eğitmenlerimizden öğrenen kimi öğrenci arkadaşlar, ilerleyen süreçte bu işi o kadar benimzediler ki projenin çitasını da yükseltmiş oldular. Kitabın sonundaki (hepsi bu kadar olmamakla birlikte örnek olması için yer verdiğimiz) Türkçeden diğere dillere çevrilmiş birkaç şiiri bu açıdan değerlendirmek mümkün.

Anadolu Yazarlar Birliği olarak kültür ve sanatımıza büyük katkıları olacağını düşündüğümüz ve nitelik açısından kurumsal misyonumuza da denk düşen bu projede çalışma imkanı verdikleri için Başbakanlık Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı'na Őikranlarımızı sunarız. Projede görev alan; Arapça Şiir ve metinler konusundaki eğitmenlerimiz Metin nl ve Halil elik, Farsçada Kadir Turgut, Fransızcada Osman Doğan, İngilizcede geçtiğimiz yıl Bünyamin Kasap ve bu yıl aramızda bulunan Kutse zaşar ile özellikle iki yıldır kendisiyle çalışmanın hem bizim için hem de öğrenciler açısından büyük Şans olduğu usta Şair ve evirmen Cem Yavuz'a emek ve çabaları için teşekkür ederiz. Diğer sınıflardan farklı olarak İngilizcede çok farklı ülke ve dillerden, İngilizce üzerinden eviri çalışması yapıldı. Bu yoğun gayret ve dikkat isteyen bir süreç olduğu kadar, o dile hakim olunmasa da –ve aynı zamanda tam da bunun için- Şiirin, imajların ortak anlam alanına vukufiyeti gerektiriyor. Cem Yavuz, Őairliđi yanında geniş bir coğrafyanın edebiyatı hakkındaki birikimiyle bu zorlu süreci olabildiğince başarılı bir Şekilde sonulandır-mamızda pay sahibi... Yaptığı eviriler yanında bu kitapların editöryal sürecindeki yoğun gayreti için eviri atlyemizin iki yıldır katılımcısı olan Alina Minsafina'ya ve yaptıkları çevirilerle bize başka dünyaların kapılarını aralayan, lkemizde öğrenim görürken bize de nice gzelliğler öğren-ten tüm öğrencilerimize ayrı ayrı ve özellikle teşekkür ediyoruz.

İki yılın sonunda, yapılan bunca çeviriyi kayıtlara geçirmek ve ilgililerinin istifadesine sun-mak da en az projenin kendisi kadar önemlidir. Yapılan alışmaları görünür ve kalıcı kılmak; bunca emeğe duyulan saygının, hakkı teslim etmenin ve yapılan nitelikli çalışmaların karşılığını bulacağının bir ifadesidir. İki yıldır, atölye çalışmalarımız boyunca desteğini bizden esirgeme-yen, programlarımıza bizzat katılarak yakından ilgilenen ve Şimdi de bu çalışmaların okuyucuya ulaşmasına vesile olan şkdar Belediye Başkanı sayın Hilmi Türkmen'e ayrıca ve hususen Őik-ranlarımızı ifade etmeliyiz. Genel merkezimizin yer aldığı şkdar'ın saygıdeğer başkanının ve ekibinin desteğini her zaman yanımızda bulduk...

Ve söz; Őairlerde, eviri atölyesi ğrencilerimizde. Dünyanın Şiiri var bu sayfalarda. İyi oku-malar...

Hüseyin KARACA

Anadolu Yazarlar Birliği

Uluslararası ğrenciler Akademisi

Koordinatörü

Abdul Kahhar Asi

Abdulkahhar Asi, Afganistan'da (1981_1991) yılları arasında adını duyurmuş yeni nesil şairlerden biridir. Asi, yenilikçi bir olmakla birlikte klasik tarzlarda da şiir yazdı. Şiirleri, aşka ve Afganistan'a dairdir.

Asi, Afganistan'ın Pencşir şehrinde Melime denilen bölgede doğmuş ve Kabilde büyümüştür. Onun hareketli ruhu hem simasına hem de şiirlerine yansımıştır.

Makala-e Gul-i Suri, Lala-yi Bera-yi Melime, Dîvan-i Aşıkâne , Gazel-i Men ve Gam-e Men, Tenhâ Veli Hamîşe, Ez Cezire-i Hûn, Ez Ateş Ez Brişim, Asi'nin önemli kitaplarıdır. Asi'nin "Ağaz-i Yek Payan" adlı eseri de Afganistan'daki iç savaş sırasında savaçılara esir olduğu günlerin hatıralarıdır.

Abdulkahhar Asi'nin, aralarında "İran Seyehatnâmesi"nin de olduğu hala basılmayan birçok şiirleri ve eserleri ailesinde bulunmaktadır. "Ez Ateş Ez Brişim" adlı kitabı ise Asi'nin ölümünden sonra şairin dostu olan Afganistanlı sanatçı Ferhat Derya tarafından Avrupa'da bastırılmıştır.

من آن درخت عاشقم که ساحلي است جاي من
صدای رودخانه ای نشسته در هوای من
ز ابرهای قبله هم تمتعی نمی برم
مرا بهار می کند حضور آشنای من
ز آب و خاک آبی قد و قیام کرده ام
زمین عاشقانه ای گرفته است پای من
به برگ برگ من دلی ز انتظار می تپد
به شاخه شاخه می دود جنون ریشه های من
هزار بار دیگرم سر شکوفه کردن است
از این زمین، از این هوا، اگر رسد نوای من

Ben ırmak kenarına yerleşen aşık ağacım,
Bu ırmağın sesi işlemiştir havama
Bulutlardan da bir fayda gördüğüm yok,
Bana yalnız bahar tanıdık bir huzur verir
Sudan, topraktan, ateşten boyum posum,
Ayaklarım âşıkça yerleri kuşatmıştır
Yapraklarımda bir kalp çarpar özlemle,
Dal dal boy sürer dallarımın divaneliği
Binlerce kez daha açacağım böyle
Bu topraktan, bu havadan, sesim yeterse eğer

Çeviren: **Abdul Bashir Sorrash**
Afganistanlı, Marmara Üniversitesi İşletme Fakültesi öğrencisi

Abu Al Kasım El Chebbi

1909 doğumlu Tunuslu şair. Ez-Zitouna Üniversitesi Hukuk Fakültesinde öğrenim gördü. Tunus Milli Marşı'nın son iki mısraının şairidir. 1934 yılında genç yaşta vefat etti. Modern Arap edebiyatının büyük şairlerinden biri olarak kabul edilmektedir.

ألا انهض وسر في سبيل الحياة
فمن نام لن تنتظره الحياة
خلقت طليقا كطيف النسيم
وحرا كنور الضحى في سماه
تغرد كالطير أين اندفعت
وتشدو بما شاء وحي الله
وتمرح بين ورود الصباح
وتنعم بالنور أنى تراه
وتمشي كما شئت بين المروج
وتقطف ورد الربى في رباه
كما صاغك الله يا ابن الوجود
وألقتك في الكون حيث الحياة
فما لك ترضى بذل القيود
وتحني لمن كبلوك الجباه
وتطمع بالعيش بين الكهوف
فأين النشيد وأين الإي؟
أتخشى نشيد السماء الجميل؟
أترهب نور السماء في فضاء؟
ألا انهض وسر في سبيل الحياة
فمن نام لن تنتظره الحياة
إلى النور فالنور عذب جميل
إلى النور فالنور ظل الله

Hayat Uğruna Kalk ve Yürü

Hayat uğruna kalk ve yürü
Hayat uyuyanları beklemez
Sen, meltem gölgesi gibi sınırsız
Semada sabahın nuru gibi hür doğdun

Her nereye gidersen, bir kuş gibi cıvıldıyorsun
Allah'ın ilhamıyla şırıldıyorsun
Çiçekler arasında coşuyorsun
Her yerde nuru görüp neşeleniyorsun

İstediğin kadar çayırlarda yürürken
Tepelerden çiçekler topluyorsun
Seni Allah yağurdu, varlığın adamı!
Ve atmış yaşam seni evrenin içine

Neden bu aşağılanmaları kabul ediyorsun?
Neden hayatın zincirlerine bağlısın?
Ve neden mağaralarda yaşamaktan memnunsun?

Gururun, iftiharın nerede ?
Sen, güzel semanın marşından mı korkuyorsun?
Semanın nurundan endişe mi ediyorsun ?

Hayat uğruna kalk yürü
Hayat uyuyanları beklemez
Hadi ışığa, tatlı ve güzel o nura
Hadi ışığa, Allah'ın gölgesi olan o nura

Çeviren: **Zeineb Cherni**

Tunuslu. Marmara Üniversitesi İşletme Fakültesi öğrencisi

Adela Zamudio

Bolivyalı yazar ve şair. 1854 yılında Cochabamba'da doğdu. O zamandaki ahlak kurallarına göre eğitilerek o dönemdeki kadınlara verilen en yüksek eğitim seviyesi olan ilköğretim üçüncü sınıfa kadar San Alberto Katolik okuluna gitti.

Yalnızlık (Soledad) takma adıyla şiirler yazarak kadına karşı sosyal adaletsizliğine, dışlanmasına ve değerinin düşürülmesine karşı şiirler yazdı.

Ayrıca, kadın dünyasını yansıtan düzyazılar, hikayeler ve romanlar da yazdı. Adela Zamudio memleketinde 1928 yılında öldü.

Şairin anısına, 1980 yılında Boliviya Başbakanı Lidia Gueiler Tejada tarafından 11 Ekim günü Boliviya Kadınlar Günü olarak kabul edildi.

Nacer Hombre

Cuánto trabajo ella pasa
Por corregir la torpeza
De su esposo, y en la casa,
(Permitidme que me asombre).
Tan inepto como fatuo,
Sigue él siendo la cabeza,
Porque es hombre!

Si algunos versos escribe,
De alguno esos versos son,
Que ella sólo los suscribe.
(Permitidme que me asombre).
Si ese alguno no es poeta,
Por qué tal suposición
Porque es hombre!

Una mujer superior
En elecciones no vota,
Y vota el pillo peor.
(Permitidme que me asombre).
Con tal que aprenda a firmar
Puede votar un idiota,
Porque es hombre!

El se abate y bebe o juega.
En un revés de la suerte:
Ella sufre, lucha y ruega.
(Permitidme que me asombre).
Que a ella se llame el "ser débil"
Y a él se le llame el "ser fuerte."
Porque es hombre!

Ella debe perdonar
Siéndole su esposo infiel;
Pero él se puede vengar.
(Permitidme que me asombre).
En un caso semejante
Hasta puede matar él,
Porque es hombre!

Oh, mortal privilegiado,
Que de perfecto y cabal
Gozas seguro renombre!
En todo caso, para esto,
Te ha bastado
Nacer hombre.

Erkek doğmak

Kadın ne kadar çalışsa
kocanın beceriksizliğini düzeltmek için
ve evinde koca
(Şaşkınlığımı bağışlayın)
hem hünersiz hem azametli
Yine de patron kocadır
Çünkü o bir erkektir!

Eğer birkaç mısra yazılırsa
mısraların sahibi vardır
ve kadın sadece onun dediği şiiri yazar
(Şaşkınlığımı bağışlayın)
Kocası şair değilse
Neden öyle sanılır?
Çünkü o bir erkektir!

Akıllı ve sosyetik bir kadın
seçimlerde oy veremez
Lakin en kötü adam
(Şaşkınlığımı bağışlayın)
Yeter ki imza atabilsin
aptal birisi oy kullanır
Çünkü o bir erkektir!

Koca içki içer, kumar oynar
ve işte makus talih, kadın
acı çeker, çırpınır da yalvarır
(Şaşkınlığımı bağışlayın)
kadına 'güçsüz' denir
kocası hep 'güçlü'
Çünkü o bir erkektir!

Koca aldattığında
kadın affetmeli
lakin kadın aldatırsa
(Şaşkınlığımı bağışlayın)
koca intikam alır
hatta öldürür kadını
Çünkü o bir erkektir!

Ey imtiyazlı insanoğlu,
mükemmel ve eksiksiz
iyi bir şöhretin var
o zaman bunun için
sana kafi gelen
Erkek doğmaktır!

Çeviren: **America Rocio Quinteros Condoretty**
Bolivyalı. İstanbul Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümü öğrencisi.

Ahmatjan Osman

Büyük Uygur Şairi Ahmatjan Osman, 1964 yılında Urumçide doğdu; 1982 yılında Çin hükümeti tarafından sürgüne gönderildi. Kültür Devrimi'nin sona ermesinden sonra yurtdışına eğitim için gönderilen ilk Uygur öğrencilerden olan Ahmatjan Osman, Suriye Şam Üniversitesi'nde Arap dili ve Edebiyatı bölümünde okudu. Mezun olduktan sonra Urumçi'ye döndü, ama Müslüman bir ülkede eğitim görmüş olması güvenlik açısından sakıncalı bulunduğu için, iş bulamadı. Ahmatjan Osman geçimini temin etmek üzere bir yandan garsonluk ve tezgahçılık yaparken, diğer yandan çeşitli Uygur gazete ve dergileri için yazılar yazmayı sürdürmektedir.

1980'lerde Uygur edebiyat çevrelerinde ortaya çıkan Yeni Şiir hareketinin önde gelen ışıklarından birisi kabul edilen şairin şu ana dek sekiz şiir kitabı neşredilmiştir. Şiirlerini Uygurca ve Arapça kaleme alan Ahmatjan Osman ayrıca, Octavio Paz, Mallarme, Rimbaud, Paul Celan, Fernando Pessoa ve Adonis gibi yazar ve şairlerden Uygurca'ya çeviriler de yapmıştır.

Çin hükümetinin yoğun baskı ve zulmüne maruz kalıp memleketi Doğu Türkistan'ı terkederek önce Suriye'ye giden ve bir süre burada gazeteci olarak çalışan Ahmatjan Osman, halen Kanada'nın Toronto şehrinde, sürgünde yaşamaktadır.

كېپەن ۋە يۆگەك

كېپەن...

رەھىمسىز شۇنداق.

ئولجىسىدۇر ئۇنىڭ ھەر كىشى.

يىغلىمايۇنچە!

ئاناڭ تىككەن

يېڭى يۆگەكنىڭ

شادلىقىغا قالسۇن كۆز يېشى.

سوغا بولسا كېپەن

ئەجەلدىن،

يۆگەك تىكىپ

ياندۇرۇپ كەلدى

ئانلارمۇ ئاڭا ئەزەلدىن.

بىپايان كوزۇڭ

دولقۇنلايدۇ بىپايان كوزۇڭ،

ئېزىپ قالغان يەلكەنمەن ئۇندا.

يورانلىرىڭ پەسەپمەس زادى،

بىر ۋەھىمە ياكىرار شاۋقۇندا.

ئىستىمەيمەن قىرغا بېرىشنى،

ھايات - ئولۇم ماڭا بەرىبىر.

پاچاقلىنىپ دولقۇنلىرىڭدا،

ئاڭا چوڭقۇپ كىتەرمەن ئاخىر.

Kefen ve Kundak

Kefen...
öyle acımasızdır ki,
herkes onun ganimeti.
Ağlama böyle!
ananın diktiği yeni kundağa
kalsın gözyaşların.
Eğer hediyeysel kefen
ecelden,
kundak dikip de vermiştir
karşılığını analar
ezelden.

Uçsuz bucaksız gözün

Dalgaları uçsuz bucaksız gözün,
kaybolmuş yelken gibiyim onda.
asla dinmez fırtınası,
ve bir vehim yalınlanır sesinde.

İstemem kıyısına varmayı,
hayat da, ölüm de bir bana.
Parçalanıp dalgalarında,
boğulup giderim en sonunda.

Çeviren: **Ayixianguli Yimier**

Uygur Türkü. Marmara Üniversitesi Yeni Türk Edebiyatı Yüksek Lisans öğrencisi.

Ahmed Matar

Iraklı şâir, 1954 yılında Basra'nın Tennûme köyünde dünyaya geldi. İlk şiirlerini 14 yaşında gazel türünde yazmaya başladı. Daha sonra yönetim ve halk arasındaki çatışmalardan hareketle despot yönetime karşı siyasi nitelik taşıyan şiirlerini kaleme aldı. Şiirlerini kutlamalarda ve seçimlerde seslendirdi. Daha sonra yönetim tarafından takibe alındığı için Kuveyt'e gitti. Orada yirmili yaşların ortasında el-kabes (القبس) gazetesinde kültürel araştırmacı olarak çalıştı. Keskin dili ve açık sözlülüğüyle Arap hükümdarlarını rahatsız etti ve her daim halkın ve hakkın sesi oldu. Bu yüzden Kuveyt'ten de sürgün edilen Matar yol arkadaşı olan şâir Nâci el-Alî ile Londra'ya geçmek zorunda kaldı. Matar iki nehrin şâiri olarak (Fırat ve Dicle) bilinir. 1986 yılından itibaren Londra'da bulunan Matar'ın öldüğü hakkında dedikodular çıkmış olsa da hala yaşadığını iddia edenler de vardır. Ölümü hakkında net bir bilgi yoktur.

الممكن والمستحيل

!لو سقط الثقب من الإبرة
!لو هوت الحفرة في حفرة
!لو سكرت قنينة خمرة
!لو مات الضحك من الحسرة
!لو قص الغيم أظافره
!لو أنجبت النسمة صخرة
فسأمن في صحة هذا
.وأقر وأبصم بالعشرة
لكن... لن أومن بالمرّة
أن بأوطاني أوطاناً
أو أن بحاكمها أملاً
أن يصبح يوماً إنساناً
أو أن بها أدنى فرق
ما بين الكلمة والعورة
أو أن الشعب بها حر
!أو أن الحرية... حرة

Mümkün ve imkansız

Delik, iğneden düşerse!
Uçurum, uçurumun derinliğine dalarsa!
İçki şişesi, sarhoş olursa!
Kahkaha, üzüntüden ölürse!
Bulut, tırnaklarını keserse!
Sam yeli, kaya doğurursa!
Bunların doğruluğuna inanacağım
Onaylayıp on parmağımı basacağım.
Fakat... Asla inanmayacağım
Vatanlarımda, vatanlar
Veya hükümdarında bir ümit olduğuna
Ve Bir gün insan olacaklarına
Yahut Kelime ile avret arasında
En küçük bir fark olduğuna
Yahut halkının özgür olduğuna
Yahut özgürlüğün... Özgür olduğuna

Çeviren: **Muhsine Nureşan Aydın**
Marmara Üniversitesi İlahiyat Bölümü öğrencisi

Ahmed Şamlu

İranlı şair, yazar, gazeteci, yönetmen Ahmed Şamlu 1925 yılında doğmuş ve 2000 yılında vefat etmiştir. Çağdaş İran şiirinin önde gelen ve etkili isimlerindendir. Beyaz şiir diye bilinen, vezinsiz şiir tarzının öncüsü olmuştur. Şiirlerinde, insan ve özgürlük konularını işlemiş, toplumcu şiirin önemli simalarından biri olmuştur.

«مرگ» نازلي

«- نازلي! بهار خنده زد و ارغوان شكفت
در خانه، زیر پنجره گل داد ياس پير
!دست از گمان بدار
!با مرگ نحس پنجه ميفكن
بودن به از نبود شدن، خاصه در بهار...»

نازلي سخن نگفت؛

سرافراز
دندان خشم بر جگر خسته بست و رفت...

«- نازلي! سخن بگو

مرغ سكوت، جوجه مرگي فجييع را
در آشيان به بيضه نشسته ست!»

نازلي سخن نگفت؛

چو خورشيد
از تيرگي برآمد و در خون نشست و رفت...

نازلي سخن نگفت

نازلي ستاره بود
يك دم درين ظلام درخشيد و جست و رفت...

نازلي سخن نگفت

نازلي بنفشه بود
گل داد و
مژده داد: «زمستان شكست!»

و

رفت...

Nazlı'nın Ölümü

Nazlı! Bahar gülümsedi ve erguvan çiçek açtı
evde, pencerenin altında, çiçek açtı yaşlı yasemin
Bırak endişeyi!
Uğursuz ölümle boğuşma!
Olmak yok olmaktan iyidir, hele baharda...

Nazlı konuşmadı,
başı dik
öfkesini içine gömdü ve gitti...

Nazlı! Konuş!
Sessizlik kuşu, feci bir ölüm yavrusuna
kuluçkaya yatmış yuvada!

Nazlı konuşmadı
Güneş gibi
Karanlıktan yükseldi, kana boyandı ve gitti...

Nazlı konuşmadı
Nazlı yıldızdı:
Bir an bu karanlıklarda parladı, kaydı, ve gitti...

Nazlı konuşmadı
Nazlı menekşeydi:
Çiçek açtı
Müjdeledi: "Kış yenildi!"
ve gitti...

Çeviren: **Bibi Khadija Noorullah**

Mimar Sinan Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Yüksek Lisans öğrencisi.

Aleks Strave Drenova – Asdreni

Asdreni ismiyle tanınan ve Arnavutluk Milli Marşı'nın da şairi olan Aleksandër Stavre Drenova 11 Nisan 1872 tarihinde Korçë yakınlarındaki Drenovë köyünde dünyaya geldi. İlk öğrenimini köyünde, Yunanca yapan Asdreni, 13 yaşındayken babasını kaybetti; ardından, 1885 yılında Romanya'ya giderek kardeşiyle birlikte diğer ulusalcı Arnavut yazarlara katıldılar.

Asdreni 1904 yılında 99 şiirden oluşan, Arnavut ulusal kahramanı İskender Bey'e ithaf edilmiş "Güneş Işınları" isimli ilk şiir kitabını yayınladı. 1912 yılında yayınladığı ve yine 99 şiirden oluşan ikinci şiir kitabı "Dünyalar ve Gözyaşları" ise İngiliz antropolog Edith Durham'a ithaf edilmişti. Asdreni'nin 1930 tarihinde yayınlanan üçüncü şiir kitabı ise "Bir Keşişin İlahileri" adını taşımaktadır.

1914 yılında kısa süreliğine Arnavutluk'a dönen Asdreni, daha sonra tekrar Romanya'ya giderek Arnavut ulusal hareketine katkılarını buradan devam etti ve ömrünün hitama erdiği 1947 yılına dek bu ülkede yaşadı.

I Dashur Atdhe

Me vite jam larguar,
i dashur Atdhe,
por nuk te kam harruar,
se shume i embel je

Kjo zemra me kendon
Per ty, o Shqiperi,
por prape me lengon,
se je ne varferi.

Te fala te dergoj,
kendej ku jam Atdhe,
gjithnje po te kujtoj,
se birin tend me ke.

Ey Sevgili Yurdum

Yıllardır senden uzak olsam da
Unutmadım senin güzelliklerini
Ey benim sevgili yurdum.

Bir yandan seni çağırıyor kalbim,
Bir yandan kan ağlıyor
Seni yoksulluğa batmış görünce,
Ey Arnavutluk.

Ey benim canım yurdum
Çürüyüp gittiğim uzak ellerden
Gönül dolusu selamlar sana.
Senin oğlunum ben,
Adım hep aklımda.

Dua

Mbi bar dua te prehem,
te kendoj, te defrehem,
te shoh rreth bagetine,
kur hane dhe pine;
te shoh fushat e blerta,
bimet kur i fryen era,
njerzit kur punojne
dhe cupat kur kendojne!
Ah, dua dhe lulet,
kur i shfaqin pekulet,
dhe fluturat qe vene,
mbi to dua te jene;
bilbili t'ia thote
nen diellin e ngrohthe.
Dua dhe Shqiperine,
se atje kam shtepine,
kur rrija neper ferrat
edhe lozja me sheqerrat;
per kete kam deshire
dhe s'dua me mire,
atje dua te shkoj,
sa te jem e te rroj!

Tek Arzum

Çimlere uzanıp türkü tutturmak,
otlayan kuzuları,
rüzgarla dalgalanan çayırları
iş üstünde insanları,
ve şarkılar söyleyen genç kızları
seyretmek istiyorum.

Ah, şu taze çiçekleri ve
üzerlerinde gezinen kelebekleri
o ılık güneşin altında
ötüp duran bülbülleri
görmek istiyorum.

Bir zamanlar yaşadığım,
ormanlarında dolanıp,
kuzularıyla oynadığım
benim canım Arnavutluğum,
ne eksik, ne fazla,
yeniden ona kavuşmak,
öleceğim güne dek tek arzum.

Çeviren: **Halime Hasani**

Sırbistanlı. İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü öğrencisi

Alıkul Osmonov

1915 yılında doğdu. Kırgız şair, oyun yazarı (dramaturg), çevirmen. Erken yaşlarında anne-babasını kaybetti, yetimhanelerde büyüdü. 1933 yılında Frunze Pedagojik Koleji'nden mezun olduktan sonra gazeteci olarak çalışmaya başladı. 1936 yılına kadar "Çabuul" ("Saldırı") ve "Leninçil Caş" ("Leninist Gençlik") dergilerinde çalıştı. Çalışmaları 1930'da yayımlanmaya başladı.

İlk şiir kitabı "Tañdağı Irlar" ("Şafak Şarkıları") 1935 yılında yayımlandı.

Kırgız diline aktardığı ve büyük ustalık eserleri sayılan birçok önemli çevirileri vardır. Şota Rustaveli'nin "Vephistkaosani" ("Kaplan Postlu Kahraman/Kaplan Postlu Şövalye") eserinin Osmonov tarafından Kırgızca çevirisi ise altı baskı yaptı.

Şairin hayatı yakınlarının ölümü gibi kişisel trajediler ile doluydu, küçük yaşta kaldığı yetimhanelerin birinde elde ettiği akciğer hastalığı nedeniyle Bişkek'te 1950 yılında henüz 35 yaşındayken vefat etti.

Ата-журт

Жылуу кийин, жолуң кыйын үшүрсүн,
Кыш да катуу... бороон улуп, кар уруп...
Суугунду өз мойнума алайын,
Жол карайын, токтой турчу, Ата-Журт!
Түндөр жаман... кырсык салып кетпесин,
Наалат келип ат тизгинин шарт буруп...
Азабыңды өз мойнума алайын,
Из карайын, токтой турчу, Ата-Журт!
Жазда башка... Жел тийбесин абайла,
Көпкө турбас, мобул турган сур булут.
Бүт даргыңды өз мойнума алайын,
Сен ооруба, мен ооруюн, Ата-Журт!

Atavatan

Kalın giyin – yolun zor üşürsün
Kış da sert... fırtına vurur ve kar vurur
Soğuşunu kendi boynuma alayım
Yolu gözleyeyim, bekleyedur, Atayurt.

Geceler kötü, belaya sokmayasın
At dizgini yol şaşırır, lanet gelir
Azabını kendi boynuma alayım
İz gözleyeyim, bekleyedur, Atayurt.

Bahar başka, ruzgar vurmasın dikkat et
Çok sürmez, şu duran sur bulut
Ah, tüm dertleri kendi boynuma alayım
Vatanım, yeter ki sen gam çekme!

Çeviren: **Marhabo Abdujabarova**
Kırgızistanlı, İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü öğrencisi

Amie Sillah

Gambiya doğumlu olan Amie Sillah, halk sağlığı memurluğunun yanı sıra bir aktivist olarak da öne çıktı. 25 yıl boyunca okul müdürlüğü görevini yürüten Sillah, Foroyaa gazetesinde de köşe yazarlığı yapmıştır. Sillah'ın "Sessiz Sesler" isimli kitabının yanı sıra yayınlanmış pek çok şiiri de bulunmaktadır.

Cry of The African Child

It is my father's land
It is my mother's land
It is my home land
They call it the dark continent
We call it Africa
But I call it My Continent

My continent is in total darkness
Except for a few deem of light
Which they are trying to put off
Though there are lots of candles to light
Yet still my people cannot light the candles themselves

But I will rise up
I will rise up with the help of my people
And light each and every corner of my continent
And in the new bright light of AFRICA
THE AFRICAN CHILD WILL CRY NO MORE

Afrikalı Çocuğun Gözyaşları

O babamın,
O anamın toprağı
O benim vatanım
Karanlık kıta diyorlar ona,
Biz Afrika diyoruz
Bense benim kıtam diyorum oraya

Kapkara benim kıtam, birkaç ışık parçası haricinde
Söndürmeye çalışıyorlar onları da,
Yakacak çokça mum olduğu halde,
Halkım dokunamaz birine bile

Fakat isyan edeceğim
Halkımın yardımıyla direnecek
Kıtamın dört bir yanını aydınlatacağım
ve Afrika'nın bu yeni nurunda
AĞLAMAYACAK AFRİKALI ÇOCUK BİR DAHA!

Çeviren: **Yaya Sawo**

Gambiyalı, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Yüksek Lisans öğrencisi

Amir Hamzah

8 Şubat 1911 tarihinde, aristokrat bir Malay ailesinin çocuğu olarak Kuzey Sumatra'daki Langkat Sultanlığı'nda dünyaya gelen Amir Hamza, Endonezya'nın en ünlü şairlerinden ve ulusal kahramanlarından. Sumatra'da ve Cava'da eğitim gören Hamza, 1930'lu yıllarda Surakarta'da sürdürdüğü lise eğitimi sırasında ulusal uyanış hareketi içerisinde yer almaya başlamış ve Cavalı sınıf arkadaşı Ilik Sundari'ye aşık olmuştur. Amir Hamza hukuk fakültesine devam ederken daha da yakınlaşan ilişkileri, şairimizin 1937 yılında Sumatra'ya geri çağırılıp Sultan'ın kızıyla evlenmeye ve sarayın yönetiminde görev almaya mecbur kalmasıyla sona erer. Endonezya 1945 yılında bağımsızlığını ilan ettikten sonra bir süre Langkat'ta hükümet temsilciliği görevinde bulunan Amir Hamza, ne yazık ki ertesi yıl Endonezya Komünist Partisi'nin yönetime el koymasıyla katledilerek (20 Mart 1946) bir toplu mezara gömüldü.

Çok erken yaşlarda edebi alanda ürün vermeye başlayan Amir Hamza'nın yapıtlarında, Malay kültürü ve İslam'ın yanı sıra Hristiyanlık ve Doğu edebiyatının izleri de görülür. 50 şiir ve 18 mensur şiirin yanı sıra düzyazı ve çeviri alanında da sayısız esere imza atan Hamza, 1932 yılında Poedjangga Baroe isimli edebiyat dergisinin kuruluşuna da ortak olmuştur. Sumatra'ya döndükten sonra yazmayı bırakan Amir Hamza'nın şiirleri Nyan-yi Sunyi (1937) ve Buah Rindu (1941) isimli kitaplarda bir araya getirilmiştir.

Padamu Jua

Habis kikis
Segala cintaku hilang terbang
Pulang kembali aku padamu
Seperti dahulu

Kaulah kandil kemerlap
Pelita jendela di malam gelap
Melambai pulang perlahan
Sabar, setia selalu

Satu kasihku
Aku manusia
Rindu rasa
Rindu rupa
Di mana engkau
Rupa tiada
Suara sayup
Hanya kata merangkai hati

Engkau cemburu
Engkau ganas
Mangsa aku dalam cakarmu
Bertukar tangkap dengan lepas

Nanar aku, gila sasar
Sayang berulang padamu jua
Engkau pelik menarik ingin
Serupa dara di balik tirai

Kasihmu sunyi
Menunggu seorang diri
Lalu waktu – bukan giliranaku
Mati hari – bukan kawanku.

Yalnız Sana

Bitti
Tüm aşkım uçtu gitti
Sana dönüyorum işte
Eskisi gibi.

Sen yanıp sönen kandil,
Karanlık gecede pencerede bir ışık,
Sadakatle, hep sabırla
Usul usul el sallayan bana

Biricik sevdam
İnsanım ben,
Hissetmek
Dokunmak istiyorum,
Neredesin
Yoksun,
Zar zor duyulmakta sesin,
Ve kalbim dopdolu kelimelerle.

Kıskançsın
Acımasızsın
Sanki bir avım senin pençelerinde,
Bir yakalıyor bir salıyorsun

Sersemin birine, mecnuna döndüm
Yine depreşiyor içimde aşk,
Eşsiz bir mücevhersin sen
Perdenin ardındaki bakire misali

Seninkisi ıssız bir sevda
Yapayalnız bekleyip duran
Gün ölüyor – dostum değil
Zaman geçiyor – sıram değil.

Çevirenler:

Vera Febrina Harludi

Endonezyalı, İstanbul Ticaret Üniversitesi İletişim Fakültesi Halkla İlişkiler Bölümü öğrencisi

Aldila Widad Fatawa

Endonezyalı, İstanbul Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü öğrencisi

Antonio

Machado Ruiz

Kültürlü bir ailenin çocuğu olarak 1875 yılında Sevilla'da dünyaya geldi.

1899 yılında Paris'e giderek Garnier Yayınevi'nde kardeşi Manuel'le birlikte çevirmen olarak çalışmaya başladı. Burada Oscar Wilde'la tanışmış; Bio Baroja Ve Enrique Gomez Carillo gibi yazar ve eleştirmenlerle arkadaşlık etme fırsatı da yakalamıştır.

1907 yılında Soria'da Fransızca öğretmeni olarak çalışan Machado, burada tanıştığı Leonor ile iki yıl sonra evlenerek eşiyile birlikte yeniden Paris'e gitti ve filozof Henri Bergson'un derslerine iştirak etti. Ancak Leonor'un Paris'te tüberkülozden ölmesi üzerine derin bir yıkım ve bunalım içine giren Machado annesiyle birlikte Baeza'ya inzivaya çekildi.

Antonio Machado, 1927 yılında, İspanyol Kraliyet Akademisi üyeliğine atanmasına rağmen rejimle yaşadığı derin zihinsel çatışma sebebiyle bu daveti reddetmiştir. Machado; benzer bir kaderi paylaşan Federico García Lorca ile birlikte İspanya'nın en büyük şairlerinden biri olarak kabul edilir.

Çeviren: **Maria Victoria Galvez**
İspanyali. İstanbul Üniversitesi
Siyaset Bilimi ve Uluslararası
İlişkiler Bölümü öğrencisi

Caminante No Hay Camino

Todo pasa y todo queda,
pero lo nuestro es pasar,
pasar haciendo caminos,
caminos sobre el mar.

Nunca perseguí la gloria,
ni dejar en la memoria
de los hombres mi canción;
yo amo los mundos sutiles,
ingrávidos y gentiles,
como pompas de jabón.

Me gusta verlos pintarse
de sol y grana, volar
bajo el cielo azul, temblar
súbitamente y quebrarse...

Nunca perseguí la gloria.

Caminante, son tus huellas
el camino y nada más;
caminante, no hay camino,
se hace camino al andar.

Al andar se hace camino
y al volver la vista atrás
se ve la senda que nunca
se ha de volver a pisar.

Caminante no hay camino sino estelas en la mar...

Hace algún tiempo en ese lugar
donde hoy los bosques se visten de espinos
se oyó la voz de un poeta gritar
"Caminante no hay camino,
se hace camino al andar..."

Golpe a golpe, verso a verso...

Murió el poeta lejos del hogar.
Le cubre el polvo de un país vecino.
Al alejarse le vieron llorar.
"Caminante no hay camino,
se hace camino al andar..."

Golpe a golpe, verso a verso...

Quando el jilguero no puede cantar.
Quando el poeta es un peregrino,
cuando de nada nos sirve rezar.
"Caminante no hay camino,
se hace camino al andar..."

Golpe a golpe, verso a verso.

Yolcu, Yol Yoktur

Her şey geçer, her şey kalır,
bize düşense geçip gitmektir,
yollar yürüyüp gitmek,
deniz üzerinde yollar.

Ne şöhretin peşinde oldum,
ne de şarkılarım yer etsin istedim
insanların anılarında;
ben incecik dünyaları severim,
sabun köpüğü gibi
ağırlıksız ve nazik.

Şafağa ve gurûba boyanmış,
masmavi göğün altında uçarken,
birdenbire titreyip patlayışlarını
seyretmeyi severim onların...

Asla şöhretin pesinde olmadım.

Yolcu, yol ayak izlerindir senin
başka bir şey değil;
yolcu, yol yoktur,
yol, yürüdükçe yol olur.

Yürümekle yol olur yol
ve dönüp ardına baktığında
bir daha asla yürünmeyecek
patikayı görür insan yalnızca.

Yolcu, yol yoktur,
hepsi hepsi denizdeki köpüklü izler..

Şimdi akdikenlerin bürüdüğü
şu ormanda, bir zamanlar
bir şairin bağırduğu duyuldu
“Yolcu, yol yoktur,
yol, yürüdükçe yol olur..”

Düşe kalka, mısra mısra...

Öldü şair, evinden uzaklarda.
Ve üzeri örtüldü komşu bir ülkenin tozuyla.
Giderken ağladığını duyular.
“Yolcu, yol yoktur,
yol, yürüdükçe yol olur..”

Düşe kalka, mısra mısra...

Saka kuşu artık şarkısını söyleyemediğinde,
ve şair bir seyyah olduğunda,
ve yakarmak hiçbir işe yaramadığında,
“Yolcu, yol yoktur,
yol, yürüdükçe yol olur..”

Düşe kalka, mısra mısra.

Ardak Nurgazi

Kazak şair, denemeci ve eleştirmen Ardak Nurgazi, 1972 yılında doğdu. Eğitimi tamamlandıktan sonra 1995 yılında yayıncılığa başladı. 2006 ve 2008 yılları arasında Kazakistan'da iki ayda bir çıkan Yabancı Edebiyatlar dergisinin editörlüğünü üstlendi. Halen Alma-Ata Akşam gazetesinde muhabir olarak çalışan Nurgazi'nin, A Book of Pseudo Freedoms (2009) ve A Collection of Humming Birds (Çince ve Kazakça, 2012) isimli şiir kitaplarının yanı sıra, Modern Kazak Şiiri (2010) başlıklı bir eleştirel denemesi ve Horizontal Strokes and Dots (2010) adlı, kısa öykülerden oluşan bir eseri bulunmaktadır.

ГҮЛ

Бір сабақ гүл үзіп алып ұсындым күнге
Өрт болып жанған,
Шұғыласын шашып
Жалғыздыққа мәңгі айрылмас серік болған,
Тастай қатқан түннен безіп.

Шалқыған алауын сездім
Жұмыр жүрегіммен
Ол да соғады
Бір ашылып — бір жұмылып
Алауын жақпай
Бұлқынады
Жағаға ұрылған толқындай
Көбігін шашқан,
Тебіренісімен.

Күн шуағын сыйлады гүлге
Өзіндей қызарған
Мәңгі солмайтын.
Жүрегім де толқиды гүл болып
Тасыған бетінің қаны сабағында.

Çiçek

Bir sabah çiçeği dalından koparıp
Alev alev yanan güneşe sundum
Güneş ki yalnızlıktır onun yoldaşı
Saça saça ışığını
Bezmiş kopkoyu geceden

Alevin parlamışını duydum
Telaşla bir açılıp bir kapanan
Serçe yüreğimde
Dalgalar gibi köpüğünü
Saça vuran sahile

Güneş armağan etti çiçeğe
Hiç solmayacak
Kıpkızıl ışığını
Yüreğim de dalgalandı çiçek gibi
Taç yapraklarına yürüyen
Bir damla kanla.

ҮНСІЗДІК

Түннің пердесін түсірген қол...

Жымып

Жарыққа қарады,

Құмырада тынысы тарылған

Бір шөкім бұлт –

Жарық.

Түннің жанарын түйреген жебеден

Ағарып

Із қалды.

Терезенің сыртында,

Түнді тіліп ақты – жұлдыз.

Sessizlik

Gecenin perdelerini indiren el...
Bakıp ışığa
Şişenin dibinde sıkışmış
Bir tutam buluta gülümsedi.

Karanlığın gözevlerinden fırlayan oktan
Ağarmış bir iz kaldı,
Pencerenin dışında
kayıp, geceyi biçerken yıldız.

Çeviren: **Marzhan Kaliyeva**
Kazakistanlı. Marmara Üniversitesi İşletme Bölümü öğrencisi

Chairil Anwar

Endonezyalı bir şair ve “1945 Kuşağı”nın yazarlarından biridir. Yaklaşık 96 eseri vardır ve bunların 70’i şiidir.

Kuzey Sumatra’nın Medan şehrinde doğdu ve büyüdü. 1940 yılında annesi ile Batavia’ya taşındı. Burada yerel edebiyat atölyesine katılmaya başladı. Chairil Anwar 1942’de ilk şiirini yayınladı. Ancak şiirleri, o zamanda Endonezya’yı işgal eden Japonlar tarafından sansürleniyordu. İsyancı olarak yaşayan Chairil Anwar çok çeşitli konularda yazıyordu ve yazdıklarından birçoğu ölümle ilgili idi. Cakartada bilinmeyen bir hastalıktan öldü.

Deru Campur Debu

İa masih mau hidup seratus tahun lagi
tapi raga memang rapuh
lebih seperempat abad lalu ia pergi
hanya karya-karyanya yang kini masih tinggal dan juga,
semangatnya yang garang menggelegak...

kita butuh semangat macam itu
kejalangan, kadang harus ada
dan memang,
harus tetap ada...

Agar tinju bisa tetap terkepal
dan lengan bisa tetap teracung...

Tozların Gmbrts

Yz yıl daha yaşamak isterdi
Ne yaparsın ki narindir beden
İşte, yirmi beş yıl oldu gideli
Geriye kalansa yalnız eserleri,
bir de ruhu, fkeyle kabaran...

Byle bir ruh gerek bize,
yabani olmalı bazen,
ve yle de
kalmalı...

Ki böylece sıkıp yumrukları,
kaldırabilelim kollarımızı havaya...

Aku

Kalau sampai waktuku
‘Ku mau tak seorang ‘kan merayu
Tidak juga kau
Tak perlu sedu sedan itu
Aku ini binatang jalang
Dari kumpulannya terbuang
Biar peluru menembus kulitku
Aku tetap meradang menerjang
Luka dan bisa kubawa berlari
Berlari
Hingga hilang pedih peri
Dan aku akan lebih tidak peduli
Aku mau hidup seribu tahun lagi

Ben

Zamanım geldiğinde
Ayartmasın beni kimse
Sen olsan bile
Ağlamaya gerek yok
Sürüden atılan
Vahşi bir hayvanım ben
Kurşunlar bedenimi delsin
Alev alev, yine de hücum ederim
Ağlı ve yaralı koşarım
Koşarım
Bu keskin acı gidene kadar
Ve hiç de umursamam
Bin yıl daha yaşamak isterim.

Çeviren: **Vera Febrina Harludi**

Endonezyalı. İstanbul Ticaret Üniversitesi İletişim Fakültesi Halkla İlişkiler Bölümü öğrencisi.

Damyan Damyanov

Damyan Damyanov, Bulgaristan'ın Sliven şehrinde 13 Ocak 1935 tarihinde dünyaya geldi. 1953 yılında doğduğu kentte liseyi bitirdikten sonra, 1961'de Sofya Üniversitesi Bulgar Filolojisi Bölümü'nden mezun oldu. İlk şiirini 1949 yılında "Slivensko Delo" (Sliven İşleri) gazetesinde yayınlayan Damyanov, 60'lı yıllarda "Narodna Mladež" (Milli Gençlik) gazetesinde edebiyat danışmanı ve "Plamık" (Alev) dergisinde şiir editörü olarak çalıştı. Şiirlerinden seçme örnekler, 1963'te, M. Kudinov'un tercümesiyle "Pustiy okno raspahnetsya" (Açılsın pencere) adı altında Rusça olarak yayınlanmıştır. Şiirleri Rusçanın yanı sıra Belarusa, Ukraynaca, Macarca vd. dillere de tercüme edilmiş olan Damyanov, 6 Haziran 1999 yılında Sofya Askeri Tıp Akademisi'nde vefat etmiştir.

Покруса

Душата ми вихрушка я обрули,
защо я пуснах гола и пеша
сред вашите ласкателства и хули...
Защо ви дадох своята душа?

Защо ли като храм ви я отворих
без да помисля аз, че някой ден
незнайно кой от вас, жестоки хора
иконите без свян ще ограде.

Не съжалявам, че е пуст олтара
и че вратите са разбити с бяс,
но съжалявам че със своята вяра
днес няма где да се помоля аз.

Душата ми, обрулена и мъртва
пустее без икони и олтар...
Във нея аз ви пуснах като в църква,
а трябваше да сложа катинар!

Çile

Kasırgalar ruhumu yerle bir etti,
Neden onu yalınayak yollara saldım.
Övgülerle sövgüler arasında,
Niçin ben gönlümü size bıraktım?

Neden mabet gibi açtım kalbimi?
Hiç düşünmeksizin, bir gün
Kimbilir içinizden hangi zalimin,
İkonları hayasızca çalacağını.

Sunağım boş diye değil üzüntüm,
Ne de hiddetle kırılmış kapılarımdan;
Yazık, artık inancım itikadıyla,
Yakaracak bir yerim kalmadığından.

Ruhum darmadağın ve sanki ölü,
Ne sunak ne ikon, ıpıssız artık.
Bir tapınak gibi açmıştım size,
Meğer asma kilit vurmalymışım.

Çeviren: **Aleksandrina Stefanova Gündoğan**

Ankara Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü doktora öğrencisi

Ebiet G.Ade

Berita kepada Kawan

Perjalanan ini
Trasa sangat menyedihkan
Sayang engkau tak duduk
Disampingku kawan
Banyak cerita
Yang mestinya kau saksikan
Di tanah kering bebatuan

Tubuhku terguncang
Dihempas batu jalanan
Hati tergetar menatap
kering rerumputan

Perjalanan ini pun
Seperti jadi saksi
Gembala kecil
Menangis sedih ...

Kawan coba dengar apa jawabnya
Ketika dia kutanya mengapa
Bapak ibunya tlah lama mati
Ditelan bencana tanah ini
Sesampainya di laut
Kukabarkan semuanya
Kepada karang kepada ombak
Kepada matahari
Tetapi semua diam
Tetapi semua bisu
Tinggal aku sendiri
Terpaku menatap langit

Barangkali di sana
ada jawabnya
Mengapa di tanahku terjadi bencana
Mungkin Tuhan mulai bosan
Melihat tingkah kita
Yang selalu salah dan bangga
dengan dosa-dosa
Atau alam mulai enggan
Bersahabat dengan kita
Coba kita bertanya pada
Rumput yang bergoyang

Dosta Haber

Gam yüklü bir yolculuk bu,
Ve sen dostum,
Maalesef yanımda yoksun.
Bu çorak toprakta,
sürüsüyle hikaye var
görmen gereken.

Bedenim sarsılıyor
bu kayalık yol üstünde giderken,
ve kalbim titriyor
kurumuş toprağı izlerken.

Şahit oldu bu yolculuk,
şu küçük çobanın
keder dolu gözyaşlarına.

Neden öldü anan baban,
niçin yutulup gitti bu toprağın felaketiyle
diye sorunca ona,
işit verdiği cevabı, dinle...
Kıyıya gelince soruyorum hepsine,
resife, dalgalara ve güneşe,
ama hepsi suskun,
hepsi dilsiz,
Bense gökyüzüne bakıp,
mıh gibi kalmışım öylece.

Kim bilir belki de ordadır aradığım cevap:
nereden buldu bizi şu musibet?!.
Belki de Tanrı bıkmış usanmıştır
ahmaklıklarımızdan
ve böbürlenip durduğumuz günahlardan.
Ya da tabiat artık sohbeti kesmiştir bizimle,
Sorsak ya rüzgarla salınan çayırlara...

Çeviren: **Vera Febrina Harludi**

Endonezyalı. İstanbul Ticaret Üniversitesi İletişim Fakültesi Halkla İlişkiler Bölümü öğrencisi.

Gertruda Platais

Akmola vatan hainleri kadınlar cezaevi tutuklusı Gertruda Platais, 1990 yılında Kazakistanı ziyareti esnasında şu an müzeye dönüştürülmüş eski cezaevinde, müze memurlarına Kazakistana ilk kez nasıl geldiğini, Kazaklarla nasıl tanıştığını ve iletişim kurduğunu anlatır. O zamanlar bütün cezaevleri son derece berbat koşullardaymış, fakat içlerinde hayatta kalanların en çok olduğu Kazakistan'daki Akmola imiş. Çobanlar kamış arasına et, ekmek vb. yiyecekler gizleyip cezaevi civarından geçerken mahkumlara veriyorlarmış.

О, Господи, да это ведь не камень.
От него так пахнет молоком.
И в душе затрепетал надежды пламень,
А в горле встал ком. а lumprose in his throat (2a).
Так вот что придумали старики!
Вот за что женщины детьми рисковали!
Они нас от болезни берегли,
Они нас от безверия спасали.
Они поняли, что мы не враги,
А просто несчастные женщины.
И чем смогли – помогли,
Поразив нас своей человечностью.
Я молча поползла по льду,
Собирая драгоценные камни.
Теперь я отвратила от них беду,
Спасая их от охраны.
А ночью в холоднейшем бараке,
На оскверненной палачами земле,
Я, немка, молилась мусульманскому богу,
Да ничего не просила себе.
Я просила старикам здоровья,
Женщинам-матерям – счастья.
Особенно я молилась за детей,
Чтобы они не видели несчастья.
Я прошла все круги ада,
Потеряла веру и друзей,
Но одно я знаю,
Что только так и надо воспитывать детей.

Ey Tanrım, taş değilmiş bu,
Burnuma dolan süt kokusu
Boğazımı düğümleyip
Kalbimde bir umut alevi yaktı.
Yaşlılar akıl etmiş işte,
Kadınlarsa çocuklarını riske atmış!
Bizi hastalıktan koruyup
Tükenmiş umutlarımızı yeniden uyandırdılar
ve anladılar düşman olmadığımızı.
Zavallı kadınlardık biz ve onlar
ellerinden geldiğince yardım ettiler bize.
Güzel ahlaklarıyla ilham verdiler.
Bense sessizce süzülerek buzun üzerinde
Topladım o kıymetli taşları,
ki koruyabileyim onları
Güvenlik belasından.
Geceleri, infaz memurlarının kirlettiği
Soğuk barakada
Ben, bir alman kadın, yakarırdım Müslümanların Allahına
Kendim için tek bir şey istemeden
Sağlık, esenlik dilerdim
O annelerle ihtiyarlara.
Daha çok da çocuklar
Zahmet çekmesin diye dua ederdim.
Feleğin çemberinden geçtim ben
ve kaybettim ümidimi de dostlarımı da,
Ancak şunu iyi biliyorum ki artık,
İşte böyle erdemli yetiştirmeli çocukları.

Çeviren: **Daniya Şakimova**

Kazakistanlı. İstanbul Üniversitesi İlahiyat Bölümü Yüksek Lisans öğrencisi

Hamid Musaddık

توبه من خندی

توبه من خندی و نمی دانستی
من به چه دلهره از باغچه همسایه
سیب را دزدیدم
باغبان از پی من تند دوید
سیب را دست تو دید
غضب آلوده به من کرد نگاه
سیب دندان زده از دست تو افتاد به خاک
،وتو رفتی و هنوز
سال ها هست که در گوش من آرام، آرام
خش خش گام تو تکرارکنان
می دهد آرام
و من اندیشه کنان
غرق این پندارم
که چرا ، خانه کوچک ما سیب نداشت

Sen bana güldün

Sen bana güldün
Ama bilmiyordun
Çaldım elmayı, senin kalbimi çaldığın gibi
Komşu bahçesinden
Bahçıvan arkadan Şiddetle koştı
Elmayı senin elinde gördü
Hiç korkmadım biliyor musun ?
Bahçıvanın sinirli bakışlarından
Korkum gözlerinden ayrılmaktandı
Ve sen gittin
Dudağının değdiği elmayı yere düşürerek
Gittin,
Adımlarının hışırtısını arkada bırakırken
O dalından koparılmış elma gibi
Cansız kaldım...
O günden beri yıllardır
düşünceliyim Sevgilim
Küçük evimizde elma bahçesi olsaydı
Yine gider miydin?

Çeviren: **Bibi Khadija Noorullah**

Mimar Sinan Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Yüksek Lisans öğrencisi.

Furuğ Furruhzad

من به تو خندیدم

من به تو خندیدم
چون که می دانستم
تو به چه دلهره از باغچه ی همسایه سیب را دزدیدی
پدرم از پی تو تند دوید
و نمی دانستی باغبان باغچه همسایه

پدر پیر من است
من به تو خندیدم
تا که با خنده خود پا
سخ عشق تو را خالصانه بدهم
بغض چشمان تو لیک
لرزه انداخت به دستان من و
سیب دندان زده از دست من افتاد به خاک
دل من گفت: برو
چون نمی خواست به خاطر بسپارد
گریه تلخ تو را
و من رفتم و هنوز
سالهاست که در ذهن من آرام آرام
حیرت و بغض تو تکرار کنان
می دهد آرام
و من اندیشه کنان غرق در این پندارم
که چه می شد اگر باغچه خانه ما سیب نداشت

Ben sana güldüm

(Furuğ Furrühzad'dın Hamid Musaddık'a cevabı)

Ben sana güldüm
Ama biliyordum
Senin irkilerek komşunun bahçesinden elmayı çaldığını
Bahçıvan arkandan süratla koşuyordu
Ve sen bilmiyordun
Komşunun bahçıvanı
Benim yaşlı babamdı
Evet güldüm,
Senin bana olan aşkın karşılığını gülücüğümle vermek istedim
Ama senin gözündeki o üzüntü
Benim ellerimi titretti
Isırılmış elma ellerimden toprağa düştü
Gitmek istedim Sevgilim
Çünkü dayanamazdım gözyaşlarına
Gittim amma kalbimi gözlerinde bıraktım
Yıllardır gözümün önünden gitmeyen üzüntünün
Beni bırakmadığı gibi
Ve hep bu düşünceye gömmüşüm kendimi
Varsın elma bahçemiz olmasın
Ben hep sende olacağım...

Çeviren: **Bibi Khadija Noorullah**

Mimar Sinan Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Yüksek Lisans öğrencisi.

Huşeng Caferi

Şair ve Ressam Huşeng Caferi, 1958 yılında, İran'ın Türk nüfusunun yoğun olarak yaşadığı bölgelerden birisi olan Zengan şehrinin Mahnişan ilçesinin Kalecug köyünde doğmuş; dokuz yaşında Zengan Şehrine taşınmıştır. Babası Ali Akbar Bey'in hat sanatı ve annesi Emine Hanım'ın ise folklorik hikaye ve şiir ezberi mükemmeldi. Şiir zevkini annesi Emine Hanım'dan miras almıştır. Ömrünün ilk çağlarında resim sanatına daha ağırlık vermiştir. İlk eşiyse bir oğlunu trafik kazasında kaybedince şiir dünyasına sığınmış ve belki de şiir, şairin bu acı kayba dayanma gücünün kaynağı olmuştur. Güneş, Ağ Atım ve Gamlı Çiçekler şairin Azerbaycan Türkçesinde yayınladığı eserleridir. Caferi, büyük bir Türk nüfusuna sahip İranda, Türk kesimi tarafından günümüzün "milli şairi" olarak kabul edilmektedir.

بینه جانسیزلار ایچره جان یاراتدیم
انالحق سئویله دیم انسان یاراتدیم

نه گوردوم داغلارا. سوسماق یاراشمیر
داغ اوسته. داغ چکیب ولکان یاراتدیم

داریخمیشدی دنیز. سس سیز سمیرسیز
یئل اولدوم. شیهه لی توفان یاراتدیم

اوجاداغلار باشیندا. قلعه سالدیم
یئنی بابک لره امکان یاراتدیم

آشیب داشدیم توکولدوم ساحل اوسته
اوهوندورداشلارلار بحران یاراتدیم

گاه اولدوم قوچ کوراوغلو گاه باندیر
آنم تومروسلره میدان یاراتدیم

اوزاقلاشمیشدی یوردوندان دیلیندن
قیزیل آذر. دیدیم. زنگان یاراتدیم

داغیلدیم پارچالامیش. اولکه لرده
هارای چئکدیم سیزه عصیان یاراتدیم

ایتیلدیم بابکین کسکین قئلینجین
وتورکه باشقا بیر توران یاراتدیم

Yine cansızlar içre can yarattım,
Ene-l Hakk söyledim insan yarattım.

Gördüm ki dağlara susmak yaraşmaz,
Dağ üste dağ çekip, volkan yarattım.

Bunalmıştı deniz sessiz sedasız,
Yel oldum kükreyen tufan yarattım.

Kal'a kurdum yüce dağlar başında,
Yeni Babeklere imkân yarattım.

Aşıp taşım döküldüm sahil üste,
O koca taşlara buhran yarattım.

Gâh oldum koç Koroğlu, gâh bayındır,
Anam Tomrislere meydan yarattım.

Uzaklaşmıştı yurdundan dilinden
Kızıl Azer dedim, Zengan yarattım

Dağıldım parçalanmış ülkelerde,
Feryad ettim size isyan yarattım.

Biledim Babek'in keskin kılıcın,
Ve Türke başka bir Turan yarattım.

Çeviren: **Fatemeh Dehghan Khangani**

İranlı. İstanbul Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü doktora öğrencisi.

Ibray Altınсарin

Kostanay vilayeti, şimdiki Ibray Altınсарin (eski Zatabolsk) ilçesinde doğmuş, aynı yerde İnspektör gölü civarında ölmüştür. Rusya hükümdarına bağlılığıyla bilinen Balgoca Bey'in torunu olması sebebiyle Orınbar'da açılan özel bir okulda okumuştur. Tercümanlık yapmış, Kazak okulları açmış, öğretmenlikle meşgul olmuştur. Fakat Rus sömürgecilerinin bu okulu açmaları tamamen misyonerlik amaçlıdır. Aydın bir eğitimci olarak halkına hizmet etmeyi amaç edinmiş olan Ibray Kazak gençleri eğitmek için okullar açmış, kitaplar yazmıştır. 1879 yılında ünlü "Kazak Hrestomatiyası" (Kazak Antolojisi) adlı eseri hazırlamıştır. Kitap sömürgecilerin isteği ile Rus harfleri ile yazılmıştır. Kitaplarını, Profesör Ilminski'nin resmî pedagojik sistemini almadan, Rusların tanınmış demokratik pedagoji esasına bağlı olarak yazmıştır. Kazak Edebiyatının temellerini atan ünlü şâir, nesir yazarı. O, Kazak çocuk edebiyatının babası olarak anılır.. Günümüzde Ibray'ın eserleri sık sık basılmakta bu konudaki araştırmalar da yazılıp yayınlanmaktadır.

БҰЛ КІМ?

“Бала, бала, бала” деп,
Түнде шошып оянған.
Түн ұйқысын төрт бөліп,
Түнде бесік таянған.
Аялы қолда талпынтқан,
Қаймақты сүттей қалқытқан.
Суық болса жөргегін,
Қорғасын оқтай балқытқан.
Айналасына ас қойып,
Изені көлдей шалқытқан.
Қолын қатты тигізбей,
Кірлі көйлек кигізбей,
Иісін жұпар анқытқан.

Bu Kimdir?

“Yavrum, yavrum, yavrum” diye,
Uykusundan gece kalkan.
Uykusunu dörde bölüp,
Beşiklere hep koşturan.
Şefkatli kolunda uyutan,
Sanki kırılacak bir cam.
Soğuk ise kundağın,
Çabucak da ısıtan.
Çevreyi yemeğe doldurup,
Çölü göle dönüştüren.
Hep haffifce dokunan
Pis giysiler giydirmeyip,
Misler gibi kokturan.

Çeviren: **Zhanyl Bozayeva**

Kazakistanlı. Yıldız Teknik Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü öğrencisi.

İbrahim ed-Dergusi

1955 Tunus Kafas doğumlu öykücü ve romancı. Tunus Yazarlar Birliği yönetim kurulu üyesi ve Kafas şube başkanı. Yazarın “Hurma ağaçları ayakta ölü”, “Acı ekmek”, “Sıcak göğün altında” gibi öykü kitapları ve romanları bulunuyor.

القطط تسرق الأرناب ليلا

أحس بخطاه خفيفة فوق السطح . وأرى ظله مستطيلا على الجدار المقابل
للبيت . أقوم إليه شاهرا في وجهه حجرا وسبابا وعينا يقظة...
يستقبلني على حافة الجدار.
يموء مواء ، حادا ، متوصلا.
يستفز انتباهي.
ويغادر المكان
(يقول سأعود عندما تنام).
أرمي وراءه حجرا ، وأذهب أتفقد بيت الأرناب.
عندما أسمع الصرخة ، أقفز من فوق السرير ، وأندفع خارج البيت حافي ...
القدمين.
يطعني هواء الليل البارد طعنة واحدة.
وتطعني استغاثة الأرناب طعنتين.
وأرى ظل القط مستطيلا على جدار الجيران.
يقف لحظة والأرناب يتخبط بين فكاه ، وصياحه الحزين يفتت قلبي.
يقطعه تقطيع السكاكين.
ينظر القط نحوي واثقا وكأنه يقول:
(ألم أخبرك بأنني سأعود عندما تنام ... أيها المغفل).
وأعود إلى البيت.
أشعل النار في الفانوس المعلق في السقف.
وأفتح النافذة
وأشحن سكيننا على حافة الشباك.
وأطعن جرحي المندمل بالسكين.
وأكتب بالدم على حافة الجرح:
القطط تسرق الأرناب ليلا
أليس كذلك ??

Kediler Tavşanları Gece Çalar

Çatıdaki hafif adımlarını hissediyorum
Evin karşısındaki duvara uzanmış gölgesini görüyorum.
Kalkıyor, yüzüne taş gösteriyor, kızıyor ve kaşlarımı çatıyorum.

Duvarın kenarında beni karşılıyor
Keskin ve sürekli bir şekilde miyavlıyor

Dikkatimi çekiyor
Mekandan ayrılıyor
“Uyuduğun zaman döneceğim” diyor adeta.

Arkasından bir taş atıyorum ve tavşanların yuvasını yoklamaya gidiyorum.
Bir çılgılık duyduğumda yataktan fırlıyor ve çıplak ayakla kendimi evin dışına atıyorum
Gecenin soğuğu beni bıçak gibi kesiyor
Tavşanın imdat çılgılığı beni iki kere bıçaklıyor

Kedinin gölgesini komşunun duvarında uzanmış şekilde görüyorum
Bir an duruyor ve tavşan ağzında çırpınıyor. Hazin çılgılığı kalbimi titretiyor
Tavşanı bıçak gibi kesiyor
Kedi bana kendinden emin şekilde bakıyor ve sanki şöyle diyor:
“Sen uyurken döneceğimi söylemedim mi aptal”

Eve dönüyorum
Çatıda asılı feneri yakıyorum
Pencereyi açıyorum
Pencerenin kenarındaki bıçağı biliyorum
Kabuk bağlamış yaramı deşiyorum
Yaranın kenarına kanla yazıyorum
Kediler tavşanları gece çalar
Öyle değil mi?

Çeviren: **Fatma Maamri**

Tunuslu. İstanbul Üniversitesi, Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü öğrencisi

İmam Şafii

Hicri 150 (MS.767) senesinde Gazzede doğup, hicri 204 (MS.820)'de Kahirede 54 yaşında vefat etti. Asıl adı Muhammed bin İdris bin Abbas olan Şafii, kendi adıyla anılan mezhebin de kurucusudur. Tahsilinde en önemli bölüm, İmam-ı Malik'e talebe olmasıyla başlamıştır. Ardından Bağdat'a giderek Ebu Hanife'nin talebesi olan İmam Muhammed'den ders almaya başladı. İmam Şafii Mekk'e dönerek bu arada bir müddet inceleme ve araştırmalar yapıp, talebelerine dersler verdi. Özellikle hac mevsiminde çeşitli İslam beldelerinden gelen ilim adamları ondan ilim öğrenirlerdi. Mekk'deki bu ikameti dokuz yıl kadar sürdü. Sonra tekrar Bağdat'a döndü. İmam-ı Şafii, ikinci defa Bağdat'a gidişinden sonra, Bağdat'taki siyasi ve fikri kargaşalar sebebiyle Mısır'a gidip, ömrünün sonuna kadar orada kalmıştır.

دع الأيام تفعل ماتشاء
ولا تجزع لحادثة الليالي
وكن رجلا على الأهوال جلدا
وإن كثرت عيوبك في البرايا
تستر بالسخاء فكلعيب
ولا تر للأعداء قطذلا
ولا ترج السماحة منيخيل
ورزقك ليس ينقصها التأي
ولا حزن يدوم ولا سرور
إذا ما كنت ذا قلبقنوع
ومن نزلت بساحتها المانيا
وأرض الله واسعة ولكن
دع الأيام تغدر كلحين
وطب نفسا إذا حكما القضاء
فما لحوادث الدنيا بقاء
وشيمتك السماحة والوفاء
وسرك أن يكون لها غطاء
يغطيه - كما قيل - السخاء
فإن شماتة الأعداء بلاء
فما في النار للظلمات
وليس يزيد في الرزق العناء
ولا يؤس عليك ولا رخاء
فأنت ومالك الدنيا سواء
فلا أرض تقيه ولا سماء
إذا نزل القضا ضاق الفضاء
فما يغني عن الموت الدواء

Bırak Günler...

Bırak günler bildiğini okusun
Ve razı ol, hükmünü yürütünce kader
Yeşeye kapılma gecelerin musibetinden
Baki değil bu dünyanın meşakkatleri

Dimdoğru bir adam ol korkunun karşısında
Ziyetinin olsun hoşgörüsüyle vefa
Ve kusurların alıp yürüdüğü bir zamanda
Örtmeyi dilerse onları da

Cömertliğe bürün o vakit, ki
Cömertlik örtermiş bütün ayıpları
Acziyet gösterme düşmana karşı
Ne büyük beladır sevindirmen onları

Hiç lütuf bekleme cimriden, zira
Susamışa cehennemde su yoktur
Ne rızkın eksilir gecikse bile
Ne de artar ırgat gibi çalışmak ile

Ne gam sürer sonsuza dek ne saadet
Ne fakirlik ne de vâriyet
Mutmain bir kalbe sahipten şayet
Dünyayı mülk edinen birdir seninle

Ve her kimin ufkunda belirirse ölüm
Ne arz koruyabilir onu ne de sema
Sonsuzdur, hududsuzdur Allah'ın mülkü amma
Hükmünü yürüttü mü kader, daralırverir feza

Bırak işlesin dursun vefasız günler
Ölüme hangi ilaç fayda eder

Çeviren: **Adel Asfour**

Suriyeli. İstanbul Üniversitesi Kimya Bölümü öğrencisi

İsmail Kadare

1936 yılında Arnavutluk'un güneyindeki Cirokastra (Gjirokaştër) kentinde dünyaya geldi. İlk romanı "Gjenerali i ushtrisë së vdekur" (Ölü Ordunun Generali) edebiyat dünyasının yeni ve güçlü isimleri arasında koydu ve o döneminden bir romanları kırktan fazla ülkede yayınlandı.

Kadare 2005 yılında ilk kez verilen Man Booker Uluslararası Ödülü'nü aldı. 2009 yılında verilen İspanya'nın Austrias Prensi Edebiyat Ödülüne layık görüldü. Adı Nobel Edebiyat Ödülü'nün en güçlü isimlerinden biri olarak geçti.

Kristal

Ka kohë që s'shihemi dhe ndjej
si të harroj une dalëngadal
si vdes tek une kujtimi yt
si vdesin flokët dhe gjithçka.

Tani kërkoj poshtë e lartë
një vend ku ty të të lëshoj
nje strofë a notë, a një brilant
ku të të lë, të puth, të shkoj.

Në s'të pranofte asnjë varr
asnjë mermer, a morg kristal
mos duhet vallë prapë të të mbart
gjysëm të vdekur, gjysëm të gjallë.

Në s'gjetsha hon ku të të hedh
do gjej një fushë a një lunajë
ku butësisht porsi polen
gjithkund, gjithkund të të shpërndajë.

Të të mashtroj ndoshta kështu
dhe të të puth të ik pa kthim
dhe nuk do dine as ne askush
harim ish ky a s'ish harim.

Kristal

Öyle uzun zaman oldu ki birbirimizi
görmeyeli, gitgide unutuyor gibiyim seni
Günbegün soluyor bendeki hatıraların
Saçların ve diğer pek çok şey gibi

Bir satır, bir mısra, bir mücevher
Fellik fellik bir yer arıyorum şimdi
seni bırakacak; öpecek ve
çekip gidecek.

Ne mermer ne kristal bir kabir,
Hiçbir mezar kabul etmezse şayet,
Sürükleyip duracak mıyım seni
Yarı ölü, yarı diri.

Ve bulamazsam seni gömecek bir çukur
Bir çayır çimen bulacağım.
Çiçek tozu gibi öyle usul,
Her yana saçıp savuracağım.

Böylece belki de kandırır ve bir daha
dönmemecesine öper giderim seni,
Ve ne biz biliriz artık ne de bir başkası
Bunun bir unutuş olup olmadığını.

Çeviren: **Kujtim Hameli**

Kosovalı, İstanbul Üniversitesi Pazarlama Bölümü Yüksek Lisans öğrencisi

Kayser Emin Pur

Kayser Eminpur, 23 Nisan 1959 tarihinde İranın Huzistan eyaletinin Gotvend şehrinde doğdu. Fars Dili ve Edebiyatı bölümünde Doktora derecesine kadar eğitimini sürdürdü. 1979-1987 tarihleri arasında haftalık Suruş dergisinin şiir bölümü editörlüğünü yaptı. Dörtlüklerden oluşan Güneşin Sokağında adlı ilk şiir kitabı 1984 yılında yayınlandı. Bu eseri, Sabah Teneffüsü adlı kitap izledi. 1988'de el-Zehra Üniversitesinde öğretim üyesi olarak göreve başladı ve 1990 yılında Tahran Üniversitesine geçerek bu görevini vefatına kadar sürdürdü. Dr. Eminpur, 2003 yılında Fars Dili ve Edebiyatı Akademisinin daimi üyesi olarak seçildi.

2000 yılında geçirdiği trafik kazası sonucunda çeşitli hastalıklara maruz kaldı. Uzun süren tedavilerden sonra 30 Ekim 2007 tarihinde hastanede hayatını kaybetti ve doğum yeri olan Gotvend şehrinde toprağa verildi.

باران

باز باران با ترانه
با گوهرهای فراوان
می خورد بر بام خانه
یادم آرد روز باران
گردش یک روز دیرین
خوب و شیرین
توی جنگل های گیلان
کودکی ده ساله بودم
شاد و خرم
نرم و نازک
چست و چاپک
با دو پای کودکانه
می دویدم همچو آهو
می پریدم از لب جوی
دور می گشتم ز خانه
می شنیدم از پرنده
داستان های نهانی
از لب باد وزنده
رازهای زندگانی
بس گوارا بود باران
وه چه زیبا بود باران
می شنیدم اندر این گوهرفشانی
رازهای جاودانی، پندهای آسمانی
بشنو از من کودک من
پیش چشم مرد فردا
زندگانی خواه تیره خواه روشن
هست زیبا، هست زیبا، هست زیبا.

Yağmur

Yine yağmur ezgiyle
Yığınla pırlantayla
Evin çatısına vuruyor
Hatırlatıyor bana o yağmurlu günü
Geçmiş bir günün gezisini
Hoş ve güzel
Gilan ormanların içinde
On yaşında bir çocuktum
Mutlu ve mesuttum
Uysal ve kırılğan
Hızlı ve hareketli
Çocukça ayaklarımla
Koşuyordum ceylan gibi
Sıçırıyordum göletin üzerinden
Uzaklaşıyordum evden
Duyuyordum kuşlardan
Gizli hikayeleri
Esen rüzgarın dudağından
Hayatın sırlarını
Çok keyifliydi yağmur
Ah! Ne güzeldi yağmur
Duyuyordum bu saçılan pırlantalardan
Ölümsüz sırları, gökyüzünün öğütlerini
Dinle benden çocuğum
Yarın adamının gözünün önünde
İster karanlık ister aydınlık olsun hayat,
Güzeldir, güzeldir, güzeldir.

Çeviren: **Khadija Karimi**

Afganistanlı, İstanbul Üniversitesi İktisat Bölümü Yüksek Lisans öğrencisi

Koumanthio Zeinab Diallo

Koumanthio Zeinab Diallo Kazédi (Kumantyo Dyenabu Dyallo) 1956 senesinde Labé şehrinde Gine'de doğdu. İlk eserlerini çocukları, Dalanda (Lynda), Ousmane (Mawdo), Mamadou (Vieux) ve Tiguidanké (Nene) adadı. İlk şiir ödülünü 1990'da aldı. 2005 senesinde ise Pan Afrikan tarafından tertip edilen Edebiyat yarışmasında Gine Devlet Başkanlığı ödülüne layık görüldü. Tercümesini verdiğimiz şiirle bu ödülü kazanmıştır.

La Paix

Nous sommes une même famille
La famille humaine
Nous sommes les fruits d'un seul arbre
L'arbre de l'humanité!
Nous sommes les feuilles d'une même branche
La branche du genre humain!
Nous sommes les gouttes d'eau d'un même océan
L'Océan de la vie!
Nous sommes les étoiles d'un même ciel
Le ciel de la spiritualité et de la Connaissance Positive
Verte Mali qui m'a enfantée
Maintenant que ta Trompette de l'Unité a sonné,
Maintenant que le Rossignol de l'Amour a chanté,
Tes braves fils aspirent à une société sans violence
Une société de tolérance,
Le respect dans la différence
Nous voulons la paix, l'amour et l'amitié réels!
Et jamais de champs de cadavres
Nous voulons la paix, l'amour et l'amitié réels!
Et jamais de cargos de blessés!
Nous voulons la paix, l'amour et l'amitié réels!
Et jamais de populations de mutilés!
Nous voulons la paix, l'amour et l'amitié réels!
Et jamais de veuves qui pleurent leurs maris tombés à la guerre!
Nous voulons la paix, l'amour et l'amitié réels!
Et jamais de mères qui pleurent leurs fils
Arrachés à leur affection par la guerre!
Nous voulons la paix, l'amour et l'amitié réels!
Et jamais de sœurs qui pleurent leurs frères,
Trop tôt fauchés par de balles assassines
Nous voulons la paix, l'amour et l'amitié réels!
Et jamais de hordes interminables de réfugiés!
Nous voulons l'entente, l'harmonie, la concorde!
Nous voulons la paix! Simplement la paix! Rien que la paix!

Barış

Biz hepimiz aynı ailedeniz,
İnsanlık ailesi,
Hepimiz aynı ağacın meyveleriyiz,
insanlık ağacı!
Biz aynı dalın yapraklarıyız
insan cinsinin dalı!
Biz aynı okyanusun damlalarıyız
Hayat okyanusu!
Aynı gökyüzünün yıldızlarıyız
Madde ve mânâ aleminin seması..
Yeşil Mali doğurdu beni,
Şimdi çaldı vahdet davulu,
Şimdi söyledi aşk bülbülü şarkısını,
Senin cesur evlatların şiddetsiz bir cemiyet arzulanı
Hoşgörü cemiyeti,
Farklıya saygı
Biz selâm, sevgi ve gerçek dostluk istiyoruz!
Ve asla kadavra tarlalarıyla yüzleşmeden
Biz selâm, sevgi ve gerçek dostluk istiyoruz!
Ve asla yaralılar arasında dolaşmadan
Biz selâm, sevgi ve gerçek dostluk istiyoruz!
Ve asla sakatlanmış halkları görmeden yanımızda
Biz selâm, sevgi ve gerçek dostluk istiyoruz!
Harpta ölen kocaların yasını tutmadan,
Biz selâm, sevgi ve gerçek dostluk istiyoruz!
Ağlamadan analar ölen oğullarına,
Savaş onların sevgilerini koparmadan..
Biz selâm, sevgi ve gerçek dostluk istiyoruz!
Ağlamadan kardeşler birbiri için
Çok erken öldüler katil kurşunlar elinde
Biz selâm, sevgi ve gerçek dostluk istiyoruz!
Ve asla mültecileri görmeden sel gibi akarken,
Biz sulh, ahenk ve huzur istiyoruz!
Biz barış, sadece barış istiyoruz! Ve sadece barış...

Çeviren: **Alhousseini Barro**

Lovett Ania Listowell

Ganada, 6 Ocak 1990 tarihinde dünyaya geldi. Gana gazetecilik enstitüsünden mezun olan ve halen hayatını gazetecilik yaparak sürdüren Listowell, 2 kitap ve 100 şiir yazdı.

Ghana's Most Beautiful

When drums are heard
when beads on the ankle rattle
when flute gives its traditional rhythm
one thing comes to mind, the lives of our fathers
the rhythm of their heart beat.
Their quest for unity. We display them

We are Ghana's most beautiful
the eyes of our regions.
We represent our culture and the beauty of Ghanaians.
Our culture and hospitality makes aliens natives of our land
we are Ghana's most beautiful.

We are women of diverse culture
but common history.
We use beauty to promote unity
we use beauty to discourage conflict.
We use beauty to tell you, your history.
We are Ghana's most beautiful
the eyes of our society.

Gana'nın En Güzelleri

Duyulunca davullar,
Şıkırdarken ayak bileğinde boncuklar,
Ve kaval çalarken bizim oraların havasını,
Tek şey gelir akla, atalarımızın yaşamı,
kalp atışları
ve birlik arayışları.
Bunu sergileyen biziz şimdi.

Gana'nın en güzelleriyiz biz,
Bölgelerimizin gözleri..
Temsil ediyoruz kültürümüzü ve Ganalıların güzelliğini.
Yabancıları toprağımızın yerlisi kılıyor kültürümüz ve konukseverliğimiz.
Gana'nın en güzelleriyiz biz.

Tarihi bir kültürü ayrı
Kadınlarız biz.
Güzellikle güçlendiriyoruz birliği,
Güzellikle savaştan vazgeçiriyoruz,
Güzellikle anlatıyoruz, size sizin tarihinizi,
Gana'nın en güzelleriyiz biz,
Toplumumuzun gözleri..

Çeviren: **Haruna Rasheed Mohammed**

Mahmud Derviş

Son dönem Filistin şiirinin en önemli şairlerinden olan Mahmut Derviş, 1948 yılında henüz çocukken, doğduğu köy İsrail tarafından işgal edilerek yıkılınca, ailesiyle Lübnan'a göç etmek zorunda kaldı.

"El İttihad" gazetesini yazı işleri müdürlüklerini yaptı. Şiirleri 20'den fazla dile çevrilen Filistinli şair, 2003 yılında uluslararası Nazım Hikmet şiir ödülüne de layık görüldü. 1982 yılı Eylül ayında Sabra ve Şatillâda yaşanan katliamın ardından yazdığı Beyrut Kasidesi ile 1984'te te Sovyetler Birliği'nde Lenin ödülünü aldı. Şiirleri ve yazıları nedeniyle birçok kez tutuklanarak cezaevinde yatan şair, Filistin halkının yaşadığı zorlukları dizeleriyle anlatmasıyla tanınmaktaydı. Türkçeye çevrilen 20 civarında kitabı bulunan Derviş, geçirdiği bir açık kalp ameliyatı sonucu yaşamını yitirdi. Filistin ulusal marşı Neşid el-intifada'nın söz yazarıdır.

بلادي البعيدة عني.. كقلبي!
بلادي القريبة مني.. كسجني!
لماذا أغني
مكاناً، ووجهي مكان؟
لماذا أغني
لطفل ينأى على الزعفران؟
وفي طرف النوم خنجر
وأمي تموت أمامي
بنسمةٍ عنبر؟

وفي شهر آذار تستيقظ الخيل
سيدي الأرض!
أي نشيدٍ سيمشي على بطنك الممتوج، بعدي؟
وأي نشيدٍ يلائم هذا الندى والبخور
-هذا اخضرار المدى واحمرار الحجارة
هذا نشيدي
وهذا خروجُ المسيح من الجرح والريح
أخضر مثل النبات يغطي مساميره وقيودي
وهذا نشيدي
وهذا صعودُ الفتى العربي إلى الحلم والقدس.
في شهر آذار تستيقظ الخيلُ.
سيدي الأرض!
والقمم اللولبية تسطحها الخيلُ سجادةً للصلاة السريعة

Toprağın Kasidesi

Vatanım benden uzak kalbim gibi
Vatanım bana yakın zindanım gibi
Niçin şarkı söylerim
bir yerde ve yüzüm başka yerde?
Niçin şarkı söylerim
Safranda uyuyan bir çocuğa?
Ve uykunun tarafından bir hançer
Annem önümde ölür
amber esintisiyle?

Mart ayında atlar uyanır
Toprak hanımım
Benden sonra hangi ezgi dalgalı karnının üzerinde yürüyecek?
Hangi ezgi bu damlaya ve tütsüye uyar?
Bu alanın yeşilliği ve taşın kızılığı
Bu benim ezgim
Bu Mesih'in yaradan ve rüzgardan çıkışı
Bitki gibi yeşil çivilerini örtüyor ve zincirlerimi
Bu benim ezgim
Bu Arap gencin hayale ve Kudüs'e yükselişi
Mart ayında atlar uyanır
Toprak hanımım
Atların yaydığı helezon zirveler hızlı namazın seccadeleri

بين الرماح وبين دمي
نصف دائرة ترجع الخيل قوسا
ويلمغ وجهي ووجهك حيفا وعرسا

وفي شهر آذار ينخفص البحر عن أرضنا المستطيلة
وللموج أن يحبس الموج ... أن يتموج... أن
يتزوج .. أو يتصرح بالقطن
أرجوك - سيدتي الأرض - أن تسكنيني صهيلك
أرجوك أن تدفينيني مع الفتيات الصغيرات بين البنفسج والبنديقية

أرجوك - سيدتي الأرض - أن تجعلني عمري المتمايل بين سؤالين: كيف؟ وأين؟
وهذا ربيعي الطليعي
وهذا ربيعي النهائي
في شهر آذار زوجت الأرض أشجارها

كأني أعود إلى ما مضى
كأني أسير أمامي
وبين البلاط وبين الرضا
أعيد أنسجامي
أنا ولد الكلمات البسيطة
وشهيد الخريطة
أنا زهرة المشمش العائلية.
فيا أيها القابضون على طرف المستحيل
من البدء حتى الجليل
أعيدوا إلي يدي
أعيدوا إلي الهوية!

وفي شهر آذار تأتي الظلال حريرية والغزاة بدون ظلال

وتأتي العصافير غامضة كاعتراف البنات
وواضحة كالحقول
العصافير ظل الحقول على القلب والكلمات.
خديجة!
أين حفيداتك الذاهبات إلى حبهن الجديد؟ -
-ذهبن ليقطفن بعض الحجارة -

Mızrak ile kanım arasında
Yarım daire atları yaya dönüştürür
Yüzüm ve yüzün Hayfa'yı ve düğünü parlatıyor

Mart ayında deniz dikdörtgen topraklarımızı düşürür
Dalga dalgayı hapseder, dalgaları,
evlenir veya pamukla örtülür
Toprak hanımım lütfen kişnemen benim içinde yaşasın
Beni lütfen menekşe ile tabanca arasında küçük kız çocuklarıyla birlikte göm

Rica ediyorum toprak hanımım ömrümü şu iki soru arasında kıl
Nasıl ve Nerede
Bu ilkbaharım
Bu sonbaharım
Mart ayında toprak ağaçlarını evlendirdi

Sanki geçmişe dönüyorum
Sanki önümde yürüyorum
Fayans ile hoşnutluk arasında
İnsicamıma dönüyorum
Ben basit kelimelerin çocuğuyum
Haritanın şehidi
Ailenin kayışı çiçeği
Ey imkansızlığı tutanlar

Başlangıçtan Celilè kadar
Ellerim bana dönüyor
Kimlik bana dönüyor

Mart ayında ipek gölgelik gölgesiz gelir
Serçeler kızların itirafları gibi gizemli gelir
Tarlalar gibi açık
Serçeler tarlaların kalp ve kelimeler üzerindeki gölgesi
Haticel!
Nerede yeni aşklarına giden torunlarım?
Bazı taşlar toplamak için gittiler dedi

قالت خديجة وهي تحثّ الندى خلفهنّ.
وفي شهر آذارٍ يمشي التراب دماً طازجاً في الظهيرة.
خمس بناتٍ يخبئن حقلًا من القمح تحت الضفيرة.
يقرأن مطلع أنشودةٍ على دوالي الخليل،
ويكتبن خمس رسائل:
تحيا بلادي
من الصفر حتّى الجليل
ويحلمن بالقدس بعد امتحان الربيع وطرد الغزاة.

خديجة! لا تغلقي الباب خلفك
لا تذهبي في السحاب
ستمطر هذا النهار
ستمطر هذا النهار رصاصاً
ستمطر هذا النهار!
وفي شهر آذار، في سنة الانتفاضة، قالت لنا الأرض أسرارها الدّمويّة:
خمس بناتٍ على باب مدرسةٍ ابتدائيةٍ يقتحمن جنود المظلات.
يسطحُ بيتٌ من الشعر أخضر... أخضر.
خمس بناتٍ على باب مدرسةٍ ابتدائيةٍ ينكسرن مرايا مرايا
البناتُ مرايا البلاد على القلب..
في شهر آذارٍ أحرقت الأرض أزهارها.

أنا شاهدُ المذبحة
وشهيد الخريطة
أنا ولد الكلمات البسيطة
رأيتُ الحصى أجنحة
رأيت الندى أسلحة
عندما أغلقوا باب قلبي عليّ
وأقاموا الحواجز فينا
ومنع التجوّل
صار قلبي حارّةً
وضلوعي حجارةً
وأطلّ القرنفل
وأطلّ القرنفل

Hatice onların arkasında damlayı teşvik ederek
Mart ayında toprak öğle vaktinde taze kanla yürür
Beş kız saç altında buğday tarlası saklıyorlar
Halil'in üzüm bahçelerinde ezgilerin başlarını okuyorlar
Beş mektup yazıyorlar
Yaşasın ülkem
Sıfırdan Celile kadar
Baharın imtihanı ve işgalcilerin kovulmasından sonra Kudüs'ü hayal ediyorlar

Hatice kapıyı arkandan kapatma
Bulutlara gitme
Bugün yağmur yağacak
Bugün kurşun yağacak
Bugün yağacak
Mart ayında İntifada yılında toprak bize kanlı sırlarını söyledi
Beş kış ilkokul kapısında şemsiyelerin askerlerini basıyorlar
Şiirin beyiti yeşil yeşil parlıyor
Beş kız ilkokulun kapısında aynaları kırıyorlar
Kızlar ülkenin kalpteki aynaları
Mart ayında toprak çiçeklerini yaktı

Ben katliamın şahidiyim
Haritanın şehidi
Basit kelimelerin çocuğu
Taşları kanatlanırken gördüm
Damlaları da silah olarak
Kalbimin kapısını üzerime kapattıkları zaman
İçimde engeller kurdular
Sokaka çıkmak engellendi
Kalbim mahalle oldu
kaburgalarım taş
Karanfil belirdi
Karanfil belirdi

Çeviren: **Rabab Eş Şuveyki**

Filistinli. Yıldız Teknik Üniversitesi Restorasyon Bölümü Doktora öğrencisi

Manolo Chinato

Manolo Chinato ya da tam adıyla Manolo Muñoz Sanchez, 1952 yılında Salamancada doğdu. Puerto de Béjar'da yaşıyor. Şiirleri esas olarak pastoral, duygusal ve sosyal temalarla ilgilidir. Çalışmalarının bir kısmı "Aşk, İsyan, Özgürlük ve Kan" başlıklı bir kitapta yayınlandı. Bazı İspanyol rock müzik grupları ile ortak projeler de gerçekleştiriyor.

Ama, Ama y Ensancha El Alma

Ama, ama y ensancha el alma.
Quisiera que mi voz fuera tan fuerte
que a veces retumbaran las montañas
y escuchárais las mentes social-adormecidas
las palabras de amor de mi garganta.

Abrid los brazos, la mente y repartíos
que sólo os enseñaron el odio y la avaricia
y yo quiero que todos como hermanos
repartamos amores, lágrimas y sonrisas.

De pequeño me impusieron las costumbres
me educaron para hombre adinerado
pero ahora prefiero ser un indio
que un importante abogado.

Hay que dejar el camino social alquitranado
porque en él se nos quedan pegadas las pezuñas
hay que volar libre al sol y al viento
repartiendo el amor que tengas dentro.

Sev, Sev, Sev ve Ruhunun Genişlet

Keşke sesim öyle güçlü olsaydı da
dağlarda yankılansaydı
ve gırtlığımdan taşan sevgi sözcüklerini
rahatlık tuzağındaki topluma ulaştırırsaydı.

Açın kollarınızı ve aklınızı
verin kendinizi başkalarına.
Nefret ve cimrilik öğretildi size,
bense sevgiyi, gözyaşlarını ve gülüşleri
paylaşsın istiyorum herkes kardeşçe.

Çocukluğumda bana da gelenekler ezberletildi,
ve zengin bir işadama olmak için eğitildim.
Oysa ben başarılı bir avukat olsaydı,
mutlu bir palyaço olmayı tercih ederim.

Asfalt dök hayatın yoluna,
yoksa yapışır kalırsın orda.
Paylaşıp içindeki sevgiyi
uç özgürce, güneşte ve rüzgarda.

Çeviren: **Maria Victoria Galvez**

İspanyali. İstanbul Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü öğrencisi

Marko Vešović

1945 yılında Karadağ'da doğan şair ve yazar Marko Vešović, 1963 yılından beri Saraybosna'da yaşamakta ve halen Sarajevo Üniversitesi'nde edebiyat dersleri vermektedir. İlk şiir kitabı Nedjelja (Pazar) ile eski Yugoslavya'nın en prestijli edebiyat ödülü kabul edilen Trebinje ve Branko ödülleri kazanan Vešović, sonraki dönemlerde üç şiir kitabı, bir deneme ve bir roman yayınlamıştır. Vešović aynı zamanda Baudelaire, Emily Dickinson, Joseph Brodsky, Anna Akhmatova, Marina Tsvetayeva ve Aleksandr Puşkin gibi şair ve yazarlardan yaptığı başarılı çevirilerle de öne çıkmıştır. Üç buçuk yıl süren Saraybosna kuşatması sırasında şehri terketmeyerek Oslobodenje, Dani ve Slobodna Bosna gazetelerine 100'den fazla makale yazmış olan Marko Vešović, şehrin çok kültürlü/etnisiteli yapısını savunarak kuşatma altındaki halka moral destek sağlamaya çalışmış; Büyük Sırbistan fantazisiyle etnik temizliğe girişen faşist güçlere katılan eski arkadaşları, meslektaşları ve öğrencilerini ağır bir dille yermiştir. Savaşın getirdiği acı, öfke, ironi ve sarkazm ile yoğrulmuş sesiyle çağdaş Boşnak edebiyatında kendine eşsiz bir yer edinen Vešović, savaş döneminde yazdığı yazıları, Paul Celan'ın meşhur Ölüm Fügü şiirini anıştıran bir isimle; Ölüm Sırbistanlı Bir Ustadır adında bir araya getirmiştir.

Besmrtan Tren

Na prijelazu uličnom dejstvuje snajperist.
Dvije djevojke, zadihane od pretrčavanja.
Iz njih bije vrelina, mirisna, kao iz rublja
svilenog, koje se pegla. U jedne nije frizura
već naježeno božično žito. Praska, bjesni i psuje
snajperiste: pričinja mi se da kroz prozor
krasnu oluju gledam!
U druge, riječi prijatne
ko lepet suncobrana, izjutra, na plaži budvanskoj.
Trzajem, povremeno, zabaci kosu. Zbog nas!
Jer zna: kad god je zabaci, duga će kosa da zamiriše.
Ljepotica. Ali od onih koje nikad ne propuste
da ti se nasmiješe. I raskošno i škrto.
Dovoljno raskošno da bi te usrećile. Dovoljno škrto
da njih ne košta ništa. Smiješak njihov ti javlja
da za njih nisi stvar meğu stvarima.
Možda čak da bi htjele sa tebe skinuti čini
ako te leden pogled ženski već u stvar pretvorio.
U zraku snažno zamirisa na moju davnu mladost
kad je svaka aleja vodila do na kraj svijeta.
Kad je duša umjela, čak i u pustinji,
raspjevati se ko žetelica.
Kad život još ne bješe otrcan ko poslovica.
Odoše, čavrljajući, a u meni ostavile su nježnost
kakva te obuzme kad dugo gledaš nebesa
u kojima se snježne pahulje roje.
Odoše. Ne dvije djevojke,
već dva vjetrića, pirnula iznenadno
kroz žegu opsade.
Ilinsku žegu postojanja.

Ebedî Bir An

Keskin nişancı sokakları tarıyor.
Koşmaktan nefesi kesilmiş iki kız,
Ütülenmiş ipek iç çamaşırı gibi parfümsü bir sıcaklık yayıyorlar.
Lahana misali kabarmış saçları birinin
Hiddetleniyor, gürlüyor ve keskin nişancıya
lanet okuyor: Pencereden muazzam bir fırtınayı izliyor gibiyim sanki!
Diğerinin sözleri ise
Budva plajında bir şemsiyenin, sabah vakti keyifle pır pır edişini andırıyor.
Ve saçlarını savuruyor ara sıra, hatrımız için
Biliyor çünkü, her savuruşta mis gibi kokacak o uzun saçları
Ah, güzellik.
Hem müsrif hem de cimri gülüşünü asla esirgemiyor senden.
Seni mutlu edecek kadar müsrif
ve onlara maliyeti sıfır olacak kadar cimri.
Gülüşleri sana kendileri için bir anlam ifade etmediğini söylüyor.
Belki de seni bir nesneye çeviren soğuk kadın bakışının
oluşturduğu büyüü bozmak istiyorlar.
Hoş kokulu hava, her ağaçlı patikanın dünyanın sonuna çıktığı,
üzerinden yıllar yıllar geçmiş gençliğimin kokusunu getiriyor burnuma:
Hayatın, o basmakalıp sözler gibi yıpranmadığı zamanlar,
beni, gökyüzüne baktıkça toplaşan kar taneleri gibi,
içimde bir merhamet duygusuyla bırakıp gittiler.
Gittiler işte çene çalarak -iki kız değil, kuşatmanın kavurucu sıcaklığında
peydah oluveren iki meltem.. o cehennemî günlerinde ömrün...

Çeviren: **Semra Çatoviç**

Karadağlı. İstanbul Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü öğrencisi

Mathieu Ekra

Ékra, 1917 yılında doğmuş ve 22 Şubat 2015'te hayatını kaybetmiştir. Aynı zamanda bir politikacı olan Ékra, ülkesinin milli marşının Pierre Marie Coty ile birlikte iki yazarından biridir.

L'Abidjanaise

Premier couplet

Salut Ô terre d'espérance
Pays de l'hospitalité.
Tes légions remplies de vaillance,
Ont relevé ta dignité.
Tes fils, chère Côte d'Ivoire,
Fiers artisans de ta grandeur,
Tous rassemblés et pour ta gloire,
Te bâtiront dans le bonheur.

Premier refrain

Fiers ivoiriens le pays nous appelle.
Si nous avons, dans la paix, ramené la liberté,
Notre devoir sera d'être un modèle
De l'espérance promise à l'humanité
En forgeant, unis dans la foi nouvelle,
La patrie de la vraie fraternité.

Deuxième couplet

À toi noble Côte d'Ivoire,
Ô grand pays des bonnes gens !
Nous apportons dans la victoire,
L'hommage de nos cœurs ardents.
Dans l'amitié des peuples frères,
Dieu guide nous vers l'idéal,
Soumise à la devise chère :
Union, discipline, travail.

Deuxième refrain

Pour ta grandeur, riche et noble patrie,
Nous marcherons de l'avant, pleins d'amour et pleins de foi.
De cœurs unis, au cours de notre vie,
Nous œuvrerons dans l'honneur pour le juste droit,
De cœurs unis au cours de notre vie,
À tes appels nous serons tous présents.

Abidjan Şarkısı

Birinci kıta

Selam sana umudun toprağı;
Konukseverliğin yurdu.
Senin gözüpek orduların,
Tuttu kaldırdı onurunu.
Ey sevgili Fildişi Sahili,
Yüceltmek için şanını,
Toplandık işte neşeyle,
Azametinin gururlu evlatları.

Birinci nakarat

Ey onurlu Fildişili, vatan seni çağırıyor.
Barış içinde geri geldiye özgürlük,
Örnek olmaktır vazifen,
İnsanlığa umut olmak;
Yepyeni bir inancın tavında dövülmüş
Hakiki kardeşliğin yurdunu kurarak.

İkinci Kıta

Sen, ey soylu Fildişi Sahili,
Ey güzel insanların yüce ülkesi!
Zaferle sunuyoruz sana,
Kor ateşten kalbimizin hürmetini.
Ve kardeş halkların dostluğunda,
Tanrı iletir hak yola bizi,
Birlik, Disiplin, Çalışma:
O yol ki yüksektir bedeli.

İkinci nakarat

Ey soylu vatan, ey zengin ülke
İzzetin için yürüyeceğiz aşkla inançla
Yaşamımız boyunca kalpler birleşmiş,
Onurla çalışacağız hak hukuk yolunda,
Kalplerimiz birleşmiş ömür boyunca,
Bekliyoruz çağrını her birimiz alesta!.

Troisième couplet

À tous nos compagnons de route,
À l'aube de ce jour tombés,
Pour que ne règne plus le doute,
Mais la foi, la fraternité.
À tous nos bataillons d'élite,
Dans la tombe aujourd'hui couchés,
Ô peuple tout entier redites :
Amour, honneur, fidélité.

Premier refrain

Fiers ivoiriens le pays nous appelle.
Si nous avons, dans la paix, ramené la liberté,
Notre devoir sera d'être un modèle
De l'espérance promise à l'humanité
En forgeant, unis dans la foi nouvelle,
La patrie de la vraie fraternité.

Quatrième couplet

Et que ton drapeau nous unisse,
Que ton amour nous fortifie,
Car pour toi seul nous voulons vivre,
Et pour toi combattre et mourir.
Et vous, fière et noble jeunesse,
De tous les horizons connus,
Suivez toujours cette sagesse,
de nos aînés qui ne sont plus.

Deuxième refrain,

Pour ta grandeur, riche et noble patrie,
Nous marcherons de l'avant, pleins d'amour et pleins de foi.
De cœurs unis, au cours de notre vie,
Nous œuvrerons dans l'honneur pour le juste droit,
De cœurs unis au cours de notre vie,
À tes appels nous serons tous présents.

Premier refrain

Fiers ivoiriens le pays nous appelle.
Si nous avons, dans la paix, ramené la liberté,
Notre devoir sera d'être un modèle
De l'espérance promise à l'humanité
En forgeant, unis dans la foi nouvelle,
La patrie de la vraie fraternité.

Üçüncü kıta

Batan günün şafağı var madem
İnanç var, kardeşlik var,
ye's yok yoldaşlarımıza
Ve şüphe kuramayacak hükümdarlığını aramızda.
Toprak için toprağa düşmüş,
Onca kahramanın uğruna,
Haykırıyoruz hep bir ağızdan:
Aşk, Onur, Vefa!

Birinci nakarat

Ey onurlu Fildişili, vatan seni çağırıyor.
Barış içinde geri geldiye özgürlük,
Örnek olmaktır vazifen,
İnsanlığa umut olmak;
Yepyeni bir inancın tavında dövülmüş
Hakiki kardeşliğin yurdunu kurarak.

Dördüncü kıta

Sancağının altında birleşir,
Senin aşkınla güçleniriz,
Yalnız senin için yaşamak ister,
Yalnız senin için dövüşüp düşeriz.
İşte siz cümle afakın,
Soylu, onurlu gençleri,
Daima yolunuzu aydınlatsın,
Atalarımızın bilgeliği.

İkinci nakarat

Ey soylu vatan, ey zengin ülke
İzzetin için yürüyeceğiz aşkla inançla
Yaşamımız boyunca kalpler birleşmiş,
Onurla çalışacağız hak hukuk yolunda,
Kalplerimiz birleşmiş ömür boyunca,
Çağrını bekliyoruz her birimiz alesta!

Birinci nakarat

Ey onurlu Fildişili, vatan seni çağırıyor.
Barış içinde geri geldiye özgürlük,
Örnek olmaktır vazifen,
İnsanlığa umut olmak;
Yepyeni bir inancın tavında dövülmüş
Hakiki kardeşliğin yurdunu kurarak.

Çeviren: **Kouassi Yeboua**

Fildişi Sahili. Marmara Üniversitesi İktisat Fakültesi öğrencisi

Mehdi Ehevan Salis

İran'ın Tus şehrinde doğdu. Sanat okulundan mezun oldu. Daha sonra Tahran'da öğretmenliğe başladı. Siyasi nedenlerle birçok kez hapse düştü. 1958 yılında hapisten çıktıktan sonra radyoda çalışmaya başladı. 1982 yılında bütün görevlerinden ayrıldı. İlk şiir kitabı Erganon 1955 yılında, daha sonra Zemistan, Pâyiz der Zindan, Dûzeh emmâ Serd gibi başka şiir kitapları yayınlandı. Şiirde yenilik ve serbestlik taraftarıydı. 1990 yılında vefat etti.

لحظه ی دیدار

لحظه ی دیدار نزدیک است
باز من دیوانه ام ، مستم
باز می لرزد ، دم ، دستم
باز گویی در جهان دیگری هستم
های ! نخراشی به غفلت گونه ام را ، تیغ
های ، نپیشی صفای زلفکم را ، دست
و آبرویم را نریزی ، دل
ای نخورده مست
لحظه ی دیدار نزدیک است

Buluşma Anı

Buluşma anı yakındır
Yine ben deliyim, sarhoşum
Yine titriyor kalbim, elim
Yine sanki başka bir dünyadayım
Sakın! Gafletle kesme yüzümü ustura
Sakın! Saçlarımın sefasını bozma el
Ve şerefimi dökme gönül
Ey içmeden sarhoş
Kavuşma anı yakındır

Çeviren: **Khatera Sadat**

Afganistanlı. Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğrencisi

Mevlâna Celaleddin Rumi

30 Eylül 1207 tarihinde Horasan'ın Belh yöresinde, bugün Tacikistan sınırları içinde kalan Vahş kasabasında doğmuştur. Annesi, Belh Emiri Rükneddin'in kızı Mümine Hatun, babası "alimlerin sultânı" unvanı ile tanınmış, Muhammed Bahâeddin Veled'dir. Mevlânâ, babası Bahaeddin Veled'in ölümünden bir yıl sonra, 1232 yılında Konya'ya gelen Seyyid Burhaneddin'in mânevi terbiyesi altına girmiş ve dokuz yıl ona hizmet etmiştir. Mevlana, babasıyla birlikte bir Şam ziyaretinde Şeyh-i Ekber Muhyiddin İbnü'l-Arabi ile görüşmüştür. Şeyh-i Ekber'in, babasının arkasında yürüyen Mevlânâ'ya bakarak: "Sübhânallah! Bir okyanus bir denizin arkasında gidiyor!" dediği rivayet edilir.

ز عقل و عافیت بیرون نبودم
چنین دیوانه و مفتون نبودم
مثال دل میان خون نبودم
چنین حیران آن بی چون نبودم
کز اول بوده ام اکنون نبودم
چو صید عشق روزافزون نبودم
به معنی جز سوی هامون نبودم
که گنجی بودم و قارون نبودم

همیشه من چنین مجنون نبودم
چون تو عاقل بودم من نیز روزی
مثال دلبران صیاد بودم
در این بودم که آین چون است و آن چون
تو باری عاقل بنشین بیندیش
همی جستم فزونی بر همه کس
چون دود از حرص بالا میدویدم
چون گنج از خاک بیرون اوفتادم

Divan-1 Kebir'den

Hep böyle mecnun değildim ben
Akıldan huzurdan yoksun değildim ben

Senin gibi akıllıydım bir zamanlar
Böyle divane meftun değildim ben

Avcının gönlünü çalan av gibiydim ben
Kanlar içinde kalp misali değildim ben

Bunun böyle, şunun şöylesindeydim ben
Böyle sessiz sedasız şaşkın değildim ben

Bari sen akıllısın otur da düşün bir şeyleri ki
Ben de evvel öyleydim artık öyle değilim ben

Herkese üstünlük peşindeydim ben
Aşkın avı misali git gide artan değildim ben

Duman gibi hırsla yukarı koşardım ben
Aslında çölden başka yere giden değildim ben

Hazine gibi topraktan gün yüzüne çıktım ben
Ki ben bir hazineydim karun değildim ben

Çeviren: **Abdul Qadir Bekzada**

Afganistanlı. Marmara Üniversitesi Bankacılık ve Sigortacılık öğrencisi

نان پاره ز من بستان جان پاره نخواهد شد
آن را که منم خرقه عریان نشود هرگز
آن را که منم منصب معزول کجا گردد
آن قبله مشتاقان ویران نشود هرگز
از اشک شود ساقی این دیده من لیکن
بیمار شود عاشق اما بنمی میرد
خاموش کن و چندین غمخواره مشو آخر

آواره عشق ما آواره نخواهد شد
وان را که منم چاره بیچاره نخواهد شد
آن خاره که شد گوهر او خاره نخواهد شد
وان مصحف خاموشان سی پاره نخواهد شد
بی نرگس مخمورش خماره نخواهد شد
ماه ار چه که لاغر شد استاره نخواهد شد
آن نفس که شد عاشق اماره نخواهد شد

Aşık hasta olur ama ölmez

Bizim yemek verdiğimiz kimse açlıktan ölmez
Bizim aşkımızdan dolayı avare olan başka bir sebeple avare olmaz

Benim örttüğüm kişi çıplak kalmaz
Kimin çaresi ben olursam çaresiz kalmaz

Benim yücelttiğim kimse alçalmaz
Cevhere dönüşmüş diken eski halinde kalmaz

Âşıkların kiblesi asla viran olmaz
Sofilerin kitapları hiç yırtılmaz

Gözüm akıttığı yaşlar yüzünden saki olacak
Ama, mahmur gözler olmadan sarhoş olmaz

Aşık hasta olur ama ölmez
Ay ne kadar incelerse incelsin yıldız olmaz

Dertlerini unut çok derde kapılma
Aşık olan nefis, nefsi emmare olmaz

Çeviren: **Khatera Sadat**

Afganistanlı. Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğrencisi

Mollavelli Kemine

Kemine, Büyük Ayı takım yıldızının Türkmençe'deki karşılığı olan “Yedigen” tabiriyle anılan yedi büyük Türkmen şairi arasında yer alır. 19. asır Türkmen edebiyatında Mahdumkulu ekolünün en önemli temsilcisi olan Kemine'nin gerçek adı, kimi halk edebiyatı kaynaklarına göre “Mollaveli” veya “Allaguli”dir.

Gelinler

Hoş gelipsiz, hoşluk bilen gidersiz,
Dünyäniň seylene gelen gelinler!
Bozulgan şährimi abat edersiz,
Gamda galan köňlüm alan gelinler.

Ak öyün eyesi, bayň gızları,
Eyyamıň soltanı diyrler sizleri,
Hızmata mınasıp görüň bizleri,
Muhapbat sayasın salan gelinler,

Äre güftar gerek, gözele — summat,
Her kime yetdirmez, bahası gımmat,
Uzın boylı, giň gujaklı, hoş surat,
Hezzeti-hormatı bilen gelinler.

Ak yüzüne gara zülpün yayıpdır,
Göyä ayıň yüzün bulut alıpdır,
Hasta janım, buşluk, tebip gelipdir!
Derdimiň dermanı bolan gelinler.

Bag miwesi bolmaz şirin dil yalı,
Belli-belli sözüň bardır bal yalı,
Kemine diyr, aklı-gızıl gül yalı,
Aşığıň janını alan gelinler

Gelinler

Hoş geldiniz, hoşnutlukla gidiniz,
Dünyanın seyrine gelen gelinler!
Bozulmuş şehrimi abat ediniz,
Gamda kalmış gönlüm alan gelinler.

Ak evin sahibi, zengin kızları,
Zamanın sultanı derler sizlere,
Hizmete münasip görün bizleri,
Aşkın gölgesini alan gelinler.

Yiğide söz lazım, güzele sağır,
Nasip olmaz herkese, bahada ağır,
Uzun boy, hoş surat, geniş kucaklı,
Sevgiyi ve saygıyı bilen gelinler.

Ak yüzüne kara zülfün yayılmış,
Sanki ayı bulut kaplamış,
Hasta canım, müjde, tabip gelmiş,
Derdimin dermanı olan gelinler.

Ağaç meyvesi olmaz şirin dil gibi,
Belli belli sözün vardır bal gibi,
Kemine söyler, aklı altın gül gibi,
Aşığın canını alan gelinler.

Barında

Bu dünyâde gapıl boldum, oturdım,
Deprenmedim şirin janın barında;
Jahanın gaygısın tartıp getirdim,
Dara düşdüm gin jahanın barında.

Dostlar bilen bir magripet açmadım,
Gül ömrümde gül gunçasın guçmadım,
Nâzi-nıgmat görüp, iyip-içmedim,
Assız galdım aşın, nanın barında.

Belent yere çıkıp, garandım daşım,
Könlüm mün paradır, yalnızdır başım,
Hanı menin jana-janım, yoldaşım?
Musapır men Söyünhanın barında.

Göge uzatsam, göge elim yetmeyär,
Yere baksam, könlüm karar etmeyär,
Senin şu dünyäne mährim gitmeyär,
Gara yerin — ajdarhanın barında.

Garınjanın öz ornunda sanı bar,
Peşe uçsa, ganatı bar, janı bar,
Her öyün bir adalatlı hanı bar,
Hansız galdım begin, hanın barında.

Bir kem otuz yıldır sürüşdim döwran,
Yar, sensiz gerekmez bu panı jahan!
Kemine — bakardın tawus dek her yan,
İndi şatlık yokdur dünya barında.

İçinde

Bu dünyada gafil oldum, oturdum,
Yıkılmadım şirin canın içinde;
Cihanın derdini tartıp getirdim,
Dara düştüm koca cihan içinde.

Dostlar ile bir marifet açmadım,
Gül ömrümde gül goncası kucaklamadım,
Nâz u nimet görüp, yiyip içmedim,
Aşsız kaldım aşla eklemek içinde.

Çıktım yücelere, etrafa baktım,
Gönlüm bin parçadır, yalnızdır başım,
Hani benim cana canım yoldaşım,
Misafirim Türkmenlerin içinde.

Göge uzatsam, göge elim yetmiyor,
Yere baksam, gönlüm karar etmiyor,
Senin şu dünyana güneşim ermiyor,
Kara yerin - ejderhanın içinde.

Karıncağın nispetince değeri var,
Sinek uça, kanadı var, canı var,
Her evin bir adaletli hânı var,
Hansız kaldım beyin hanın içinde.

Yirmi dokuz yıldır gezdim devranı,
Yar, istemem sensiz fâni cihanı,
Kemine – tavus gibi süzer idin her yanı,
Gayrı sevinç yoktur dünya içinde.

Çeviren: **Maksat Annataganov**

Türkmenistanlı. Marmara Üniversitesi Bankacılık ve Sigortacılık Bölümü öğrencisi.

Muhammed Al Magut

Muhammed El-Mağut, Suriyeli şair ve edebiyatı. 1934 Hama doğumlu. Fakirliği sebebiyle erken yaşlarda okulunu bırakmak zorunda kaldı. Şam ve Beyrut, Mağut'un hayatının ve edebiyatının ana durakları oldu. Teşrin gazetesinde çalıştı ve Polis dergisi yazı işleri müdürlüğünü yürüttü. Arap dünyasında siyasi tiyatronun gelişmesinde büyük rol oynadı. Roman ve şiirler yazdı. Nesir alanındaki yazılarıyla tanındı. Birçok şiir divanı olan Mağut 3 Nisan 2006'da Şam'da hayatını kaybetti.

الحصار

دموعي زرقاء
من كثرة ما نظرتُ إلى السماءِ
وبكىْتُ
دموعي صفراءُ
من طول ما حلمتُ بالسنابلِ الذهبيةِ
وبكىْتُ
فليذهبِ القادةُ إلى الحروبِ
والعشاقُ إلى الغاباتِ
والعلماءُ إلى المختبراتِ
أما أنا سأبحثُ عن مسبحةٍ
وكرسي عتيقٍ
لأعودَ كما كنتُ
حاجباً قديماً على بابِ الحزنِ
آه يا أمي
لو كانت الحرية ثلجاً
لنمت طول حياتي بلا مأوى
أهربي أيتها الغيوم
فأرصفة الوطن لم تعد جديرة حتى بالوحد
لا أريد أن أسمع شيئاً
لا المطر ولا الموسيقى
لا صوت الضحبة ولا صوت الجلال
لن أسمع إلا طقطقة القصائد في جيوبي
وارتطام الحقائق على ظهري من مكان إلى مكان

Kuşatma

Gözyaşlarım masmavi
Gökyüzüne çok bakmaktan
Ve ağlamaktan

Gözyaşlarım sapsarı
Altın başakları uzunca süre hayal etmekten
Ve ağlamaktan

Liderler savaflara gitsin
Aşıklar da ormanlara
Bilginler de laboratuvarlara

Bense bir tesbih,
eski bir sandalye arayacağım
Yeniden hüznün kapısında
Eski bir muhafız olarak

Ah, annem
Özgürlük kar olsaydı
Hayatım boyunca sığınaksız uyurdum

Kaçın ey kara bulutlar
Ülkenin kaldırımları çamura dahi layık değil

Hiçbir şey duymak istemiyorum
Ne yağmur ne müzik
Ne kurbanın sesi ne de celladın
Sadece kasidelerin cebimdeki şakırtısını duyacağım
Bir yerden bir yere giderken
Sırtımdaki valizlerin vuruşma seslerini

Akşamleyin ey babam
Şamın soğuk akşamında
Biri meyhane arıyor diğeri sığınak
Ben ise kelime arıyorum
Harfin yanına dizeceğim harfi

Benim mutlu olduğumu mu sanıyorsun baba
Bu kalem beni ölüme sürükleyecek
Ne beni götürmediği bir zindan kaldı
Ne ezmeyen kaldırım

Çeviren: **Manar El Mısri**

Suriyeli, Marmara Üniversitesi İlahiyat Bölümü Yüksek Lisans öğrencisi

Muhammed İkbal

1877 yılında Pakistan'ın Pencap eyaletine bağlı Siyalkut şehrinde doğan Allame Muhammed İkbal, Hindistan'daki müslümanların bağımsızlık mücadelesi uğrunda sesini yükseltmiş ilk şair, filozof ve siyaset adamıdır. Kur'an eğitimini tamamladıktan sonra, Arapça ve Farsça hocalarının teşvikiyle İslâm edebiyatına yöneldi. Lahor'da ikmal ettiği yüksek öğreniminin ardından Doğu Dilleri Fakültesi'ne hoca tayin edildi. İlk şiirlerini de bu dönemde yayınlamaya başladı.

Bilahare Birleşik Krallık'a giderek 1905 tarihinde Londra Cambridge Üniversitesi'nin felsefe ve iktisat bölümünden mezun oldu. Londra'da ayrıca hukuk eğitimine de devam ederek savcılık diplomasını alan İkbal, Almanya Münih Üniversitesi'nde de felsefe doktorasını tamamladı.

1908 yılında Hindistan'a döndüğünde, yazı ve şiirlerine hayranlık duyanlar tarafından büyük bir coşkuyla karşılanan Muhammed İkbal'ın müslüman mücahitleri konu edinen şiirleri Hindistan'daki Müslümanların İngiliz sömürüsüne başkaldırmasında ve Pakistan'ın kuruluşunda büyük pay sahibidir. Savaş yıllarında, Pakistan halkını Türk halkının milli mücadelesine destek vermek üzere örgütlemiş ve milli mücadelede kullanılmak üzere Pakistan halkından 1.5 milyon sterlin toplayarak Ankara hükümetine yollatmıştır. Muhammed İkbal, uzun süren bir hastalığın ardından 21 Nisan 1938'de rahmete kavuştu.

Sitaron se aage jahan aur bhi hain
Abhi ishq ke imtehan aur bhi hain
Tahi zindagi se nahin ye fizayen
Yahan siakdon karwaan aur bhi hain
Khana'at na kar aalam-e-rang-o-bu par
Chaman aur bhi aashiyaan aur bhi hain
Agar kho gaya ek nasheman to kya ghum
Maqmat-e-aah-o-fughaan aur bhi hain
Tu shaheen hai parvwaaz hai kaam tera
Tere saamne aasmaan aur bhi hain
Isi roz-o-shab main ulajh kar na rah ja
Ke tere zameen par makaan aur bhi hain
Gaye din ke tanha tha main anjuman mein
Yahaan ab mere raazdaan aur bhi hain

Yıldızların ötesinde daha pek çok cihan var,
Aşkın geçmesi gereken daha çok imtihan var!
Uçsuz bucaksız uzay hayattan hâli değil,
Burada yüzlerce, yüzlerce başka kervan var!
Kanaat etme âlemin rengiyle kokusuna
Daha bambaşka bahçeler, daha pek çok âşîyan var.
Gamlanma evin barkın yitip giderse şayet,
Feryâd u figan edecek daha pek çok mekân var!
Sen şahinsin, vazifen, kanat açmaktır senin,
Önünde aşılacak daha nice asuman var!
Gel düşme tuzağına gece gündüz çarkının,
Sende daha çok diyar, daha nice devran var!
Geçti o kafilde yalnız olduğum günler,
Şimdi pek çok sırdaşım, nice nice yaran var.

Çeviren: **Mahfoozur Rahman**

Hindistanlı. İstanbul Ticaret Üniversitesi İşletme Bölümü Yüksek Lisans öğrencisi

Muhtar Şahanov

Ünlü Kazak şairi ve aktivist Muhtar Şahanov, 1942 yılında Güney Kazakistan'ın Şilik köyünde doğmuştur. 1969 senesinde Şimkent Pedagoji Enstitüsü'nden mezun olan Şahanov, Kazakistan Yazarlar Birliği sekreterliği, Kazakistan'da Aral ve Balkaş göllerinin korunmasına yönelik olarak kurulan ilk ekolojik sorunlar komitesinin başkanlığı, milletvekilliği ve 'Jalın Jurnalı' dergisinin editörlüğü gibi görevlerde bulundu.

Yine Şahanov'un girişimleriyle Kazakistan'da, Sovyetler döneminde 62 yıldır yasak olan Nevruz bayramı yeniden kutlanmaya başlandı.

1994 yılında Kırgızistan'ın halk şairi, 1996'da da Kazakistan'ın halk yazarı unvanlarını layık görülen Muhtar Şahanov, BM'nin Çevre Koruma Projesi ödülü, Türkiye'nin "Türk Dünyasına Hizmet ödülü, Kırgızistan'ın uluslararası "Ruhanıyat" ödülü ve Türk Dünyası Yazarlar Birliği'nin "Şahriyar" ödülü gibi pek çok ödülün de sahibidir. Şahanov'un Cengiz Han'ın Sırrı, Kuzbaşındaki Avcının Çığlığı, Sokratı Anma Gecesi vb. eserleri dünyanın 50'den fazla diline çevrilmiştir.

БАҚЫТ ГЕОМЕТРИЯСЫ

"БАҚЫТ деген немене бұл, немене екен, немене,
Мен шықпаған заңғар шың ба, мен мінбеген кеме ме?"
Бәлкім Бақыт байлық па екен сараңдықтан бас алған,
Жомарттығы өзгелердің бырысынан жасалған.

Талайларға байлық жинау болса дағы бас арман,
Кейде Бақыт байларға да қолын бермей қасарған.
Әлде Бақыт сұлулық па, олай дейін десем мен,
Сұлулар жүр бай аяққа кілем болып төселген.

Әлде Бақыт билік пе екен қылыш мүдде ұстаған,
Тіпті қайсар қырандары рұқсатсыз ұшпаған,
Жағымпазы сырт көздерді шошындырып сұрқымен,
Бастығының көн етігін шөткелеген мұртымен.

Шын парасат иелері бірақ оған бармаған,
Олар өзін жаудан бұрын жағымпаздан қорғаған.
Иә, биліктің қадамы тоқ, қамалы жоқ алмаған,
Кей қасқалар биліктен де бақыт таппай сорлаған.

"Бақыт деген немене бұл, немене екен, немене,
Көрсет маған, құшақтайын, көтерейін төбеме"
Деп едім мен, дәл сол сәтте ойы, бойы сымбатты
Әбден қажып шашы ағарған ШЫНДЫҚ келіп тіл қатты

Mutluluğun Formülü

“Ne menem bir şeymiş şu mutluluk dedikleri,
Çıkmadığım zirve mi, binmediğim gemi mi?”
Belki de açgözlülükten başlayan zenginlik,
Başkalarının refahından çalınan cömertlik.

Zenginlik en büyük hayali olsa da pek çok kimsenin,
Bazan zenginlere de yüz vermediği olur mutluluğun,
Ya da mutluluk güzelliştir diyeceğim amma,
Öyle güzeller gördüm paspas olmuş zengin ayaklar altında.

Yoksa mutluluk, kılıçla elde tutulan güç mü,
Göğünde gözüpek kartalların bile izinsiz uçamadığı,
Öyle bir güç ki etrafa dehşet saçan yalaka,
Patronunun deri çizmelerini parlatır bıyıklarıyla.

Feraset sahipleri bulaşmaz böyle şeylere,
Ve yalakadan korurlar kendilerini, düşmandan önce.
Doğru, iktidarın adımları tok, almadığı kale yok,
Ama zavallılar güçle de eremez mutluluğa.

Ben “Ne menem bir şeymiş şu mutluluk dedikleri,
Göster bana, kucaklayıp baş üstünde taşıyayım,”
Deyince, birden hem zekada hem boyda ince,
Saçları hayli ağarmış GERÇEK söz aldı:

- Бақыт дәйім санасы мен ұғымында әркімнің
Қанша ғасыр осыны елге ұқтыра алмай сарқылдым.
Қане менің соңымнан ер...
Мынау үйге қарашы:
Нақ осы үйде жүріп жатыр Бақыт пен Сор таласы.
Үй иесі - жас жұбайлар тілек, ойы қосталған,
Билік, байлық қатар қонып, иықтымен дос болған.
Бірін-бірі сүйгенімен көңілдері тобасыз,
Тобасыздың есігінен кірген ырыс бағасыз.
Келген әрбір жақсылыққа игіліктің басы деп
Шын жүректен қуана алмау —ең қауіпті қасірет!

Солай, солай... Енді, ақыным, мұнда бұрыл,-деп мені
Шындықтағы ертіп барды жұпыны үйге шеткері:
- Терезеден қара, — деді, жақын тұрып қарадым,
Төрде отырған қос жұбайға түсті кенет жанарым.
Бөлме іші тым қарапайым, ортада ақ дастарқан,
Дастарқанда тек қара нан, қос түйір қант тасталған...
Күйеуі айтты: "Жалақы алдым, ертең базар баралық,
Саған, жаным, ерекше әсем көйлек іздеп табалық!"
- Көйлегім бар,- деді әйелі
(қабағына мұң қонды), -
Бір бешпетпен жүрсің өзің, міне, қанша жыл болды...
Екеуі де менен бұрын оған шаттық қонса деп,
Алдыменен ол қуансын, оның көңілі толса деп,
Бір-біріне сый ұсынып, бірін-бірі жақтады,
Бірін-бірі ардақ тұта ортақ ойға тоқтады.
Көрші аулада баласы өлген жалғыз кемпір бар екен,
Шетсіз, шексіз кең дүние ол сорлыға тар екен.
Бұлар қатар шуақ төге ізетті іске өрісті
Сол кемпірге қыстық киім әперуге келісті.

"Бақыт деген немене бұл, немене екен, немене,
Мен шықпаған заңғар шың ба, мен мінбеген кеме ме?"
Деп қиялдап әр биіктен көрсетіптіз бекер бой,
Қымбаттым-ау, сөйтсек бақыт қанағатта екен ғой.

Егер бүгін аласарса мекеніңнің шоқтығы,
Оған себеп - қанағатсыз адамдардың көптігі...
О, тәңірім,
Қанағатпен басар болса аптығын,
Мүмкіндік бер қадірлеуге жауымның да шаттығын!

-Herkesin aklı fikri her daim mutlulukta
Asırlardır anlatmaktan bıktım usandım,
Hadi gel benim ardımdan...
Bak şu eve:
Sürüyor işte bu evde mutlulukla mutsuzluğun kavgası,
Ev sahibi – yeni evlilerin dileği bir fikri bir,
Güçle zenginlik bir araya gelir, kudretliyle dost olur,
Birbirlerini sevseler de gönülleri hoş değil,
Hoşnutsuzun kapısından giren ya uğursuz ya değersiz.
Her gelen iyiliği saadetin başlangıcı sayıp,
Can u gönülden sevinmemek- işte en büyük felaket!

Böyle böyle Şairim, şimdi de şuraya bak diye diye,
Beni kıyıda köşede kalmış, yoksul bir eve getirdi:
Dedi – Bak pencereden, yaklaşip göz atınca,
Farkettim ki içerde oturuyor bir karı koca.
Mütevazı bir oda, ortada ak örtülü yer sofrası,
Sofrada bir kara ekmek, iki tane şeker...
Koca dedi ki: “maaş aldım, yarın pazara varalım,
Sana canım, şöyle güzel bir elbise alalım!”
- Elbisem var, - dedi hanım,
(Hüzün doldu gözlerine),
Kaç yıl oldu, aynı ceketi giyiyorsun sen de....
İkisi de benden önce O mutlu olsun deyip
Evvla o kıvansın, o sevinisin düşüncesiyle,
Diğerine sunarak hediyesini
Hemfikir oldular onurlandırmakta birbirlerini.
Komşu köyde çocuğu ölmüş yalnız bir kadın varken,
Uçsuz bucaksız dünya o biçareye darken,
Bizim karı koca da iyiliğe yatırıp gönüllerini
O zavallıya kışlık kıyafet almaya karar verdiler.

“Ne menem bir şeymiş şu mutluluk dedikleri,
Çıkmadığım zirve mi, binmediğim gemi mi?”
Diye hayaller kurup boşuna aramışız yükseklerde,
Aziz dostum mutluluk, kanaatte imiş meğerse.

Bugün bütün değerler yok olup gidiyorsa eğer,
kanaatsiz insanların çokluğudur bunun sebebi.
Ey Tanrım,
Dizginlerse düşmanım arzularını kanaatle,
İmkân ver de saygı duyayım onun sevincine.

Çeviren: **Nurgül Taşkuran**

Kazakistanlı. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Bölümü Yüksek Lisans öğrencisi

Musa Cazim Catic

1878'de Bosna Hersek'in Ocak kasabasında dünyaya gelen Musa Kazım Çatiç, ilk ve orta okulu burada bitirmiş; Teşany şehrinde başladığı medresede Arapça, Farsça ve Türkçe öğrenmiştir. 1898 yılında İstanbul'a gelerek Mekteb-i Sultani'ye kaydolan şair, Bir yıl sonra askerlik vazifesi için Bosna'ya geri döner. İkinci defa İstanbul'a (1902) gelerek, Tevfik Fikret başta olmak üzere Servet-i Fünun döneminin ünlü şairleriyle tanışma imkânı da bulan şair, mali yetersizlikten dolayı önce Saraybosna'ya döner ardından da Zagreb'e geçer. Şiirden başka bir şeyle ciddi anlamda iştigal edemeyen Çatiç, Zagreb'te Hukuk Fakültesi'ne kayıt yaptırsa da derslere katılmak yerine devrin ünlü şairleri Tin Ujeviç ve Gustav Matoš ile vakit geçirmeyi tercih eder. Çatiç şiiir, deneme, eleştiri ve tercümelerinin büyük kısmını bu dönemde yazmıştır.

Hayatı adeta sefalet içinde geçen şair, şiirlerini, ölümünden bir sene evvel (1914), "Şiirler, 1900-1908" başlığı altında bir kitapta toplamıştır. Musa Kazım Çatiç 1915 yılında, yıllardır muzdarip olduğu verem hastalığı sonucu 37 yaşındayken hayata veda etmiştir.

Teube-i Nesuh (Pokajanje)

Gospode, evo, na sedždu ti padam,
Pred vječnom tvojom klanjam se dobrotom
I molitve ti u stihove skladam,
Proseć: «Oh, daj mi smisao za ljepotom!»
Gospode, evo, na sedždu ti padam.

Ti znaš da bijah nevin poput rose
I poput lijera u proljeću ranom;
Al' ljudi, med što pod jezikom nose,
Otrov mi dadoše u bokalu p'janom,
Mada sam bio nevin poput rose.

I tada s Tvoga skrenuo sam puta
I zatrtao kroz pustoš i tamu
Ah, strast mi razum u okove sputa,
Da ropski dvori njenu crnom plamu –
I s Tvoga ja sam zabasao puta.

Vjeru i nadu iz srca izgubih,
I moju ljubav pomrčio je grijeh –
Postadoh sarhoš oholi i grubi,
Sav ideal mu što je vinski mijeh...
Ah, svoju vjeru i nadu izgubih!...

Tevbe-i Nasuh

İşte sana secde ediyorum Rabbim,
Eğiliyorum senin ebedi inayetinin önünde,
Dualar diziyorum sana, yakarışlar:
“Güzelliği kavrama gücü ver bana!”
Rabbim, işte secde ediyorum sana.

Biliyorsun, çiy damlası kadar mâsumdum ben,
Baharın ilk demlerindeki leylak gibi,
Ama tatlı dille süsleyip zehirlerini
Sürâhilerle sarhoş etti beni insanlar,
Masûm olsam da çiy damlası gibi.

Ve böylece çıktım senin yolundan
İssız bir karanlıkta kısıldım kaldım
Ahh simsiyah alevleriyle şehvet
Aklımı başımdan aldı, vurdu zincire,
Böylece saptım senin yolundan işte.

İmanım da umudum da uçtu kalbimden,
Ve gönül gözüm günahlarla karardı-
Aklını fikrini şarapla bozmuş,
Sarhoşun, küstahın, hödüğün biri,
Ahh yazık imanım da yitti, umudum da yitti.

I slavih Bakha kao sveto biće,
Veneri pete jezikom sam lizo -
Vlastitim zubom ja sam svoje žice
Komad po komad kao zvijer grizo
Slaveć Bakha ko božansko biće.

Svačiji prezir pratio je mene,
Od sjene moje družu mi bježahu,
I sve me čiste klonile se žene ...
Vaj, teško je bilo meni siromahu,
Jer ljudski prezir pratio je mene.

Ja sada bježim pod okrilje tvoje
I tvog Kur'ana, tvoje vječne riječi;
Gospode, grijeha odriješi moje
I bolesnu mi dušu izliječi -
Ta ja se sklanjam pod okrilje tvoje.

Gospode, razum prosvijetli mi sada
I daj mi snage, daj mi volju jaku,
Demone sve što može da savlada ...
Nek tvoja milost svijetli mi u mraku,
Gospode, razum prosvijetli mi sada !

Raspiri moje stare vjere plamen,
Vrati mi ljubav i sve stare dare,
Da tresnem časom o ledeni kamen
I noktom zgrebem Venerine čare -
O raspiri, mi stare vjere plamen! ...

Gospode, evo na sedždu ti padam,
I kajem grijeha pod tvojom dobrotom -
I molitvu ti u stihove skladam,
Proseć: «Ah, daj mi smisao za ljepotom!» -
Gospode, evo, na sedždu ti padam! ...

Hamdedip durdum Baküse, sanki ilahmış gibi,
Ve yaladım topuklarını Venüs'ün
Lime lime ettim vahşi hayvanlar gibi
Kendi dişlerimle parçaladım kendimi
Hamdederken Baküse, sanki ilahmış gibi

Peşimdeydi cümle âlemin kibr ü nefreti,
Ve bütün iffetli kadınlar benden uzak,
Kaçıyordu dostlarım gölgemden dahi.
Benim gibi zavallı nasıl dayansın buna
Zira peşimdeydi cümle âlemin nefreti.

Kaçıp sığınyorum şimdi senin zırhının altına,
Ve Kur'an'a, o ezelden ebede kaim kelâmına,
Rabbim, günahlarımı bağışla
Ve şifa ver hasta ruhuma,
Şimdi sığınyorum senin zırhının altına,

Rabbim, aç artık ferasetimi,
Takatimi arttır, irademi kavi kıl,
Böylece haklarım belki iblisleri ve diğer pek çok şeyi,
Mağfiretinle aydınlat zifiri gecemi.
Rabbim, aç artık ferasetimi.

Tutuştur eski inancımın alevini,
Ve geri ver aşkı bana, eski hediyeleri,
Sıyırıp atayım afsun-u Venüs'ü tırnaklarımla
Ve buzdan taş savurayım kadehimi,
Tutuştur eski inancımın alevini.

İşte sana secde ediyorum Rabbim,
Eğiliyorum senin ebedi inayetinin önünde,
Dualar diziyorum sana, yakarışlar:
"Güzelliği kavrama gücü ver bana!"
Rabbim, işte secde ediyorum sana.

Çeviren: **Semra Çatoviç**

Karadağlı. İstanbul Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü öğrencisi.

Musa Celil

Şair, yazar, oyuncu ve çevirmen olan Musa Celil, Sovyet devri Tatar edebiyatının en mühim simalarından biridir. 1906'da Orenburg'da başlayan hayatı 1944'te bir Alman esir kampında hazin bir şekilde son bulmuştur. Kısa ömrüne pek çok şey sığdırmış olan Musa Celil, Tatar operası ve Tataristan Yazarlar Birliği gibi sanatsal ve kültürel oluşumlara da önemli katkılarda bulunmuştur. Şiirden librettoya kadar oldukça geniş bir tür aralığında eserler veren Musa Celil'in en önemli eseri tutsaklık yıllarında kaleme aldığı Mobit Defterleridir.

СОҢҒЫ ЖЫР

Жир йөзе шундый кинь,
Күңелле һәм якты!
Тик төрмәм караңгы,
Ишеге йозаклы!

Күктә бер кош оча
Югары, югары!
Мин ауныйм идәндә,
Кулларым богаулы.

Тышта бер гөл үсә
Яңгырга коенып;
Мин кибәм, мин сулам
Төрмәдә боегып.

Мин белзм: бик татлы
Да яшәү тойгысы!
Тик инде мин үләм,
Бу жырым — соңгысы!...

Son Şarkı

Yeryüzü ne kadar geniş,
Neşeli ve aydınlık!
Ama hücrem kapkaranlık,
Kapısı kilitli.

Gökte bir kuş uçuyor
Yukarı, daha yukarı!
Bense debelenip duruyorum yerde
Ellerim bukağılı.

Bir çiçek büyüyor dışarda
Yağmurla yıkanıp;
Bense kuruyor, soluyorum
Hücremde kedere batıp.

Bilirim, çok tatlıdır
Ya hayat duygusu!
Heyhat ben ölüyorum,
Bu şarkı – en sonuncusu!..

ЖЫРЛАРЫМ

Жырларым, сез шытып йөрөгөмдө
Ил кырында чөчөк атыгыз!
Күпме булса сездө көч һәм ялкын,
Шулкадәрле жирдә хаккыгыз!

Сездә минем бөтен тойгыларым,
Сездә минем керсез яшьләрем.
Сез үлсәгез, мин дә оныгылырмын,
Яшәсәгез, мин дә яшәрмен.

Мин кабыздым жырда ялкын итеп
Йөрөгем һәм хаклык кушканны.
Жырым белән дусны иркәләдем,
Жырым белән жиндем дошманны.

Алдый алмас мине түбән ләззәт,
Вак тормышның чуар пәрдәсе,
Шигыремдәге чынлык, ут һәм сөю-
Яшәвемнең бөтен мәгънәсе.

Үлгәндә дә йөрәк туры калыр
Шигыремдәге изге антына.
Бар жырымны илгә багышладым,
Гомеремне дә бирәм халкыма.

Жырлап үттем данлы көрәш кырын,
Жырлап килдем тормыш языма.
Соңгы жырым палач балтасына
Башны тоткан килеш языла.

Жыр өйрәтте мине хөр яшәргә
Һәм үлөргә кыю ир булып.
Гомрем минем моңлы бер жыр иде,
Үлемем дә яңрар жыр булып.

Şarkılarım

Şarkılarım, siz boy atıp yüreğimde
Vatan kırlarında çiçek açınız!
Ne kadarsa sizde güç sizde ateş,
O kadar yerde hakkınız!

Sizde benim bütün duygularım,
Sizde benim tertemiz gözyaşlarım.
Siz ölürseniz, ben de unutulurum,
Yaşarsanız, ben de yaşarım.

Şarkılarıma döktüm harla aevle
Gönlümün ve hakkın emrettiğini.
Şarkımla kucakladım dostu
Yendim düşmanları şarkımla.

Aldatamaz beni bayağı lezzet,
Ve ucuz hayatın rengarenk perdesi,
Şiirimdeki dürüstlük, ışık ve sevgi
Yaşamımın bütün manası.

Öldüğümde de yürek sadık kalır
Şiirimdeki kutsal andına.
Bütün şarkılarımı vatana adadım,
Ömrümü de veririm halkıma.

Şarkı söyleyerek geçti şanlı savaş,
Şarkı söyleyerek geldim ömrün baharına.
İşte yazılıyor son şarkım da
Başım celladın baltası altında

Şarkı öğretti bana hür yaşamayı
Ve ölmeyi cesur olup.
Ömrüm benim mahzun bir şarkı idi,
Ölümüm de gürlük şarkı olup.

АВЫРУ СЫЗМАЛАР

Жиңәр, ахры, мине юләр үлем,
Мин суыктан, бетгән, ачыктан
Үләрмендер шулай, мич башында
Туңып үлгән төсле карчыклар.

Хыялландым ядрә давылында
Батырларча сугышып үлөргә,
Юк, булмады, сукуыр лампа төсле,
Калдым инде пыскып сүнөргә.

Юкка чыкты бик күп теләкләргә,
Күп эшләргә булган өмитләр,
Юкка яздым: «Көлөп үләрмен!» — дип,
Юк, үләсе килми, егетләр!

Күпмени соң әле эш кыйраттым,
Күпмени соң әле яшәдем?!
Хәзергедән бик күп файдалырак
Булыр төсле алда яшәвем.

Татымадым элек мин һичкайчан
Мондый көчле, мондый әрнешле
Йөрәктәге дөртне һәм нәфрәтне,
Мәхәббәтне, үчне, сагышны!

Әле сиздем кеше йөрәгенен
Шундый көчле яна алганын.
Аһ, үкенеч, ләкин бу ялкынны
Мин илемә бирә алмадым.

Мин яшәргә телим бирер өчен
Илгә соңгы йөрәк тибешен.
Үлгәндә дә әйтә алсам иде,
Үлдем, диеп, туган ил өчен!

Saplantılı Fikirler

Yenecek anlaşılan, beni deli ölüm,
Ben soğuktan, bittten, açlıktan
Öleceğim herhalde böyle, soba başında
Donup ölen ihtiyar kadınlar gibi.

Hayalini kurarken yaylım ateş ortasında
Kahramanca savaşıp ölmenin,
Ah olmadı yazık, kör lamba gibi,
Sönüp kalmakmış kaderim.

Boşa gitti bir yığın dilek,
Ve yapılacak onca şeyin ümidi,
Boşuna yazdım: "Öleceksem de gülerek!"
Hayır dostlar, henüz istemiyorum ölmeyi!

Daha ne kadar iş yaptım ki,
O kadar çok mu yaşadım sanki?!
Neler yapar ne hayırlar işlerdim daha
Yaşasabilseydim halbuki.

Asla tatmamıştım böylesine güçlü
Yürekteki sevgiyi, öfkeyi, kederi,
Bilmezdim hiçbir zaman böyle acıyla
Büyüyen derdi, nefreti.

Anladım yanarmış insanın yüreği
Pişmanlık aleviyle için için.
Ah yazık ki veremedim
Vatanıma ben bu alevi.

Yaşamak isterim vereyim diye
Son nefesimi vatan uğruna,
Ölürken de diyebilseydim keşke
Öldüm vatanım için diye!

Шагыйрь

Төн утырып шагыйрь шигырь язды,
Ак кәгазьгә тамды яшьләре.
Тышта давыл иде; бергуктаусыз
Күк күкрәде, яшен яшнәде.

Жил ишектән кереп өстәлдәге
Кәгазьләрне чәчте, туздырды.
Аннан чыгып тышка, йөрәк яргыч
Ачы тавыш белән сызгырды.

Тау-тау булып дәрәя дулкынланды,
Яшен сукты калын имәнне.
Эчпошыргыч шомлы тынлык басты
Тирәдәге карсак өйләрне.

Тик төн буге шагыйрь бүлмәсендә
Ут балкыды көннән яктырак.
Давылланып, аның йөрәгеннән
Ак кәгазьгә хисләр актылар.

Шагыйрь торды тынып таң алдыннан,
Язганнарын жыйнап яндырды.
Үзе китте чыгып...
Жил басылды,
Давыл тынды, ал таң кабынды.

Төн утырып шагыйрь нәрсә язды?
Нинди хисләр аны ярытты?
Язганнарын биреп жил иркенә,
Таңда үзе кая ашыкты?

Давылланып, көчле жилләр исәр
Йокыгызны бүлеп кичләрен,
Давыл белән туган таң нурлары
Сөйләр сезгә аның хисләрен.

Şair

Gece oturup şair şiir yazdı,
Ak kağıda damladı gözyaşları.
Dışarı fırtınaydı; hiç durmadan,
Gök güreledi, şimşek çaktı.

Yel kapıdan girip masadaki
Kağıtları saçtı, dağıttı.
Sonra çıkıp dışarıya, canhıraş
Bir ılık çaldı.

Derya dağlar gibi dalgalandı,
Yıldırım düştü kalın meşeye.
Ürpertici bir dinginlik kapladı
Etraftaki alçak evleri.

Ama gece boyu şairin odasında
Işık parladı gündendaha aydın.
Dalgalanıp onun yüreğinden
Ak kağıda hisler aktı.

Şair kalktı suskun, şafaktan önce
Yazdıklarını toplayıp ateşe verdi.
Çıkıp gitti kendisi de...
Rüzgar dindi,
Fırtına durdu, tan ağardı.

Gece oturup şair ne yazdı?
Hangi hisler onu heyecanlandırdı,
Yele verip yazdıklarını
Tan vakti nereye seğirtti?

Dalgalanıp güçlü yeller eser
Uykunuzu bölüp geceleri,
Fırtınayla doğan tan nurları
Söyler size onun hislerini.

Çeviren: **Alina Minsafina**

Rusyalı. İstanbul Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Doktora öğrencisi.

Naim Fraşırî

Osmanlı dönemi Arnavut yazar ve şairlerinden olan Naim Fraşırî, Arnavut edebiyatında ulusal diriliş diye anılan dönemin en önde gelen temsilcilerindedir. Tanzimat dönemi edebiyatımızın seçkin ismi ve Kamus yazarı Şemsettin Sami'nin ağabeyi; Abdül Bey'in kardeşi ve Galatasaray Sultani Mektebinin kurucularından Ali Sami Yen'in amcasıdır. Son derece kültürlü bir entelektüel olan Naim Bey Fraşırî, duygu ve düşüncelerini Arnavutça olduğu kadar Türkçe, Farsça ve Yunanca da dile getirdi. İlk eğitimini Bektaşî tarikâtına ait olan Nasibi Tâhir Baba Tekkesi'nde aldı. Osmanlı idaresi sırasında memur olarak vazife yaparken Arnavutluk Tarihi ve İskender Bey Tarihi gibi eserlerin yanı sıra Arnavutların Gerçek Arzusu gibi siyasi eserler ve okul kitapları kaleme aldı; İlyad'dan çeviriler yaptı.

Arnavut ulusal bilincini uyandırmaya çalışsan; ülkesinin doğal güzelliklerini ve halkının güzüpeklliğini aktarmayı edebi faaliyetinin merkezine yerleştiren Fraşırî, bugün modern Arnavut edebiyatının kurucusu kabul edilmektedir.

Fjalet e Qiririt

Në mes tuaj kam qëndruar
E jam duke përvëluar,
Që t'u ap pakëzë dritë,
Natënë t'ua bënj ditë.

Do të tretem, të kullohem,
Të digjem, të përvëlohem,
Që t'u ndrinj mir' e të shihni,
Njëri-tjatërin të njihni.

Për ju do të rri të tretem,
Asnjë çikë të mos mbetem,
Të digjem e të qanj me lot,
Se dëshirën s'e duronj dot.

Unë zjarrit nuk i druhem
Dhe kurrë s'dua të shuhem,
Po të digjem me dëshirë,
Sa të munt t'u ndrinj më mirë.

Kur më shihni se jam tretur,
Mos pandehni se kam vdekur;
jam i gjall' e jam ndë jetë
jam në dritët të vërtetë,

Mum Sözleri

Aranızda durup
Alev alev yanıyorum,
Geceyi gündüze çevirecek
Bir ışık vermek için size.

Akıp gideceğim yana yana,
Eriyip süzüleceğim, ki,
Alevimle ışısın da ufkunuz,
Tanışın, bilişin böylece.

Tükenip gideyim sizin için ve
Benden hiçbir şey kalmasın geriye,
Bu karşı konulmaz istekle,
Kavrulayım gözyaşları içinde.

Korkum yok ateşten,
İstemem sönsün alevlerim,
İyisi mi tutuşup bu arzuyla,
Sizi ışığa boğayım ben de.

Sanmayın ki işim bitmiş,
Beni tükenmiş görünce,
Hakiki bir nur içinde,
Capacanlı yaşıyorum işte.

Unë jam në shpirtin tuaj,
Mos më kini për të huaj,
M'është falurë durimi,
Andaj po digjem si trimi,

Se ma k'ënda t'u bënj mirë,
Të mos mbeti n'errësirë.
Jakëni rreth meje rrini,
Flisni, qeshni, hani, pini,

Në shpirt kam dashurinë,
Pa digjem për njerëzinë,
Lemëni të përvëlohem,
nukë dua më të ftohem,

Dua ta djek trupn' e kretë
Për atë zotn' e vërtetë.
Me zjarr ta djek mushkërinë
E të tretim për njerinë,

Bashkë me gëzimt të tija
të vete te perëndia.
Unë dua njerëzinë,
Mirësin' e urtësinë.

Në bëhi shokë me mua,
Në më doni si u dua,
Njëri-tjetërin në doni,
Të paudhë mos punoni.

O zëmëra fluturake,
Qasju pakë kësaj flake!
Mase krahët t'i përvëlon,
Po dhe shpirtin ta shënjtëron.

Canınız içre cânım ben,
Koman beni el yerine,
Sabır ile kutsanmışım,
Yanar dururum yiğitçe.

Karanlıkta kalmayasınız diye,
Elimden geleni yapayım isterim.
Gelin, toplanın etrafıma,
Konuşun, gülüşün, yiğit, için.

Aşkla dolup taşmış yüreğim,
Yanmam bundandır insanlık için.
Bırakın yanayım daha kavrulayım,
Yatışmak neyime benim.

Hakk uğruna yandırayım,
Şu biçare bedenimi.
Eriyeyim insan için,
Tutuşturup ciğerimi,

Ki neşeyle hep birlikte
Hakk yolunda yürüyelim.
Fazilete ve hikmete,
İnsanadır muhabbetim.

Bana yâran olursanız,
Benim gibi severseniz,
Dalalate düşmezsiniz,
Birbirinize muhabbetle..

Ah benim çırpınan kalbim,
Şu ateşe yaklaş biraz!
Belki yanar kanatların ama,
Yücelir ruhun mutlaka.

Unë duke përvëluar,
Njerëzit i kam ndrituar.
Kam qënë mik me njerinë,
Andaj i di e më dinë.

Gjithë tuajt' i kam parë,
Mëm' e at' e fis e farë,
Si tani gjithë i kam ndër mënt,
Që rrininë më këtë vënt.

Edhe sot nër ju ata shoh,
Se shpirtin e tyre ua njoh,
Dhe unë si ju jam ndruar
E jam përzjer' e ndryshuar,

Pa jam bërë shumë herë
Zjar e uj' e balt' e erë.
Jam një shkëndijë pej qielli
dhe një drudhëzë pej dielli.

Edhe ndër qiej fluturonj,
Edhe brënda në det qëndronj,
Shumë herë fle në baltë,
Diku ndodhem dhe në mjaltë

Bënem qëngj e kec i pirë,
Lul' e bar e gjeth i mbirë.
Dua shumë fjalë t'u them,
Po trëmbem mos i bënj ujem.

E ku shkruhenë në kartë
Fjalët' e gjuhësë zjarrtë?

Ateşe verip kendimi
Işık saçtım insanlığa,
Dostuyum ademoğlunun
Ben onlara, onlar bana aşına.

Anan baban, soyun sopun,
Gördüğüm cümle akrabın,
Bu toprağın sakinleri,
Hepsi zihnimde dipdiri.

Bugün sende görüyorum
Tanıdığım o ruhları,
Kaynaşıp karışıp işte,
Senin gibi değiştim ben de.

Ateş, rüzgâr, su ve çamur,
Halden hale geçtim durdum.
Ben bir mutluluk kaynağı,
Gökten gelen bir uçkunum.

Hem gökyüzünde uçarım,
Hem yatarım derya içre,
Çok kez uyur bataklıkta,
Bal içinde uyanırım.

Gâh kuzuyum gâh bir oğlak,
Çimen, çiçek, yeşil yaprak,
Söyleyecek sözüm çok da,
Kelimeler salkım saçak.

Dökülür mü kağıda hiç,
Onca hummalı kelime?

Çeviren: **Egzona Hyseni**

Sırbistanlı, İstanbul Ticaret Üniversitesi, Matematik Bölümü öğrencisi.

Nimâ Yûşic

Nimâ Yûşic, 1896 yılında İran'ın Mazenderan iline bağlı Yûş köyünde doğdu. Asıl adı Ali İsfendiyari'dir. Yayınladığı Efsane adlı şiiriyle ilk olarak edebiyat dünyasında dikkatleri üzerine çekti. Daha sonra şiir tarzıyla İran edebiyatında büyük iz bıraktı ve 'Nimâyi' denilen yeni bir çığır açtı. O zamana kadar klasik şiirin kâhplarıyla yetinen şairler, Nimâ ile yeni ve başka şiir tarzıyla tanıştılar. Kendi tarzında Fars ve Mazenderani dillerinde yazdığı şiirler birçok kez basılmıştır. 1960 yılında vefat etmiştir.

تو را من چشم در راهم

تو را من چشم در راهم شبا هنگام
سایه ها رنگ سیاهی «تلاجن» که می گیرند در شاخ
وزان دل خستگانت راست اندوهی فراهم؛
تو را من چشم در راهم.
شبا هنگام ، در آن دم که بر جا، درّه ها چون مرده ماران
خفتگان اند؛
در آن نوبت که بندق دست نیلوفر به پای سرو کوهی دام.
گرم یاد آوری یا نه ، من از یادت نمی کاهم؛
تو را من چشم در راهم.

Seni Gözlüyorum

Seni gözlüyorum gece vakti
Ağaçların dallarında gölgeler kararıyor
Bu yüzden gönlü sana yaralılar üzülüyor
Ben seni bekliyorum
Gece vakti, derelerin yerde ölmüş yılanlar gibi uyuduğu zaman
Nilüferin eli, yabani kavağın dibine tuzak kurduğunda
Beni hatırlarsın veya hatırlamazsın, ben hiç unutmam
Seni gözlüyorum.

Çeviren: **Abdul Qadır Bekzada**

Afganistanlı. Marmara Üniversitesi Bankacılık ve Sigortacılık öğrencisi.

Nizar Kabbani

Suriye'de varlıklı bir Şamlı ailenin çocuğu olarak 21 Mart 1923'te doğdu. Şam Üniversitesi'nde hukuk okudu. İlk kitabı Esmerim Anlattı Bana (1942) henüz on dokuz yaşındayken yayımlandı. Bu kitapla kazandığı şöhreti her geçen yıl arttı. Ülkesini birçok Avrupa ve Asya başkentinde diplomat olarak temsil eden Kabbani, yönetimle olan uyuşmazlığı nedeniyle görevinden istifa etti. Kendisi bazı kaynaklara göre Adonis'le birlikte yaşayan en büyük Arap şairi olarak görülür.

Bir aşk şairi olarak tanınan Kabbani, 1967 Arap-İsrail savaşından sonra Arap şiirinde çağ açıcı bir rol oynamıştır. "Gerileme Kitabına Dipnotlar" şiiri Beyrut'ta Al-Adab dergisinin Ağustos 1967 sayısında yayımlanır yayımlanmaz bütün Arap dünyasında yasaklanmış ve Arap edebiyatının ilk samizdat örneği olarak gizlice elden ele dolaşmaya başlamıştır. Bu şiirin yayımlanışı aynı zamanda Al-Adab Al-Huzarani (Haziran Edebiyatı) akımını da doğurmuştur. Haziran Hareketi'nin kurucusu ve önde gelen şairi Kabbani, gerek 1950'lerdeki şiirde sadeleşme hareketinde, gerekse 1967'deki Altı Gün Savaşı'nın ardından patlayarak çığ gibi artan politik şiirde Arap şiirinin yol göstericisi olmuştur.

بي

أمانت أبوك؟
ضلالاً! أنا لا يموت أبي.
ففي البيت منه
روائح ربِّ.. وذكرى نبي
هنا ركنه.. تلك أشياءؤه
تفتق عن ألف غصنٍ صبي
جريدته.. تبغه. متكاه
كأن أبي - بعد - لم يذهب
وصحن الرماد.. وفنجانه
على حاله.. بعد لم يشرب
ونظاراته.. أيسلو الزجاج
عيوناً أشف من المغرب؟
بقاياها، في الحجرات الفساح
بقايا النور على الملعب
أجول الزوايا عليه، فحيث
أمر .. أمر على معشب

Babam

Hiç baban öldü mü?
Hayır! Benim babam ölmez
Evde ondan kalan
Tanrı kokusu, peygamberin anısı

Burası onun köşesi, şu eşyaları
Bin daldan çocuk bitiyor
Gazetesi, tütünü, yastığı
Sanki babam hiç gitmemiş gibi

Kül tablası ve fincanı
Bırakıldığı gibi hiç içilmemiş
Ve gözlüğü. Hiç cam unuttur mu
Gün batımından daha şeffaf gözleri!

Geniş odalarda ondan kalanlar
Meydanda kalan kartallar gibi
Köşelerde onu arıyorum,
Geçtiğim yerlerde, yemyeşil alana geçiyorum

أشد يديه.. أميل عليه
أصلي على صدره المتعب
أبي.. لم يزل بيننا، والحديث
حديث الكؤوس على المشرب
يسامرنا.. فالدوالي الحبالى
توالد من ثغره الطيب..
أبي خيراً كان من جنة
ومعنى من الأرحب الأرحب..
وعينا أبي.. ملجأً للنجوم
فهل يذكر الشرق عيني أبي؟
بذاكرة الصيف من والدي
كروم، وذاكرة الكوكب..
*

أبي يا أبي .. إن تاريخ طيبٍ
وراءكٍ يمشي، فلا تعتب..
على اسمك ممضي، فمن طيبٍ
شهبي الملجاني، إلى أطيبي
حملتك في صحو عيني.. حتى
تهياً للناس أني أبي..
أشيلك حتى بنبرة صوتي
فكيف ذهبت.. ولا زلت بي؟
*

إذا فلة الدار أعطت لدينا
ففي البيت ألف في مذهب
فتحنا لتموز أبوابنا
ففي الصيف لا بد يأتي أبي

Ellerini tutuyor, önünde eğiliyor,
Yorgun göğsünde dua ediyorum.
Babam hala aramızda ve kanıt
Tezgahtaki kadehlerin sohbeti.

Bizimle sabahlıyor sanki. Olgun üzüm bağları
Onun tatlı dilinden doğuyor
Babam cennetten bir müjdeydi
En geniş anlamıyla

Ve babamın gözleri yıldızların sığınağı
Doğu, babamın gözlerini hatırlıyor mu?
Babamdan yaz hatırası
Üzüm bağları ve gezegenin hatırası

Babam ey babam! Temiz bir geçmiş
Arkandan yürüyor, üzülme
Senin adınla yol alıyoruz.
İyi olandan daha iyi olana doğru

Gözlerim açıkken seni taşıdım
İnsanlar babamı andırıldığımı düşünsün diye
Ses tonumda dahi seni taşıyorum
Hala benimleyken nasıl gittin?

Evin yasemini filizlenirken
Evde bin altın tomurcuk
Kapılarımızı Temmuz açtık
Yazın mutlaka babam gelmeli

Çeviren: **Yasmin Aldamen**

Ürdünlü. İstanbul Üniversitesi Gazetecilik Bölümü Doktora öğrencisi.

Odisseus Elitis

Yunan şair. Odisseus Elitis'in asıl adı Odysseus Alepoudheli'stir. 2 Kasım 1911'de Girit'te Kandiyede (Iraklion) doğdu. Ailesi, üç yaşındayken I. Dünya Savaşı başlayınca Atina'ya göç etti. Atina Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Ailesi fabrikatördü. Almanya'nın Yunanistan'ı, İtalya'nın Arnavutluk'u işgali sırasında Arnavutluk'ta anti-faşist direniş cephesinde çarpıştı. 1948-1952 yılları arasında Paris'te yaşadı. 1953'te ülkesine döndü. 1960'da Ulusal Şiir Ödülü'nü aldı. 1969-1972 cunta yıllarında yine Paris'de yaşadı. 1979'da Nobel Edebiyat Ödülü'nü aldı. Elitis 18 Mart 1996'da Atina'da öldü.

Το κοχύλι

Έπεσα για να κολυμπήσω
κι άφησα την καρδιά μου πίσω
Άφησα την καρδιά μου χάμω
σαν το κοχύλι μες την άμμο

Πέρασαν όλες οι κοπέλες
με τα μαγιό και τις ομπρέλες
Ύστερα πέρασαν οι φίλοι
κανείς δε βρήκε το κοχύλι

Χρόνους και χρόνους κολυμπάω
πού νά'ν' η αγάπη για να πάω
Έφαγε η θάλασσα το βράχο
κι έμεινε το νησί μονάχο.

Deniz Yıldızı

Yüzmek için düştüm
ve kalbimi arkada bıraktım
Kalbimi yerde bıraktım
kumdaki deniz yıldızı gibi

Geçti bütün kızlar
mayo ve şemsiyelerle
ardından arkadaşlar geçti gitti
kimse görmedi deniz yıldızını

Yıllardır yüzüyorum
bu aşk nerededir ki, oraya gideyim
deniz yuttu kayayı
ve ada yalnız kaldı

Çeviren: **Ismail Amoutska**
Yunanistanlı. İstanbul Üniversitesi Tarih Bölümü öğrencisi.

Philip Ghebo

14 Ocak 1904 tarihinde Vodza'da bir balıkçı köyünde dünyaya gelmiştir. Keta'daki Katolik Roma Erkek Okulu'ndan mezun olan Ghebo'nun müziğe ilgisi lise yıllarında artmış ve mezun olana kadar okulun orgçuluğunu yürütmüştür.

1925 yılında başkent Akra'da yeni açılan Açımotu Öğretmen Uygulaması Koleji'ne girerek öğretmenliğe adım atan Philip Ghebo, bu okulda İngiltere'den gelen müzik öğretmenlerinin katkılarıyla bir keman ve piyano virtüözo haline gelmiştir. Mezun olduktan sonra memleketine dönerek Aziz Mikel Katolik Katedrali'nin orgçuluğunu yapmaya başlayan Ghebo ayrıca Aziz Sisiliya Korosu'nu da kurmuştur.

Ghebo 1949 yılında İngiltere Trinity Müzik Koleji'nden bir yıllık burs kazanmış ve Londra'dayken BBC'nin yurtdışı programlarında kadrolu yayıncı olarak görev almıştır.

Gana Sanat Konseyi'nin geçici-komite başkanlığını da üstlenmiş ve Gana'nın bağımsızlık gününün arifesinde yeni Milli Marş'ın yazılması için düzenlenen kamuya açık bir yarışmaya katılıp kazanmıştır ve Büyük Madalya ile onurlandırılmıştır. Pek çok başka ödülün de sahibi olan Millet Senfoni Orkestrası'nın Müzik Kondüktörlüğünü de yapmıştır ve 24 Eylül 1976 tarihinde hayata gözlerini yummuştur.

The Ghana National Anthem

God bless our homeland Ghana
And make our nation great and strong,
Bold to defend forever
The cause of freedom and of right;
Fill our hearts with true humility,
Make us cherish fearless honesty,
And help us resist oppressors' rule
With all our will and might for evermore.

Gana Milli Marşı

Allah vatanımız Gana'yı korusun.
Güçlü kuvvetli kılsın ulusumuzu
Ve cesur kılsın bizi sonsuza dek
özgürlük ve hak yolunda mücadele için
Doldursun yüreğimizi hakiki bir tevazuyla
Ve donatsın yılmaz bir doğrulukla bizi
Hiç esirgemesin yardımını ki tüm varlığımızla
Ebediyen direnelim zalimin hükmüne.

Çeviren: **Sadıq İdris**

Nijeryalı, Özyeğin Üniversitesi Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümü öğrencisi.

Resul Hamzatov

Dağıstan'ın büyük şairi Resul Hamzatov, doğduğu köyü ve Tsada köyünde orta öğrenimini tamamladıktan sonra Avar öğretmen okuluna devam etmiş; daha sonra Moskova'da, Gorki Edebiyat Enstitüsü'nü bitirmiştir.

1950 yılında Dağıstan Yazarlar Birliği Başkanlığı'na seçilen şair, ölüm tarihi olan 3 Kasım 2003'e dek bu görevi sürdürdü. Hamzatov'un ilk kitabı, 1943 yılında Avarca yayınlanmıştır. Rus ve Avar dillerinde yazdığı onlarca şiir ve düzyazı kitabı bulunan şairin şiirleri Raymond Paus, Yuri Antonovi, Aleksandr Pahmutov gibi ünlü kompozitörler tarafından bestelenmiştir. Hamzatov ayrıca Puşkin, Lermontov, Yesenin ve Mayakovski gibi Rus dilinin en büyük şairlerinin eserlerini Avarca'ya çevirmiş ve 1959 yılında Dağıstan Halk Şairi, 1974'de de Toplum İçin Çalışan Kahraman unvanı ile onurlandırılmıştır.

ДАҒЫСТАН

—Нәји дүшүнүрсән «бир» дејәндә сән?
—Мүгәддәс адыны Дағыстанымын!
—Бәс «ики» дејәндә?
—Көјләрдә кәзән
Бир чүт ганадыны Дағыстанымын.
—«Үч» нәдир?
—Кәһкәшан,
Сәма

вә дәннз...
Үчү дә өлмәздир, һәмишәликдир.
Онлардан пәј умуб,
күч алырыг биз,
Үч улу не'мәтә Вәтән шәригдир.
—«Дөрд» нәдир?
—Дөрд ајаг үстә дајанан,
Дағыстан чандығы јел ганадлы ат.
—«Беш» нәдир?
—Башынын үстүндә јанан
Бешкушәли улдуз—ишыглы һәјат!
—«Чох» сөзү дејәндә
Нә дүшүнүрсән?
—Чох һүнәр көстәрән Дағыстанымы.
Чох-чох өлкәләри
Долашыб кәзән

Тарихин бәзәји чох дастанымы.
Онун чох сәһирли нағыллары вар,
Онун чох сөзү вар дилдә, додагда.
Чох икид, гејрәтли оғуллары вар,
Онун чох иши вар һәлә габагда.
Онун чох гајғысы, чох һәјәчаны,
Арзусу, нијјәти чохдур дүнјада.
Бирчә шеји тәкдир,—
Анчаг вицданы.
Бунун да әвәзи
Јохдур дүнјада!

Dağıstan

– Neyi düşünürsün “bir” deyince sen?
– Mukaddes adını Dağıstanım’ın!
– Ya “iki” deyince?
– Köylerde gezen
Bir çift kanadını Dağıstanım’ın.
– “Üç” nedir?
– Kehkeşan,
Sema
ve deniz...
Üçü de ölümsüz, üçü de sonsuz.
Onlardan pay umup,
güç alıyoruz,
Üç ulu nimete Vatan ortaktır.
– “Dört” nedir?
– Dört ayağı üstünde,
Dağıstan’ı taşıyan yel kanatlı at.
– “Beş” nedir?
– Başının üstünde yanan
Beş köşeli yıldız – aydınlık hayat!
– Peki “Çok!” deyince
Ne düşünürsün?
– Çok hüner gösteren Dağıstanım’ı.
– Çok çok ülkeleri
Dolaşıp gezen
Tarihi süsleyen çok destanımı.
Onun çok sihirli masalları var,
Onun çok sözü var dilde, dudakta.
Çok yiğit, gayretli oğulları var,
Onun çok işi var ilerde daha.
Onun çok kaygısı, çok heyecanı,
Arzusu, niyeti çoktur dünyada.
Bir şeyi tektir yalnızca, –
O da vicdanı.
Bunun da bedeli
Yoktur dünyada!

Çeviren: **Diana Kerimova**

Ukraynalı. İstanbul Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Yüksek Lisans öğrencisi.

ЖУРАВЛИ

Мне кажется порою, что солдаты,
С кровавых не пришедшие полей,
Не в землю эту полегли когда-то,
А превратились в белых журавлей.

Они до сей поры с времен тех дальних
Летят и подают нам голоса.
Не потому ль так часто и печально
Мы замолкаем, глядя в небеса?

Сегодня, предвечернею порою,
Я вижу, как в тумане журавли
Летят своим определенным строем,
Как по полям людьми они брели.

Они летят, свершают путь свой длинный
И выкликают чьи-то имена.
Не потому ли с кличем журавлиным
От века речь аварская сходна?

Летит, летит по небу клин усталый -
Летит в тумане на исходе дня,
И в том строю есть промежуток малый -
Быть может, это место для меня!

Настанет день, и с журавлиной стаей
Я поплыву в такой же сизой мгле,
Из-под небес по-птичьи окликаая
Всех вас, кого оставил на земле.

Turnalar

Kanlı harp meydanlarından dönmeyen
Askerleri düşünüyorum da bazen
O topraklara gömülmemişler de
Ak turnalara dönüşmüşler sanki!

Taa o zamandan beri kanat çırpıp
Seslerini ulaştırıyorlar bize
Belki de bu yüzden sık sık
Bakıp gökyüzüne dalıyoruz hüzne!

Gördüm ikindi vakti uçuyorlardı
Sislere bürünmüş katar halinde
Turnalar, insanlar gibi ağır ağır
Sürükleyen külçeleşmiş adımlarını!

Uçmaktalar uzun yola koyulmuş,
Çığırsa çağıra birilerini,
Nedense şu turna sesleri bana,
Andırıyor avar sözcüklerini.

Uçuşup duruyor gökte yorulmuş katar
Gurup vakti uçuşuyor sisler içinde
Ufacık bir boşluk var katar içinde
O boşluk belki de benim yerimdir!

Bir gün ben de katılıp o sürüye
Yüzeceğim gri-mavi puslar içinde
Ve çağıracağım geride bıraktığım herkesi
Göklerin altında turna sesiyle

Çeviren: **Abdulaazam Kebedov**

Rusyalı. Marmara Üniversitesi Gazetecilik Bölümü öğrencisi

Resul Yunan

İranlı şair ve mütercim. 1969 yılında Urumiyede doğdu. Türk ve Azeri şairlerden seçtiği eserleri Farsçaya çevirdi. Farsça ve Azerice yazdığı şiirleri büyük ilgi gördü. Şiirle birlikte roman, öykü ve piyes yazarlığı da yapmakta olan Resul Yunan'ın yazdığı bazı şarkı sözleri İran sanatçıları tarafından icra edildi.

1

این شهر
شهر قصه های مادر بزرگ نیست
که زیبا و آرام باشد
آسمانش را
هرگز آبی ندیده ام
من از اینجا خواهم رفت
و فرقی هم نمی کند
که فانوسی داشته باشم یا نه
کسی که می گریزد
از گم شدن نمی ترسد.

2

من یک مهاجرم
از رویایی به رویایی.
گاه از قطب جنوب سر در می آورم
گاه از دریای کارائیب.
گاه سفیدم
گاه، سیاه
با زردها چای می خورم
با سرخ ها چپق می کشم
من در همه جا زندگی می کنم
سرزمین من
به پاهای غازه های وحشی چسبیده است.

Bu şehir
Ninemın güzel ve huzurlu
Masallar şehri değil
Gökyüzünü
Asla mavi görmedim
Ben buradan gideceğim
Ve bir fenerimin olup olmadığı
Hiç de önemli değil!
Kaçan
Kaybolmaktan korkmaz.

Ben bir muhacirim
Bir rüyadan başka bir rüyaya.
Gâh Güney Kutbu'nda biterim
Gâh Karayip Denizi'nde.
Gâh beyaz olurum
Gâh siyah
Moğollarla çay;
Kızılderililerle pipo içerim
Ben her yerde yaşarım
Benim ülkem
Yaban kazların ayağına yapışmıştır.

3

در آنسوی دنیا زاده شده بودی
دور بودی
مثل تمام آرزوها
و ریل‌ها
در مه زنگ زده بودند
هیچ قطاری حاضر نبود
مرا به تو برساند
من به تو نرسیدم
من به حرفی تازه در عشق نرسیدم
و در ادامه خواب‌های من
هرگز خورشیدی طلوع نکرد.

4

تاریک بود
اما هول آور نبود

دریا بود
اما غرق نمی کرد

من ذات جهان را
در چشمان تو دیدم

وگرنه می ترسیدم
از ماندن و
زیستن

در این سیاره تاریک
نور معنی نجات است
و نور تو بودی
برای تو دعا خواهم کرد.

Dünyanın diğer ucunda doğmuştun
Uzaktın
Tüm hayaller gibi
Ve raylar
Siste paslanmıştı
Hiçbir tren
Beni sana ulaştırmak istemiyordu
Ben sana ulaşmadım
Ben aşkta yeni harfe ulaşamadım
Ve benim rüyalarımın devamında
Asla güneş doğmadı.

Karanlıktı
Ama ürkütücü değildi

Denizdi
Ama boğmuyordu

Ben dünyanın özünü
Senin gözlerinde gördüm

Yoksa korkuyordum
Kalıp yaşamaktan

Bu karanlık gezegende
Işık kurtuluş demektir
Ve sen ışıktın
Senin için dua edeceğim.

Çeviren: **Milad Salmani**

İranlı. İstanbul Üniversitesi İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü Doktora öğrencisi.

Rita Ahmad Panahi

Günümüz yazar ve şairlerinden olan Rita Ahmad Panahi, 1971 yılında İranda dünyaya gelmiştir. 2001 yılında "Khaneye Sabz" (Yeşil Ev) isimli şiir dergisini çıkaran Ahmad Panahi, hem geleneksel hem de yeni formlarda ürün vermiştir. Halen yaşamını Kanada'da sürdüren Rita Ahmad Panahi, modern Fars şiirinde Furuğ'un açtığı yoldan ilerlemeye devam etmektedir.

زمین بعد از ما

زمین در زیر پای من
مثال چرخ دوار است
که کام من به رویش
سوی آمالم
مرا نومید می سازد
زمین چون من ، به روی خود
هزاران رهسپار آرزو دیده ست
و مثل ما به دور خود
برای مقصدی معلوم و نا معلوم
هزاران بار چرخیده ست
و صد ها بار دیگر بعد از این هم
باز میگردد
و بر مائی که پنداریم
بر رویش حیات جاودان داریم
می خندد
زمین ! آه ای زمین سبز ره پیما
تو بعد از ما چه خواهی کرد ؟
کدامین دست در قلب تو بذرافشان تواند بود
در آن هنگام کز انسان
به روی تو نشانی نیست
تو بر گرد چه می گردی ؟
که در آن روز
تورا دیگر برای گرد گردیدن توانی نیست
در آن هنگام ما فرسنگ ها
دور از زمین و از زمان هستیم
و خندان بر تو و بر گردش بی حاصلت
در آسمان هستیم
به راه خود برو هر قدر می خواهی
ولی گاهی
نگاهی کن بر آن بالا
به روی آسمان ما
بین روح طنین انداز و سیر جاودان ما

Bizden Sonraki Yeryüzü

Ayaklarımın altındaki zemin
Çarh-ı devvar misali
Dönüyorum ben de onunla
Arzularıma doğru
Hüsran içinde.
Üzerinde benim gibi binlerce
umut yolcusu görmüş,
Ve bilinen bilinmeyen nice menzile doğru
Dönüp durmuş bizim gibi kendi etrafında,
Daha da dönecek dönecektir.
İşte hiç bitmeyecek sandığımız
bir hayatı sürerken üzerinde
Yeryüzü gülüyor bize,
Ey yeşil yolcu,
Ne yapacaksın biz gidince?
Üzerinde insanın esamisi okunmadığında,
Hangi el tohumlar serpecek kalbine.
Neyin etrafında dönüp duruyorsun?
Ki o gün gelip çattığında senin de mecalin kalmayacak
Çark gibi işlemeye
Ve biz
Zamandan ve zeminden fersah fersah ötede
Göklerden bakıp gülümseyeceğiz senin
Beyhude dönüşüne
Sen işine bak yine de,
kendi bildiğince işle,
Ama ara sıra kaldır da başını göğe,
Bir bak,
bizim ruhlarda çınlayıp duran
ölümsüz seyrimize.

Çeviren: **Fatemeh Dehghan Khangani**

İranlı. İstanbul Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü doktora öğrencisi.

Sergey Yesenin

Sergey Yesenin, Ryazan bölgesinin Konstantinovo köyünde bir çiftçi ailesinin çocuğu olarak dünyaya geldi. Şiir yazmaya 9 yaşında başladı. 1912 yılında düzeltmen olarak çalıştığı yayınevi tarafından Moskova'ya gönderildi. Alexander Blok tarafından edebiyat alanında ilerlemesi için cesaretlendirilen Yesenin, 1916-1917 yıllarını asker-de geçirdi. I. Dünya Savaşı'nın patlak vermesinden sonra desteklediği Ekim devriminin getirdikleri ve sonuçlarının kendisinde yarattığı hayal kırıklıklarını şiirlerine açık yüreklilikle yansıtan Sergey Yesenin, aile ve yayıncılık hayatında yaşadığı bir dizi başarısızlık sonucu psikolojik bir travma içine düştü. Bir süre akıl hastanesinde tedavi veren Yesenin, taburcu edildikten birkaç gün sonra, 27 Aralık 1925 tarihinde, İngiltere Otelindeki odasında kendini asarak intihar etti. Cesedinin yanı başında, intiharından önce kendi kanıyla Mayakovski'ye yazdığı veda şiiri bulundu. Şairin eserlerinin önemli bir kısmı Josef Stalin ve Nikita Khrushchev'in başkanlığı döneminde Kremlin tarafından yasaklandı. Yesenin'in şiirlerinden seçmeler Sönüyor Al Kanatları Gün Batımının ve Bir Çift Kuğudur Yarın Elleri adı altında Türkçe'ye de çevrildi.

ЧТО ПРОШЛО - НЕ ВЕРНУТЬ

Не вернуть мне ту ночь прохладную,
Не видать мне подруги своей,
Не слышать мне ту песню отрадную,
Что в саду распевал соловей!

Унеслася та ночь весенняя,
Ей не скажешь: Вернись, подожди.
Наступила погода осенняя,
Бесконечные льютс я дожди.

Крепким сном спит в могиле подруга,
Схороня в своем сердце любовь.
Не разбудит осенняя вьюга
Крепкий сон, не взволнует и кровь.

И замолкла та песнь соловьиная,
За моря соловей улетел,
Не звучит уже более, сильная,
Что он ночью прохладною пел.

Пролетели и радости милые,
Что испытывал в жизни тогда.
На душе уже чувства остылые.
Что прошло - не вернуть никогда.

Gitti Giden, Dönmez Geri

Ne o latif geceyi geri getirebilirim,
Ne de görebilirim sevdiceğimi, yazık.
Mümkün mü gülistanda bülbülün,
Şen şarkısını işitmek artık!

Geçti o aşk gecesi, bir daha gelmez geri
N'olur gitme, dur bekle desen sanki ne yazar,
Vakit çoktan değişti, şimdi hazan mevsimi
Bardaktan boşanırca, sonsuz bir yağmur yağar

Eskisi gibi kalbine gömüp aşkını,
Makberde derin uykuya yatmış canan,
Heyhat, ne uyandırır uykusundan,
Ne kanını kaynatabilir boran.

Sustu o bülbül, şarkısı kesildi,
Ve göçüp gitti onunla birlikte,
O görkemli şakıyışları da,
Duyulan şu imbat gecesinde.

Bir zamanlar doya doya içtiğim
O hoş anlar hep geçti.
Bana kalan hepsi hepsi bir ürperti,
Gitti giden, dönmez geri.

Çeviren: **Zhyldyz Stamkulova**

Kırgızistanlı. İstanbul Üniversitesi Yeniçağ Tarihi Bölümü Yüksek Lisans öğrencisi.

Sipho Sepamla

Güney Afrikalı şair, hikaye yazarı ve editör Sydney Sipho Sepamla hayatının çoğunu Johannesburg yakınlarında bir kasaba olan Sovetoda geçirir. Şiirlerini İngilizce yazmış ve *Hurry Up to It!* (1975); *The Soweto I Love* (1977) kitapları ülkesinde apartheid hükümeti tarafından yasaklanmıştır. Diğer şiirlerini ise *Selected Poems* (1984) kitabında yayınlamıştır. Şiirleri *The Penguin Book of Modern African Poetry* (1989) and *Against Forgetting: Twentieth Century Poetry of Witness* (1993) antolojilerinde yer almıştır. Uyarlamaları ise *A Ride on the Whirlwind: A Novel of Soweto* (1981) ve *Rainbow Journey* (1996) dir. Sepamla edebiyat dergisi *The New Classic* ve tiyatro dergisi *S'ketsh'* te editör olarak hizmet etmiştir. 2007 senesinde vefat etmiştir.

L'même, l'même

j'mèn fous si tès noir
j'mèn fous si tès blanc
j'mèn fous si tès indien
j'mèn fous si tès métis
si des fois tès d'Afrique du Sud
t'as un grand terriblement terrible
quelque part en toi
c'est pace que
c'est sûr tu regardes pas un aut'mec en face

j'veux dire c'est sûr maint'nant
tous les gens sont faits comme Dieu
p'têt tu veux savoir ç'que j'veux dire
c'est simple
le Dieu que j'connais c'est sûr
il nous fait tous avec l'même coeur

c'est sûr ç'coeur c'est du pareil au même
ça veut dire
un homme n'est pas aut'chose qu'un aut'
alors maint'nant
tu vois un grand terriblement terrible ici
comment un homme fait sentir à un aut'
la peine qu'i sent pas lui-même
c'est sûr c'est tout le problème

p'tête tu veux savoir ç'que j'veux dire
c'est simple
quand l'épine de l'arbre
t'arrache un p'tit bout d'peau

j'mèn fous si tu dis noir
j'mèn fous si tu dis blanc
j'mèn fous si tu dis indien
j'mèn fous si tu dis métis
j'veux dire y a la peau
mais y a qu'une chose qui vient
ça c'est sûr c'est l'sang rouge
chez tout l'monde
c'est l'même l'même

Aynı, aynı

siyah biriysen aldırım
beyaz olsan yine aynı
yerli veya melez olsan umursamam
eğer Güney Afrikalıysan
bir parçan seni rahatsız eder
zira başkasının yüzüne bakamayız rahatça

tüm kalbimle diyorum şimdi
Allah yarattı tüm insanları
bilmek istersin belki ne söylediğimi
çok basit
tanıdığım Huda şüphesiz
herkesi aynı kalple var etti

mutlaka bu kalp aynı gibi benzerdir
yani bir insan aynıdır diğeriyle
o zaman şimdi
büyük bir dehşet için kalırsın sonra
kendi hissetmediği ıstırabı insanın
çektirmesine bir başkasına
işte tüm mesele burada

belki anlamak istersin meramımı
çok kolay anlarsın
ağacın dikenini
koparıncaya bir parça deriyi senden

siyah bir adam olsan, aldırış etmem
beyaz bir adam olsan, mühim değil
yerli olsan yahut melez yine aynı...
deri var diyorum
fakat sırf birşey var gelen
bu mutlaka kırmızı kandır
her kişide bulunan
bu aynı, aynı...

Çeviren: **Emerant Yves Omgba Akoudou**
Kamerunlu. Marmara Üniversitesi Kamu Hukuku öğrencisi

Sultanmahmut Torayghirov

XX. asır Kazak edebiyatının göze çarpan temsilcilerinden ve şairlerinden Sultanmahmut Torayghirov, Kökşetau ili Kyzyltu ilçesinde 1893`te doğdu. Sultanmahmut Torayghirov köy imamından ders alıp onun tavsiyeleriyle şiir, hikaye yazmaya başladı. Şair eğitimini şehirde devam etmeyi hayal ediyor ve bu hayalinden kendi şiirlerinde de bahsediyordu. “Oқып Jürген Jastargha” (Okuyan Gençlere), “Oqudaglı Maqsat Ne?” (Eğitimin Maksadı Ne?) adlı şiirlerinde ve “Yakınma” adlı halka yönelik makalesinde gençleri bilime çağırdı. Kazak ulusal kültürünün önemli aydını, eserlerinde Kazak hayatını yansıtan şair Sultanmahmut Torayghirov 1920 yılı 20 Mayıs`ta 27 yaşında tüberküloz hastalığından vefat etti.

БАЛАЛЫҚ КҮН

Балалық, сенен артық күнім бар ма,
Бала күнде бойымда мінім бар ма?
Бәріне жетем деймін, алам деймін,
Жас қиялда тоқталып, тыным бар ма?

Балаға тең көрінер бай мен кедей,
Сүйеді жақсы, жаман, надан демей.
Күнә, сұмдық дегенді ол білмейді,
Айырмасыз ер, әйел бәрі бірдей.

Жақын-алыс деп білмес алалауды,
Аққа жауып жаланы қаралауды.
Өмір, өлім не нәрсе ұжмақ, дозақ,
Білмейді бақ, күндеу мен табалауды.

Қайғы, қызық не нәрсе, дәмін білмес,
Байлық, бақыт дегенді көзіне ілмес.
Жақсы, жаман сөздердің паркын айырып,
Не десең де танданып, құлақ түрмес.

Шіркін-ай, балалық күн, өтесің-ау,
Артыңа қайырылмай-ақ кетесің-ау.
Жігіттікті кәрілік қуып жетіп,
Ажал-дағы, кешікпей жетесің-ау.

Қызықты, тәтті өмір, бітесің-ау,
Алдынан ажал тосып, күтесің-ау:
Туғанда қызықтаған жаңа жанды,
Тумағандай бір күні етесің-ау.

Çocukluk Çağı

Çocukluk, senden güzel bir gün var mı?
Çocukken kalbinde hiç hüznün var mı?
Hepsine ulaşır, hepsini alırım,
Hayale yetmeye tahammülün var mı?

Zengin, yoksul aynı bir çocuk için,
İyi, kötü, cahil ayrımı niçin?
Zalimlik ve günah nedir bilmezler,
Kadın erkek demez bağlanmak için.

Uzak ve yakın diye ayırım yapmaz,
Beyazı karalayıp yalan atmaz.
Nedir ömür, ölüm, cennet, tamu,
Şans, kıskançlık, sinsilik tanımaz.

Kaygı, ilginçlik nedir bilmez,
Servet ve mutluluğu gözü görmez.
Kötü, iyi sözleri ayırt etmeyip,
Ne desen meraklanıp kulakların dikmez.

Ah be, çocukluk günü, geçiyorsun,
Arkana bakmayp da gidiyorsun.
Gençliğe yaşlılık gelip yetişir,
Ey ecel, gecikmeden geliyorsun.

Cazip, tatlı ömür, sen bitiyorsun,
Ey sabırsız ecel, sen bekliyorsun:
Doğduğunda sevindiğin canı da,
Bir gün doğmamış gibi yok ediyorsun.

Çeviren: **Zhanyl Bozayeva**

Kazakistanlı. Yıldız Teknik Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü öğrencisi.

Sutan Takdir Alisjahbana

Sutan Takdir Alisjahbana 1908 yılında Kuzey Sumatra'nın Natal şehrinde dünyaya geldi. Ailesi, 19. yüzyılda Minangkabau'dan göç edip Natal'a yerleşti. Poedjangga Baroe'nun kurucusu ve editörüydü. Endonezya edebiyatının oluşum yıllarında, özellikle de bağımsızlık döneminde yol gösterici aydınlardan biri oldu. Endonezya'nın Batı uygarlığının değerlerinden birçok şey öğrenebileceğine inanan Sutan Takdir, hayatı boyunca modernizmin büyük bir hayranı olarak kaldı. Ünlü romanı Layar Terkem-bang, yazarın iflaz olmaz bir terakkiperver olduğunu kanıtlamıştır. Sutan Takdir, 1994 yılında Cakarta'da dünyaya gözlerini kapadı.

Bergundah Hati

Di atas tebing duduk seorang kelana
Memandang arah ke tengah lautan
Dalam hatinya, gundah gulana
Teringat kampung dengan halaman

Pandanginya dilayangkan arah ke barat
Terlihat surya hampir terbenam
Sebab pun kelana, jadi melarat
Menurutkan hati yang remuk redam

Melihat surya, hampir beradu,
Cahayanya laksana emas perada
Hati kelana bertambah rindu
Terkenanglah ayah beserta bunda

Kelana duduk, hati bercinta
Suara hati rasa terdengar
Wahai kelana muda juita
Hendaklah engkau berhati sabar.

Can Çekişme

Kayalıkta oturmuş bir avare
Bakıyor denize doğru
Meyus, kederle dolu,
Memleket hasreti yüreğinde

Dikiyor gözlerini batıya
Güneş adeta batıyor gibi
Sebepten de kaybolup gitmiş
Boyun eğmiş kırık bir kalbe

Bakıyor güneşe, çarpışmak üzere
Aynı altın, aynı yıldız ışığı
Büyüyor hasret kalbinde avarenin
Hatırlıyor anne ve babasını

Oturup kalmış, özlem içinde
Duyuluyor sanki kalbinin sesi
Ey sevgili genç avare
Sabır, sabır gerekiyor sana.

Çeviren: **Aldila Widad Fatawa**

Endonezyalı, İstanbul Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü öğrencisi.

Taras Şevçenko

Eserleri modern Ukrayna dili ve edebiyatının temeli olarak kabul edilen hümanist şair ve ressam Taras Şevçenko, Kiev'in Morintsi köyünde bir köle ailesinin çocuğu olarak dünyaya geldi. Şevçenko, Ukrayna'nın dünya çapında tanınan en önemli şairidir. Şiirleriyle Ukrayna ulusal bilincinin gelişmesine büyük katkıda bulunan şairin etkisi edebiyatta, entelektüel dünyada ve toplumsal yaşamda hâlâ hissedilmektedir. Romantizm akımından etkilenen Şevçenko, geçmişini yorumlayıp geleceğe taşırken kullandığı vizyoner üslupla kendine özgü bir tarz oluşturmayı başarmıştır.

ЗАПОВІТ

Як умру, то поховайте
Мене на могилі
Серед степу широкого
На Вкраїні милій,

Щоб лани широкополі,
І Дніпро, і кручі
Було видно, було чути,
Як реве ревучий.

Як понесе з України
У синєє море
Кров ворожу... отойді я
І лани і гори —

Все покину, і полину
До самого Бога
Молитися... а до того
Я не знаю Бога.

Поховайте та вставайте,
Кайдани порвіте
І вражою злою кров'ю
Волю окропіте.

І мене в сім'ї великій,
В сім'ї вольній, новій,
Не забудьте пом'янути
Незлим тихим словом.

Vasiyetim

Ecel kapımı çalınca
Bir kurgana gömün beni
Canım Ukraynam'ın
Engin bozkırlarında

Görölsün yattığım yerden
Bereketli tarlalar ve
Sarp yamaçları Dnipro'nun
Kulağında çağıldayıp duran

Dağlar ovalar geçer giderim
Alıp götürdü mü taa ummana
Kanını zalimlerin
O coşkun sular

Her şeyi bırakıp ardımda
Varırım Tanrı katına
Heyhat! o vakte kadar
Bütün kapılar kapalı bana

Gömün beni, sonra ayaklanın
Zincirler atılsın
Düşmanın habis kaniyla
Hürriyet kutsansın

Ve unutmayın bu yepyeni
Bu bahtiyar yuvada
Dingin, sevecen sözlerle beni
Ara sıra da olsa anmayı.

Çeviren: **Anna Sukhodolova**

Ukraynalı. İstanbul Üniversitesi Gazetecilik Bölümü Doktora öğrencisi

Taufik İsmail

Endonezyalı bir şair ve eylemcidir. Özellikle Sukarno sonrasında döneminde “66 Kuşağı” öncülerinden biri olarak kabul edilir. Bu şiir 1945 yılında cumhuriyet ilanından sonraki zamanları anlatmaktadır.

1946:

Larut Malam Suara Sebuah Truk

Sebuah truk laskar menderu
Masuk kota Salatiga
Mereka menyanyikan lagu
‘Sudah Bebas Negeri Kita’

Di jalan Tuntang seorang anak kecil
Empat tahun, terjaga:
‘Ibu, akan pulangkah bapa,
Dan membawakan pestol buat saya?’

1946:

Gece Yarısında Kamyonun Sesi

Bir asker kamyonu kükreyerek
Salatiga şehrine girdi
Şarkı söyleyerek
'Milletimiz Bağımsızdır!'

Tuntang sokağında küçük bir çocuk vardı
Uyanık, dört yaşında:
"Babam gelecek mi ana,
Ve silah getirecek mi bana?"

Çeviren: **Vera Febrina Harludi**

Endonezyalı. İstanbul Ticaret Üniversitesi İletişim Fakültesi Halkla İlişkiler Bölümü öğrencisi

Tiken Jah Facoly

Allah Yé Zon

Allah yé zon, gnè môgô lou son
Allah yé zon, gnè hinin môgô lou la
Allah kanson mbé môgô lou son Allah kan son mbé hinin
môgô lou la

nafolo ma gni, nafolo ma gni
ngo na ma kê mi koun
yé o kan mé, ko na ka dô sôrô
ka béna môgô lou son
na ma kê mi fê, yé o kan mé
ko naka dô sôrô, ka béna môgô lou son
o'ka dô sôrô, o yé tounou o yé tounou an ma
ngo o té yé na tugu, anafolo ma gni
nafolo ma gni

Allah yé zon, gnè môgô lou son
Allah yé zon, gnè hinin môgô lou la
Allah kanson mbé môgô lou son Allah kan son mbé hinin
môgô lou la

Allah yé zon, gnè môgô lou son
Allah yé zon, gnè hinin môgô lou la
Allah kanson mbé môgô lou son Allah kan son mbé hinin
môgô lou la

Ban baga tô ou do!
Allah yé zon, gnè hinin môgô lou la
ngo an gna férétani ou do!
Allah yé zon, gnè hinin môgô lou la
jan garo tô ou do
Allah yé zon, gnè hinin môgô lou la
an gna yatima ou tara mii do
Allah yé zon, gnè hinin môgô lou la

Doyur Beni Allahım

Doyur beni Allahım
doyur ki cömert olayım
doyur ki merhametle dolayım
Eğer Allah beni zengin kılar
neyim var neyim yok
merhamet edip dostlarımla paylaşırım.

Bebattır paranın yokluğu
Cömert olmaya söz verdirir
Bir kerecik olurse
sonra köşe bucak saklanır
sonra saklambaç oynanır
Ah ne kötü bir efendidir para

Eğer Allah beni iyilikle donatırsa
iyilik saçarım
neyim var neyim yok
cömertçe muhtaçlara dağıtırım

Ya hastalar?
Ya yoksullar?
Ya yetimler?

Beni varlıklı kıl Allahım,
Kıl ki neyim var neyim yok
olmayanlarla paylaşıp
göstereyim
nasıl cömert olunur!

Çeviren: **Aboubakar Junior Kone**

Fildişi Sahili. Marmara Üniversitesi İnsan Kaynakları Bölümü öğrencisi

Vladimir Visotskiy

1938 yılında Moskova'da doğan Rus şair, şarkıcı ve aktör Vladimir Visotskiy, mühendislik eğitimini yarım bırakarak önce Aleksandr Puşkin Tiyatrosu'nda küçük roller almaya başlar; ardından da 1964 yılında yönetmen Yuri Lyubimov'un daveti ile Moskova Taganka Drama ve Komedi Tiyatrosu'na katılır. Shakespeare'in "Hamlet" ve Bertolt Brecht'in "Galileo'nun Hayatı" adlı oyunlarında oynağı başrollerle manşetlere çıkar. Aynı yıllarda bir dağcı filmi olan "Vertikal" gibi birçok filmde de şarkılarıyla beraber rol alır.

Visotskiy'nin çalışmalarının çoğu, feodal, dinsel ve antisovyet izler taşıdığı gerekçeyle komünist dönemde yasaklanmıştır. Bu sebepten çok uzun bir süre ülkenin yegâne kayıt şirketi olan Melodiya ile çalışma fırsatı bulamayan Visotskiy, her şeye rağmen halk nezdinde giderek artan bir popüleriteye kavuşmuştur. Benzersiz tarzıyla sosyopolitik sorunları ironik bir üslupla ve günlük dille anlatmayı başaran sanatçının eserleri ömrünün son yıllarında büyük kitesine ulaşmıştır. Troubadour geleneğinin modern dönemdeki en önemli temsilcilerinden sayılabilecek Vladimir Visotskiy, 42 yaşında, Moskova'da geçirdiği bir kalp krizi sonucu hayatını kaybetmiştir.

Кони привередливые

Вдоль обрыва, по-над пропастью, по самому краю
Я коней своих нагайкою стегаю, - погоняю, -
Что-то воздуху мне мало, ветер пью, туман глотаю,
Чую, с гибельным восторгом - пропадаю, пропадаю!

Чуть помедленнее, кони, чуть помедленнее!
Вы тугую не слушайте плеть!
Но что-то кони мне попались привередливые,
И дожить не успел, мне допеть не успеть!

Я коней напою, Я куплет допою,-
Хоть немного еще постою на краю!...

Сгину я, меня пушинкой ураган сметет с ладони,
И в санях меня галопом повлекут по снегу утром.
Вы на шаг неторопливый перейдите, мои кони!
Хоть немного, но продлите путь к последнему приюту!

Zaptedilmez Atlar

Sarp yamaç boyunca, taa uçurum kıyısında,
Kırbaçlayıp ölümüne sürüyorum atlarımı,
Her nasılsa daralıyor nefesim, rüzgar içiyorum yuttuğum duman,
Ölümcül bir vecd içimde yanıyor, söniyorum!

Ağır olun atlarım, az daha yavaş!
Sakın ola dinlemeyin gergin kırbacı!
Her nasılsa azgın atlar düşmüş payıma,
Ah yarım kaldı ömrüm, şarkım da varmayacak sona.

Atları suvarayım şarkıyı kotarayım,
Uçurumun kıyısında azcık daha kalayım!..

Göçüp gideceğim işte, bir parça hav misali süpürecek beni kasırga
Alıp götürcekler şafak vakti kızakla, kar üstünde dörtnele,
Aman yavaş atlarım, ne olur rahvan olun,
Son limana varmadan biraz uzatın yolum.

Чуть помедленнее, кони, чуть помедленнее!
Не указчики вам кнут и плеть.
Но что-то кони мне попались привередливые,
И дожить я не смог, мне допеть не успеть.

Я коней напою, Я куплет допою,-
Хоть немного еще постою на краю!...

Мы успели - в гости к богу не бывает опозданий.
Так что ж там ангелы поют такими злыми голосами?
Или это колокольчик весь зашелся от рыданий,
Или я кричу коням, чтоб не несли так быстро сани?

Чуть помедленнее кони, чуть помедленнее!
Умоляю вас вскачь не лететь!
Но что-то кони мне достались привередливые,
Коль дожить не успел, так хотя бы допеть!

Я коней напою, Я куплет допою,-
Хоть мгновенье еще постою на краю!...

Yavaş olun atlarım, az daha yavaş,
Aldırmayın ne kamçıya ne de kırbaça.
Her nasılsa azgın atlar düşmüş payıma,
Ah yarım kaldı ömrüm, şarkım da varmayacak sona.

Atları suvarayım şarkıyı kotarayım,
Uçurumun kıyısında azcık daha kalayım!..

Tam vaktinde yetiştik –Tanrı'nın sarayına asla geç kalamazsın.
Orda öyle meşum, bir ağızdan, ne söylüyor melekler?
Yoksa koşum çingırağı mı hüngür hüngür ağlayan?
Ya da belki de benim, öyle hızlı çekmeyin kızığı diye atlara bağırın?

Ağır olun atlarım, az daha yavaş!
N'olursunuz dörtnala, dolu dizgin gitmeyin!
Her nasılsa azgın atlar düşmüş payıma,
Ah yarım kaldı ömrüm, şarkım da varmayacak sona.

Atları suvarayım şarkıyı kotarayım,
Bir dem daha uçurumun kıyısında durayım!..

Çeviren: **Alina Minsafina**

Rusyalı. İstanbul Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Doktora öğrencisi

Yorgos Seferis

Asıl adı Yorgos Seferyadiz olan Seferis, 13 Mart 1900'de İzmir'de doğdu. 1914'te Dünya savaşının başlamasıyla ilk şiirlerini yazmaya başladı ve aynı yılın yazında Yunanistan'a göç ettiler.

Seferis 1963 yılında İsveç Kraliyet Bilimler Akademisi tarafından Nobel Ödülü ile ödüllendirildi. Bundan sonra yine çalışmalarına devam etti ve 20 Eylül 1971 tarihinde hayata gözlerini yumdu.

ΤΡΙΑ ΚΡΥΦΆ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Είναι παιδιά πολλών ανθρώπων τα λόγια μας.
Σπέρνονται γεννιούνται σαν τα βρέφη
ριζώνουν θρέφονται με το αίμα.
Όπως τα πεύκα
Κρατούνε τη μορφή του αγέρα
ενώ ο αγέρας έφυγε, δεν είναι εκεί
το ίδιο τα λόγια
φυλάγουν τη μορφή του ανθρώπου
κι ο άνθρωπος έφυγε, δεν είναι εκεί

Üç Gizli Şiir

Sözlerimiz, birçok insanın evladıdır
Bebekler gibi büyüyüp gelişirler
Köklenirler ve kanımız ile beslenirler.
Çam ağaçları gibi de
Rüzgarın şeklini korurlar
Rüzgar ayrılıp, orada olmamasına rağmen.
Aynı şekilde sözler de
İnsanın şeklini korurlar
İnsan da ayrılıp, orada olmamasına rağmen.

Çeviren: **Chousein Bairam**
Yunanistanlı. İstanbul Üniversitesi Fizik Bölümü öğrencisi.

Nazım Hikmet

Dünyanın En Tuhaf Mahluku

Akrep gibisin kardeşim,
korkak bir karanlık içindesin akrep gibi.
Serçe gibisin kardeşim,
serçenin telaşı içindesin.
Midye gibisin kardeşim,
midye gibi kapalı, rahat.
Ve sönmüş bir yanardağ ağzı gibi korkunçsun, kardeşim.
Bir değil,
beş değil,
yüz milyonlarlasın maalesef.
Koyun gibisin kardeşim,
gocuklu celep kaldırıncı sopasını
sürüye katıverirsin hemen
ve âdeta mağrur, koşarsın salhaneye.
Dünyanın en tuhaf mahlukusun yani,
hani şu derya içre olup
deryayı bilmiyen balıktan da tuhaf.
Ve bu dünyada, bu zulüm
senin sayende.
Ve açsak, yorgunsak, alkan içindeyse eğer
ve hâlâ şarabımızı vermek için üzüm gibi eziliyorsak
kabahat senin,
- demeğe de dilim varmıyor ama -
kabahatın çoğu senin, canım kardeşim!

Най-странното същество на Земята

Като скорпион си, братко,
Криеш се сред боязлива тъмнина, като някой скорпион.
Като врабец си, братко,
Тънеш в уплаха на мъничко връбче.
Като мида си, братко,
Подобно на мида си затворен и блажен.
И зловещ си, братко, като гърло на отдавна угаснал вулкан,
И не си нито сам,
 нито сред пет,
 а придружен си от милиони, колко жалко.
Като някоя овчица си, братко,
И вдигне ли тоягата си джелепинът в кожух,
На мига се сливаш с свойто стадо,
И едва ли не със гордост тичаш за клане.
С две думи, ти си най-странно същество на таз Земя,
По-странно и от онази плуваща сред океана
 риба, която не съзнава що е океан.
И на този свят где що има тирания,
 тя все на тебе се дължи.
И ако сме гладни, морни, ако тънем в кръв и пот
и ако още, подобно зряло грозде, сме мачкани за руйно вино,
 все твоя е вината.
Не ми се ще да си кривя душата като премълчавам,
И скъпи братко, твоя е голямата вина!
Назъм Хикмет

Bulgarcaya çeviren: **Aleksandrina Stefanova Gündoğan**
Bulgaristanlı. Ankara Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı doktora öğrencisi.

Fazıl Hüsni Dağlarca

Dünyaca

Burda, Hindistan'da, Afrika'da,
Her şey birbirine benzemektedir.
Burda, Hindistan'da, Afrika'da,
Buğdaya karşı sevgi aynı,
Ölüm önünde düşünce bir.

Nece konuşursa konuşsun,
Anlaşılır gözlerinden dediği.
Nece konuşursa konuşsun,
Benim duyduğum rüzgarlardır,
Dinlediği.

Biz insanlar ayrı ayrı kalmışız,
Bölmüş saadetimizi çizgisi yurtların;
Biz insanlar ayrı ayrı kalmışız,
Gökte kuşların kardeşliği,
Yerde kurtların.

Weltweit

Hier, in Indien oder Afrika,
Überall scheint es gleich zu sein.
Hier, in Indien oder Afrika,
Die Liebe dem Weizen gegenüber ist dieselbe,
Der Gedanke an den Tod ist ein und der derselbe.

Egal welche Sprache gesprochen wird,
Die Augen geben alles wieder.
Egal welche Sprache gesprochen wird,
die Winde höre Ich
das Gehörte herbeiwehend.

Wir Menschen verlieren uns aus den Augen,
Die Grenzen spalten unsere Harmonie;
Wir Menschen verlieren uns aus den Augen,
Am Himmel vereinen sich die Vögel,
Auf der Erde die Wölfe.

Almancaya çeviren: **Sümeýra Şengönül**
Marmara Üniversitesi Uluslararası İlahiyat Bölümü öğrencisi.

Nazım Hikmet

Büyük İnsanlık

Büyük insanlık gemide güverte yolcusu
tirende üçüncü mevki
şosedeyan
büyük insanlık.
Büyük insanlık sekizinde işe gider
yirmisinde evlenir
kırkında ölür
büyük insanlık.
Ekmek büyük insanlıktan başka herkese yeter
pirinç de öyle
şeker de öyle
kumaş da öyle
kitap da öyle
büyük insanlıktan başka herkese yeter.
Büyük insanlığın toprağında gölge yok
sokağında fener
penceresinde cam
ama umudu var büyük insanlığın
umutsuz yaşanmıyor.

Kemanusiaan Besar

Kemanusiaan besar dek penumpang di bahtera
kelas ketiga di kereta
berjalan kaki di tanah
kemanusiaan besar.

Kemanusiaan besar bekerja umur delapan
kawin umur dua puluh
mati umur empat puluh
kemanusiaan besar.

Selain untuk kemanusiaan besar roti cukup untuk semua
beras pun begitu
gula pun begitu
kain pun begitu
buku pun begitu
selain untuk kemanusiaan besar cukup untuk semua.

Kemanusiaan besar tak punya bayangan di buminya
lentera di jalannya
kaca di jendelanya
tapi kemanusiaan besar punya harapan
tanpa harapan hidup tak ada.

Endonezceye çevirenler:

Aldila Widad Fatawa İstanbul Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü öğrencisi.

Vera Febrina Harludi İstanbul Ticaret Üniversitesi Halkla İlişkiler Bölümü öğrencisi.